

Kulennoisten osayleiskaava

16.2.2010

Competence. Service. Solutions.

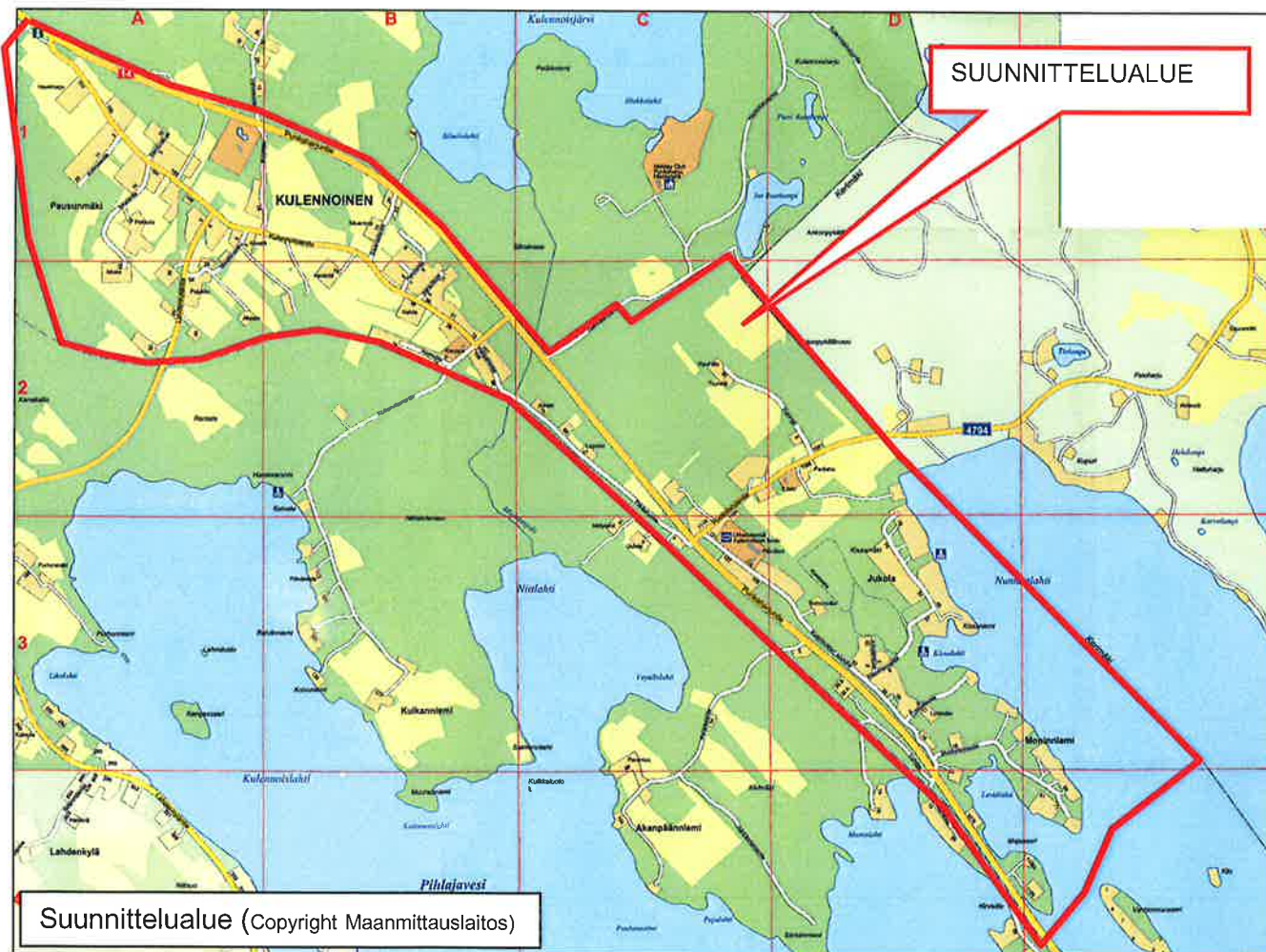
PÖYRY

PUNKAHARJUN KUNTA KULENNOISTEN OSAYLEISKAAVA

JOHDANTO

Kaava-alueen sijainti

Suunnittelualue sijaitsee Punkaharjun kunnan luoteisosassa ja käsittää Kulennoisten kyläkeskuksen sekä Jukolan – Moninniemen alueen. Alueen pinta-ala on ilman vesistöjä n. 366 hehtaaria. Suunnittelualueen eteläosasta Kulennoisten koululta on matkaa Punkaharjun kuntakeskukseen noin 12 kilometriä. Alueen sijainti ja aluerajaus on esitetty yllä olevalla kartalla. Aluerajaus on jonkin verran muuttunut työn kuluessa.

Kaavan nimi ja tarkoitus

Kaavan virallinen nimi on Kulennoisten osayleiskaava. Kaavan tarkoituksena on tutkia alueen maankäyttö kokonaisuutena ja muodostaa kyläalueen monipuolisen kehittämisen mahdollistava maankäyttöratkaisu. Osayleiskaava laaditaan oikeusvaikutteisena. Sen perusteella voidaan pääsääntöisesti myöntää suoraan olemassa olevaa asutusta täydentävän, enintään kaksiasuntoisen asuinrakennuksen tai maatalousrakennusten rakennusluvat.

SISÄLTÖ

1	TIIVISTELMÄ.....	4
1.1	Kaavaprosessin vaiheet	4
1.2	Osayleiskaava.....	4
1.3	Osayleiskaavan toteuttaminen.....	5
2	LÄHTÖKOHDAT	5
2.1	Selvitys suunnittelualueen oloista	5
2.1.1	Alueen yleiskuvaus	5
2.1.2	Luonnonympäristö.	6
2.1.3	Maisema	10
2.1.4	Rakennettu ympäristö ja kulttuurihistorialliset kohteet	14
2.1.5	Maanomistus	24
2.1.6	Väestö, työpaikat ja palvelut	24
2.1.7	Ympäristön häiriötekijät.....	25
2.2	Suunnittelutilanne.....	27
3	OSAYLEISKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET JA TAVOITTEET	31
3.1	Suunnittelun tausta ja tarve	31
3.2	Suunnittelun käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset	31
3.3	Osallistuminen ja yhteistyö, suunnitteluvaiheet.....	31
3.4	Tarkastellut yleiskaavalliset vaihtoehdot	32
3.5	Osayleiskaavan muutoksen tavoitteet	32
4	OSAYLEISKAAVAN KUVAUS.....	33
4.1	Yleisperustelut ja –kuvaus	33
4.2	Osayleiskaavan rakenne	34
4.3	Mitoitus	35
4.4	Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen	35
4.5	Suunnittelualue osa-alueittain	36
4.6	Aluevaraukset.....	38
4.7	Liikenne.....	43
4.8	Yhdyskuntatekninen huolto.....	43
4.9	Erityispiirteet ja suojelukohteet.....	44
5	OSAYLEISKAAVAN TOTEUTTAMISEN VAIKUTUKSET	46
5.1	Ekologiset vaikutukset	46
5.1.1	Vaikutukset maisemaan.....	46
5.1.2	Vaikutukset luonnonympäristöön (FM Soile Turkulainen)	47
5.2	Taloudelliset vaikutukset.....	49
5.3	Liikenteelliset vaikutukset.....	49
5.4	Sosiaaliset vaikutukset	53
5.5	Kulttuuriset vaikutukset	54
5.6	Seudullisten suunnitelmien toteutuminen	56
5.7	Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteutuminen	57
6	YLEISKAAVAN OIKEUSVAIKUTUKSET	60

Liiteasiakirjat

Yleiskaavakartan liitteenä ovat seuraavat asiakirjat (tämä osayleiskaavaselostus on kaavakartan liitteenä nro 1):

1. Yleiskaavaselostus
2. Perusselvityskartat: 2a Maanomistus, 2b Rakennettu ympäristö ja infraverkko, 2c Topografia
3. a) Maisemakartat, b) Maisemakuva
4. Asutuksen sijoittuminen vuosina 1946, 1972 ja 2007
5. Havainnepiirros Jukolan alueesta
6. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma.
7. Viranomaisneuvottelujen muistiot 18.6.2008, 20.10.2008, 2.4.2009 ja 4.11.2009
8. Lyhennelmät MRA 19 §:n kuulemisessa saaduista lausunnoista ja kaavanlaatijan vastineet niihin

Muita kaava-aluetta koskevia asiakirjoja, taustaselvityksiä ja lähdemateriaalia:

1. Kulennoisten osayleiskaavan luontoselvitys. Pöyry Environment Oy 27.10.2008.
2. Punkaharjun kunnan Kulennoisen ja Jukolan melumittausraportti huhti-toukokuussa 2007. Imatran kaupunki/ ympäristötoimi 30.5.2007.
3. Kulennoisten osayleiskaava/ Rautatietärinätarkastelut. Geomatti Oy 12.11.2008

1 TIIVISTELMÄ

1.1 Kaavaprosessin vaiheet

Osayleiskaavan laatiminen on käynnistynyt Punkaharjun kunnan aloitteesta vuonna 2007. Punkaharjun kunnanhallitus päätti 27.2.2007 valita yleiskaavan laatijaksi Pöyry Environment Oy:n ja käynnistää kaavoitustyön. Kunnanhallitus päätti 7.5.2008, että suunnittelusopimuksessa rajatut kaksi osa-aluetta yhdistetään yhdeksi suunnittelualueeksi. Samalla kunnanhallitus tarkensi kaavoituksen tavoitteita.

Osayleiskaavan vireille tulosta on ilmoitettu kuuluttamalla kaavaluonnoksen sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävillä olosta Puruvesi- lehdessä 18.12.2008 sekä henkilökohtaisilla kirjeillä ulkopaikkakuntalaisille maanomistajille. OAS pidetään maankäyttö- ja rakennuslain 62 §:n ja 63 §:n mukaisesti nähtävillä 18.12.08 alkaen kaavan laadinnan ajan Punkaharjun kunnan teknisessä toimistossa.

Kaavasta on järjestetty viranomaisneuvottelut 18.6.2008 (aloitusvaihe), 20.10.2008 (luonnosvaihe) ja 4.11.2009 (ehdotusvaihe). Lisäksi on pidetty työneuvottelu Etelä-Savon ympäristökeskuksessa 2.4.2009. Suurimmille maanomistajille on pidetty tiedotus- ja keskustelutilaisuus 27.10.2008. Kaavaluonnoksen esittelytilaisuus on pidetty Punkaharjun kunnanvirastolla 18.11.2008. Osayleiskaavaluonnos on pidetty MRA 30 §:n mukaisesti kommentoitavana 18.12.2008 – 15.1.2009, jolloin on myös pyydetty lausunnot suunnittelussa osallisina olevilta viranomaisilta ja kunnan hallintokunnilta.

Saatujen lausuntojen ja mielipiteiden perusteella kaavaan on tehty tarkistuksia ja laadittu osayleiskaavaehdotus. Punkaharjun kunnan tekninen jaos on hyväksynyt kaavaehdotuksen pienin tarkennuksin 1.7.2009 ja kunnanhallitus teknisen jaoksen esityksen mukaisena 28.7.2009. Osayleiskaavaehdotus on pidetty MRA 19 §:n mukaisesti nähtävillä 13.8. – 14.9.2009. Saatujen lausuntojen sekä 4.11.2009 pidetyn viranomaisneuvottelun pohjalta yleiskaavaan on tehty vähäisiä tarkistuksia. Tarkistuksista on tiedotettu henkilökohtaisilla kirjeillä niitä maanomistajia, joita muutokset koskevat. Osayleiskaavaehdotus viedään kunnanhallituksen ja –valtuuston käsiteltäväksi ja hyväksyttäväksi helmi-maaliskuussa 2010.

Kaavaluonnoksen laatimista ovat ohjanneet Punkaharjun kunnassa kunnanjohtaja Pekka Nousiainen, kunnaninsinööri Risto Huttunen ja rakennustarkastaja Jari Heiskanen.

1.2 Osayleiskaava

Osayleiskaavalla ohjataan Kulennoisten kyläalueen maankäyttöä kokonaisvaltaisesti. Maankäyttöratkaisun lähtökohtana ovat tarkoituksenmukainen yhdyskuntarakenne ja ympäristötekijät. Yleiskaava on useimpien maankäyttömuotojen osalta suoraan rakentamista ohjaava. Rakennusluvut voidaan myöntää suoraan yleiskaavan perusteella AO-1-, AP-1-, AO-2-, AM- ja ATY-alueilla. Muilla alueilla on noudatettava suunnittelutarveharkintaa.

Kaavaluonnoksessa uudisrakentaminen on keskitetty olemassa olevan vesi- ja viemäriverkon tuntumaan sekä rakennusteknisesti edullisille alueille. Pääosa asuinrakentamiseen varatuista alueista sijoittuu olemassa olevien kyläteiden varteen. Nykyistä rakennetta on täydennetty mm. Pausunmäellä. Toinen tiiviimpi rakentamisalue muodostuu aseman ympäristöön. Kokonaan uusi rakentamisalue on Jukolassa koulun itäpuolella, johon on osoitettu 9 rakennuspaikkaa. Maankäyttö tukeutuu nykyisiin valta-, yhdys- ja yksityistieihin. Kevyen liikenteen väylävaraus on Kulennoistentiellä sekä osalla Ruokolahdentietä ja Kulennoisten koulutietä.

Pääosa asuinrakentamiseen tarkoitetuista alueista on merkitty pientalovaltaisiksi asuntoalueiksi (AP-1). AP-1-alueille voi rakentaa enintään kaksiasuntoisia pientaloja ja niihin liittyviä talousrakennuksia. Uuden rakennuspaikan tulee olla kooltaan vähintään 2000 m². AP-1-alueet tulee liittää vesijohto- ja viemäriverkkoon.

Rantavyöhyke on merkitty likimain nykyisen rakennuspaikkamäärän mukaisesti omarantaisten erillispientalojen alueeksi (AO-1). Alueella olevat kiinteistöt voidaan muuttaa pysyvään asumiseen. Kaavassa on osoitettu yhteensä 28 omarantaista rakennuspaikkaa, joista yksi on uusi.

Kyläkeskuksen reunoille on sijoitettu muutamia erillispientalojen alueita (AO-2), joille saa rakentaa omakotitaloja ja sekä maa- ja metsätalouteen liittyviä rakennuksia. Uusi rakennuspaikka tulee olla kooltaan vähintään 5000 m², mikäli alueella ei ole keskitettyä vesihuoltoa.

Rakennuspaikkojen lukumäärä on esitetty sitovasti kaikilla niillä alueilla, joilla yleiskaava on suoraan rakennusluvan myöntämisen perusteena. Lisäksi rakentamismääriä säätelevät rakennuspaikkojen minimipinta-alaa koskevat määräykset.

Asumisen lisäksi kaavaluonnoksessa on varattu alueita teollisuudelle ja varastoinnille, julkisille palveluille ja hallinnolle sekä palveluille ja hallinnolle (vt 14:n tienvarsialue). Lisäksi on osoitettu uusi *teollisuus- ja varastoalue, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia* (TY).

Rakennettuja alueita ympäröi yhtenäinen maa- ja metsätalousvaltaisten alueiden verkosto (M, M-1, MA, MY). Pääasiassa valtatie ja rautatie varressa on M-1-alueita, joilla sallitaan vain maa- ja metsätalouteen liittyvä rakentaminen. M-alueilla sallitaan haja-asutusmainen rakentaminen. Maisemallisesti arvokkaat keskeiset peltoalueet on merkitty *maisemallisesti arvokkaiksi peltoalueiksi* (MA). MA-alueet sijoittuvat Haukiharjuun, Pausunmäelle ja sen alapuolelle sekä Peräahoon. Lähivirkistysalueiksi (VL) on merkitty kunnan omistamia alueita Jukolan alueella.

Kaavaan on merkitty melualueen raja eli alue, jonka melutaso ylittää ennustetulla liikennemäärällä sallitun päivämelun ohjearvon (55 dB(A) tai 45 bB(A)). Alueelle ei saa sijoittaa ilman melusuojausta uusia asuinrakennuksia tai muita toimintoja, jotka ovat herkkiä melun haittavaikutuksille. Meluvyöhykkeelle on osoitettu myös suojaviheralueita (EV).

Yleiskaavakartassa on osoitettu luontoselvityksessä todetut ns. lakikohteet sekä muut huomionarvoiset luontokohteet *luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue*-merkinnällä. Lisäksi kylän ydinalueet on merkitty *maisemallisesti arvokkaiksi alueiksi* (ma-1).

1.3 Osayleiskaavan toteuttaminen

Suurin osa osayleiskaava-alueesta on yksityisessä omistuksessa. Nämä alueet toteutuvat tarpeen ja kysynnän mukaan. Osayleiskaavan perusteella voidaan myöntää rakennusluvut suoraan AO-1-, AP-1-, AO-2-, AM- ja ATY-rakennuspaikoille. Muilla alueilla rakennusluvan myöntäminen edellyttää suunnittelutarvemenettelyä. Yleiskaavan toteuttaminen ei edellytä mitään osin asemakaavan laatimista. Yleiskaavan täydennykseksi on laadittu rakentamisohjeisto Pausunmäen ja vanhan kyläkeskuksen alueelle.

2 LÄHTÖKOHDAT

2.1 Selvitys suunnittelualan oloista

2.1.1 Alueen yleiskuvaus

Osayleiskaava-alue sijoittuu Saimaan Pihlajaveden ja Puruveden vesistöalueiden tuntumaan. Yleispiirteiltään alue on osin rakennettu, osin viljelty ja osin metsäinen. Suunnittelualan läpi kulkee valtatie 14 ja sitä rajaa lounaassa Parikkala-Savonlinna- rautatie.

Suunnittelualue sijoittuu Punkaharjulta luoteeseen suuntautuvan harjujakson lounaispuolelle kallio- ja moreenimastoon. Sen koillispuolelle jää harjujaksoon kuuluva Kulennoisharju, joka on vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue. Korkein kohta Kulennoisten Pausunmäellä kohoaa noin +120 mpy eli yli

40 metriä vesistöjen tason yläpuolelle. Kulennoisten kylän alueelta vedet virtaavat Pihlajaveteen joko suoraan tai Kulennoisjärven kautta. Jukolan osa-alue kuuluu pääosin Puruveden valuma-alueeseen.

Asutus on taajamamaisen tiivistä entisen aseman ympäristössä sekä Jukolan ja Moninniemen alueilla. Puruveden Nunnanlahden rannalla on noin puolitoista kilometriä pitkä, enimmillään parisataa metriä leveä nauhamainen asutustihentymä. Myös vanhan Viipuri-Savonlinna-tien eli Kulennoisten Koulutien tuntumaan on muodostunut paikoin taajamamaisen tiivistä asutusta.

Pääosa Kulennoisten kylästä sijoittuu Kulennoislahden pohjoispuoliselle selännealueelle, jonka laella sekä etelä- ja kaakkoisrinteillä on myös pääosa viljelyksistä. Kulennoisten vanha kyläkeskus on maakunnallisesti arvokas alue, jolla on maisemallisia ja rakennushistoriallisia arvoja. Arvokkaaseen rakenskantaan kuuluvat mm. Kulennoisten kansakoulu, seuratalo ja rautatieasema.

Suunnittelualan metsät ovat pienialaisia tuoreen tai lehtomaisen kankaan kuusikoita ja pellonreunojen lehtimetsiköitä. Pelloista pääosa on edelleen viljelykäytössä, mutta osa on metsitetty, mikä on johtanut jossain määrin maiseman sulkeutumiseen esimerkiksi Kulennoisten mäellä. Alueella esiintyy kulttuuriympäristöjen, metsien ja ranta-alueiden lajistoa. Linnuston kannalta huomionarvoista on suunnittelualueen sijainti Niitlahden tuntumassa.

Pääosa suunnittelualueen kiinteistöistä on kunnan vesi- ja viemäriverkoston piirissä. Jätevedet johdetaan siirtoviemäriä Savonlinnaan. Vedenottamo sijaitsee Punkaharjun harjualueella.

2.1.2 Luonnonympäristö.

Kappaleen 2.1.2. teksti pohjautuu osayleiskaavaa varten vuosina 2007-08 laadittuun luontoselvitykseen. Selvityksen tarkoituksena oli kartoittaa luonnonympäristön yleispiirteet sekä mahdolliset luonnonarvoiltaan merkittävät kohteet alueella. Selvitystä varten koottiin olemassa olevat luontotiedot ja tehtiin maastokartoituksia. Selvityksen teki FM biologi Soile Turkulainen Pöyry Environment Oy:stä.

2.1.2.1 Selvitysalueen rajaus

Selvitysalue sijaitsee Punkaharjun kunnan pohjoisosassa. Siihen kuului työtä aloitettaessa vuonna 2007 kaksi erillistä osa-aluetta, joista eteläisempi on Jukola ja pohjoisempi varsinainen Kulennoisten kylä. Vuonna 2008 mukaan liitettiin näiden välinen alue. Yhteensä selvitysalueen pinta-ala on noin 4 km². Yleispiirteiltään selvitysalue on osin rakennettu, osin viljelty ja osin metsäinen. Se sijoittuu Saimaan Pihlaveden ja Puruveden vesistöalueiden tuntumaan. Alueen läpi kulkee valtatie 14 ja se rajoittuu Parikkala-Savonlinna rautatiehen.

2.1.2.2 Menetelmät

Luontoselvitys tehtiin yleiskaavaa varten vaadittavalla tarkkuudella Suomen ympäristökeskuksen ohjetta soveltaen (Söderman 2003). Selvitystä tehdessä oltiin yhteydessä Etelä-Savon ympäristökeskukseen. Joitakin havaintotietoja saatiin Etelä-Savon lintutieteellisen yhdistyksen kautta aluetta tuntevilta lintuharrastajilta.

- Lähtötiedot

Lähtötietojen perusteella selvitysalueella ei ole Natura 2000-alueita, valtakunnallisten luonnonsuojeluohjelmien kohteita eikä muita tiedossa olevia valtakunnallisesti, maakunnallisesti tai paikallisesti arvokkaita luontokohteita. Ympäristöhallinnon Hertta-järjestelmässä tai Etelä-Savon ympäristökeskuksen rekisterissä ei ole havaintotietoja uhanalaisista lajeista selvitysalueelta (tarkistettu 14.3.2007).

Selvitysalueen eteläpuolisen Niitlahden kolme osa-aluetta kuuluvat Natura 2000-verkostoon luonto- ja lintudirektiivin perusteella. Niitlahti sekä Pihlajaveden-Puruveden aluekokonaisuus kuuluvat Suomen tärkeisiin FINIBA-lintualueisiin ja Pihlajaveden osa kansainvälisesti tärkeisiin IBA-lintualueisiin. Kulennoisten vanha kyläkeskus on osoitettu maakuntakaavaluonnoksessa maisema-alueeksi. Lisäksi selvityksessä on huomioitu yleissuunnitelma Puruveden länsipuolisten maatalous-alueiden luonnon monimuotoisuudesta Kerimäellä ja Punkaharjulla (Etelä-Savon ympäristökeskus 2008).

- Maastokartoitukset

Selvityksen maastokartoitukset tehtiin 5.4., 5.6. ja 14.7.2007 sekä 7.6.2008. Maastokartoitusten tavoitteena oli selvittää alueelta luonnonympäristön yleispiirteet sekä seuraavat kohteet:

- • luonnonsuojelulain 29 §:n suojellut luontotyypit
- • vesilain 15a §:n ja 17a §:n luonnontilaisina säilytettävät kohteet
- • metsälain 10 §:n erityisen tärkeät elinympäristöt
- • uhanalaisille lajeille (luonnonsuojeluasetuksen liite 4) sekä luontodirektiivin liitteen IV(a) lajeille (mm. liito-orava) ja lintudirektiivin liitteen I lajeille soveltuvat elinympäristöt
- • muut luonnon monimuotoisuuden kannalta huomionarvoiset kohteet

Erityistä huomiota kiinnitettiin liito-oravaan, jonka reviirin osoittavia ulostepapanoita etsittiin ruokailu- ja pesäpuiksi sopivien puiden alta. Lisäksi arvioitiin metsäkuvioiden rakenteen perusteella niiden soveltuvuutta liito-oravan elinympäristöksi. Lähtötietojen ja maastokäynnin perusteella todetut luontoarvoiltaan merkittävät kohteet on esitelty luvussa 2.1.2.4 ja niiden rajaukset löytyvät luontoselvityksen liitekartalta.

2.1.2.3 Luonnonympäristön yleispiirteet

- Geologia

Selvitysalue sijoittuu Punkaharjulta luoteeseen suuntautuvan harjujakson eteläpuolelle kallio- ja moreenimastoon. Sen pohjoispuolelle jää harjujaksoon kuuluva Kulennoisharju, joka on vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue. Vain selvitysalueen eteläosasta on saatavilla tarkempia geokarttatietoja (ks. liitekartta maisemaosiossa). Korkein kohta Pausunmäellä kohoaa noin +120 mpy eli yli 40 metriä vesistöjen tason yläpuolelle.

- Vesistöt

Selvitysalue sijaitsee Vuoksen vesistöalueen Suur-Saimaan pohjoisosassa. Kulennoisten osa-alueelta vedet virtaavat Pihlajaveteen joko suoraan tai Kulennoisjärven kautta. Jukolan osa-alue kuuluu pääosin Puruveden valuma-alueeseen. Sekä Pihlajaveden että Puruveden vedenlaatu oli vuosina 2000-2003 erinomainen (Etelä-Savon ympäristökeskus 2007).

Suunnittelualueelle ulottuu osa Kulennoisharjun I luokan pohjavesialueesta (624651), jonka kokonaispinta-ala on 5,71 km², muodostumisalueen pinta-ala 3,80 km² ja arvio muodostuvan pohjaveden määrästä 3500m³/d.

- Kasvillisuus

Selvitysalue sijaitsee eteläborealisella kasvillisuusvyöhykkeen Järvi-Suomen alueella ja kuuluu Etelä-Savon eliömaakuntaan. Selvitysalueella metsät ovat pienialaisia tuoreen tai lehtomaisen kankaan kuusi-koita ja pellonreunojen lehtimetsiköitä. Laajimmat metsä-alueet sijaitsevat Jukolan kylän keskiosassa ja Kulennoisten kyläalueen reunoilla. Silminsuo on ojitettua isovarpurämettä ja Ankonpykälänsuon reuna entistä peltoa tai niittyä.

Pelloista pääosa on edelleen viljelyskäytössä, mutta osa on metsitetty, mikä on johtanut jossain määrin maiseman sulkeutumiseen esimerkiksi Kulennoisten mäellä. Tienpientareilla, pakettipelloilla ja joutomailla esiintyy tuoreiden niittyjen ruoho- ja heinävaltaista kasvillisuutta ja radan varressa pienialaisesti ketoa.

- Eläimistö

Selvitysalueella esiintyy kulttuuriympäristöjen, metsien ja ranta-alueiden lajistoa. Linnuston kannalta huomionarvoista on alueen sijainti Niitlahden tuntumassa, niin että esimerkiksi lahdella pesivät ruskosuohaukat ruokailevat alueella ja pelloilla pesii lahden rantaniityllä ruokailevia kuoveja ja töyhtöhyyppejä. Peltojen reunojen pensaikat ja villiintyneet pihapiirit tarjoavat yölaulajille kuten satakielelle ja viita- ja luhtakerttuselle ja pensassirkkalinnulle sopivia elinympäristöjä. Myös lehtimetsien laji kuhankeittäjä kuuluu alueen linnustoon.

2.1.2.4 Luontoarvoiltaan merkittävät kohteet (Lyhennelmä, täydelliset kuvaukset ks. luontoselvitys)

- Natura 2000 –kohde: **1. Niitlahti**

Selvitysalueen eteläpuolelle jäävän Niitlahden kolme erillistä osa-aluetta kuuluvat Natura 2000-verkostoon luonto- ja lintudirektiivin perusteella (SCI ja SPA-alue). Varsinainen Niitlahti sisältyy valtakunnalliseen lintuvesiensuojeluohjelmaan (1982) ja kokonaisuus Suomen tärkeisiin FINIBA-lintualueisiin. Niitlahti rajoittuu Pihjaveden-Puruveden FINIBA-alueeseen, jonka Pihlajaveden osa kuuluu kansainvälisesti tärkeisiin IBA-alueisiin.

Niitlahden Natura-tietojen mukaan kosteikkoalueen suotyyppejä ovat pääosin erilaiset nevat. Alueen pesimälinnustoon kuuluu laajan rantaniityn ansiosta tavallista runsaammin kahlaajia, mutta myös vesilinnusto on edustava. Kaksi erillistä rantametsäaluetta ovat lehtipuustoisia ja osin lehtoa.

- Valtakunnallisesti arvokkaat kohteet: **2 ja 3 Pihlajaveden-Puruveden FINIBA- ja IBA-alueet**

Niitlahti sekä Pihlajaveden-Puruveden aluekokonaisuus kuuluvat Suomen tärkeisiin FINIBA-lintualueisiin ja Pihlajaveden osa-alue kansainvälisesti tärkeisiin IBA-alueisiin. Alue on laaja yhtenäinen arvokkaiden lintuluotojen selkävesialue (Leivo ym. 2001). Selvitysalue rajoittuu Puruveden puolella ensin mainittuun ja Pihjaveden puolella viimeksi mainittuun. Alueiden linnustoltaan merkittävät selkävesialueet sijoittuvat kauas kaava-alueesta eikä ole oletettavaa, että kaavalla olisi niihin vaikutuksia.

- Mahdolliset metsälakikohteet

Metsälakikohteet on mainittu tässä mahdollisina kohteina, koska niiden osalta viralliset päätökset tekee metsäkeskus, eivätkä tiedot ole julkisia. Mikäli mainitut kohteet eivät täytä metsälain vaatimuksia, voidaan niitä silti pitää muina paikallisesti huomionarvoisina luontokohteina.

4, 5 ja 6. Kulennoisten lehtolaikut: Valtatiehen rajoittuvassa rinteessä on rehevää sekametsää, jossa kasvaa kookkaita koivuja, harmaaleppää, pihlajaa, tuomia ja muutama pieni vaahtera (kohde 4). Ylemmän mäellä on pieni metsikkö, jossa kasvaa kookkaita pihlajia, vaahteraa, tuomea ja nuorehkoja haapoja (kohde 5). Metsikköön on kasattu pelloilta kiviä. Tästä itään päin on toinen rehevä harmaaleppää kasvava metsäalue (kohde 6). Kohteet ovat mahdollisia metsälain 10 §:n tarkoittamia reheviä lehtolaikkuja.

7. Kissalahti-Leviälahti: Kissalahden ja Leviälähden välillä on vetistä rantaluhtaa, joka on reunoilla pajukkoisen ja keskeltä avoin saravaltainen ja paikoin ruovikko. Alue soveltuu vesi- ja rantalinnuston pesimä- ja ruokailualueeksi. Kohde on mahdollinen metsälain 10 §:n tarkoittama vähäpuustoinen ranta-luhta.

- Muut kohteet

8. Kulennoisten ratapiha: Kulennoisten asuinkäytössä olevan aseman ja rautatien välissä on hiekka- maata, jossa esiintyy erityisen monipuolista ketokasvilajistoa. Alueen säilyminen avoimena ja mm. lu- piinin kitkeminen edistävät monimuotoisuuden säilymistä.

9. Kulennoisten kylä: Kulennoisten kylä on kokonaisuutena huomionarvoinen kulttuuriympäristö, jos- sa on sekä maisema- että luontoarvoja. Alueella on vanhoja rakennuksia, pihapiirejä, puukujanteita ja kiviaitoja sekä peltoja, niittyjä ja pellonreunojen pensaikkoja. Pausunmäen suunnasta aukeaa paikallis- tielle näkymä itään päin yli alueen. Alue tarjoaa sopivaa elinympäristöä peltolinnoille sekä pensaikko- jen harvinaisemmille yölaulajille. Etelä-Savon ympäristökeskuksen LUMO-selvityksessä 2008 on mai- nittu alueelta kohteina Halolan pellonreuna, Heikkilän pellonreuna, Heikkilän kuusikuja, Haukiharjun pellonreunat, Kulennoisten risteysalueen metsikkö, Kulennoisten risteysalueen pellonreuna sekä Iskolan pellonreuna.

10. Jukolan pohjoisosa: Alueella on laidunnettu rinnepelto, joka rajoittuu avoimena vesistöön. Ran- nassa on leveästi ruovikkoa, joka vaihtuu pellon alareunassa kosteaksi laidunnetuksi rantaniityksi. Mäen päällä peltoalueen keskellä on laidunnettu metsikkö, joka on osin rehevää harmaalepikköä ja osin kuu- sikköä. Rantapellolla ja ruovikolla on jossain määrin linnustollista arvoa. Kohde on huomionarvoinen kulttuuriympäristö ja kulttuurimaisema-alue, jonka säilyminen laidunkäytössä on suositeltavaa. Etelä- Savon ympäristökeskuksen LUMO-selvityksessä 2008 on mainittu alueelta kohteina Peräahon rantaniit- ty ja kosteikko, Peräahon mäntymetsälaidun ja Peräahon kuusi- ja harmaaleppämetsälaidun.

- Uhanalaiset lajit ja luonto- ja lintudirektiivilajit

Luontodirektiivin liitteen IV (a) lajit: Suomessa tavataan noin 30 eläinlajia, joita koskevat Euroopan yhteisön luontodirektiivin liitteen IV(a) erityyssäännökset. Näitä ovat esimerkiksi liito-orava ja lepakot. Luonnonsuojelulain 49 §:n perusteella liitteessä mainittujen eläinlajien lisääntymis- ja levähdyspaikko- jen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty.

Selvitysalueelle tehtiin liito-oravakartoitus huhtikuussa 2007 ja laajennusalueelle kesäkuussa 2008. Kartoituksessa metsäiset alueet kierrettiin läpi ja etsittiin liito-oravan elin-piirilleen jättämiä ulostepapa- noita ruokailu- ja pesäpuiksi sopivien puiden alta. Lisäksi tarkasteltiin metsiköiden yleistä soveltuvuutta lajin elinympäristöksi sekä sen mahdollista merkitystä lajin liikkumisyhteyksille.

Selvityksessä alueella ei todettu liito-oravan papanoita. Vaarantuneeksi lajiksi (VU) luokitellulle liito- oravalle parhaiten soveltuvaa elinpiiriä ovat varttuneet kuusivaltaiset sekametsät, joissa esiintyy haapaa ja on kolopuita. Selvitysalueen metsät ovat yleispiirteiltään liito-oravalle soveltuvia, mutta yhtenäisiä metsäalueita on ylipäänsä vähän ja osa niistäkin ikärakenteeltaan nuoria. Toisaalta alueella on pihapiire- jä, joiden linnunpöntöistä ja rakennuksista voi löytyä sopivia pesäpaikkoja. Liito-oravan kannalta poten- tiaalisinta esiintymisaluetta on Jukolan alueen keskellä oleva noin 10 ha:n kuusimetsä-alue, jossa on järeitä puita ja myös joitakin haapoja. Liito-oravan elintavoista johtuen lajille soveltuvatkin elinpiirit voivat olla ajoittain tilapäisesti tyhjillään.

Muista luontodirektiivilajeista kulttuuriympäristöissä ovat mahdollisia lepakot, joille soveltuvia lisään- tymis- ja levähdyspaikkoja voi olla rakennuksissa – kallioluolia tai vastaavia lepakoiden suosimia suo- japaikkoja alueelle ei esiinny. Mikäli lepakoiden esiintymistä alueella halutaan tarkemmin selvittää, tu- lisi sinne tehdä erillinen lepakkokartoitus esimerkiksi touko-heinäkuussa.

Muut lajit: Lintudirektiivilajeista alueen pelloilla pesii ruisräökkä. Ruskosuohaukka liikkuu alueella ruokailemassa, mutta pesinee Niitlahdella. Molemmat lajit ovat silmälläpidettäviä (NT). Linnuston kan- nalta olennaisimpia alueita ovat pellot ja niiden reunametsät sekä rantaluhdat.

2.1.2.5 Johtopäätökset

Selvitysalue sijaitsee Niitlahden Natura 2000-alueen läheisyydessä ja rajoittuu Pihjaveden-Puruveden linnustoltaan merkittävään aluekokonaisuuteen. Luonnonsuojelulain 65 §:n perusteella Natura-alueiden ulkopuolisten hankkeiden vaikutukset tulee arvioida, mikäli ne todennäköisesti merkittävästi heikentävät suojelun perusteena olevia luonto-arvoja.

Selvitysalueelta ei löytynyt kohteita, jotka voisivat olla luonnonsuojelulain 29 §:n tarkoittamia luontotyyppisiä tai vesilain 15 a ja 17 a §:issä mainittuja luonnontilaisina säilytettäviä kohteita. Liito-oravaselvityksessä alueelta ei löytynyt liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkoja, joiden hävittäminen ja heikentäminen on kielletty luonnonsuojelulain 49 §:n perusteella.

Muiden tässä selvityksessä todettujen kohteiden vaikutus maankäytön suunnitteluun on lievempi ja niiden säilyttämistä suositellaan kaavan muut tavoitteet huomioon ottaen. Metsälain 10 §:n tarkoittamien erityisen tärkeiden elinympäristöjen metsänhoidolliset hoito- ja käyttötoimenpiteet tulee tehdä elinympäristöjen ominaispiirteet säilyttävällä tavalla. Mikäli mainitut kohteet eivät täytä metsälain vaatimuksia, voidaan niitä silti pitää muina paikallisesti huomionarvoisina luontokohteina. Molemmissa tapauksissa kohteet tulee huomioida maankäytön suunnittelussa, niin että suunnittelu muun muassa edistää luonnon monimuotoisuuden ja muiden luonnonarvojen säilymistä (maankäyttö- ja rakennuslaki 5 §).

Molemmat osa-alueet ovat huomionarvoisia kulttuuriympäristöjä, joissa maisemallinen arvo tulee ottaa maankäytön suunnittelussa huomioon. Viljelyalueiden avoimutta tulisi suosia, sillä pelloilla ja niiden reuna-alueilla on merkitystä myös alueella pesiville ja ruokaileville linnuille.

Lähteet:

- Ekholm, M. 1993: Suomen vesistöalueet. 166 s. Vesi- ja ympäristöhallitus. Helsinki.
- Etelä-Savon ympäristökeskus 2007: Vesistöjen käyttökelpoisuusluokitus 2000-2003.
- Etelä-Savon ympäristökeskus 2008: Puruveden länsipuolisten maatalousalueiden luonnon monimuotoisuus Kerimäellä ja Punkaharjulla. Etelä-Savon ympäristökeskuksen raportteja 1/2008.
- Geologian tutkimuskeskus 2007: Geokartta-palvelu. <http://geokartta.gtk.fi/>
- Leivo, M., Asanti, T., Koskimies, P., Lammi, E., Lampolahti, J., Lehtiniemi, T., Mikkola-Roos, M. & Virolainen, E. 2001: Suomen tärkeät lintualueet FINIBA. <http://www.birdlife.fi/suojelu/paikat/finiba/finiba-johdanto.shtml>.
- Meriluoto, M. & Soinen, T. 1998: Metsäluonnon arvokkaat elinympäristöt. - 192 s. Metsälehti Kustannus. Helsinki.
- Suomen ympäristökeskus 2007: Herta-järjestelmän tiedot luontokohteista, pohjavesialueista ja uhanalaisista lajeista.
- Ympäristöministeriö 2005: Liito-oravan huomioon ottaminen kaavoituksessa. Kirje 9.11.2005.
- Yhteydenotot: Etelä-Savon lintutieteellinen yhdistys ry
- Etelä-Savon ympäristökeskus

2.1.3 Maisema

Osayleiskaavatyön yhteydessä on laadittu maisemallinen tarkastelu, joka perustuu alueen ympäristöä koskeviin aikaisempiin selvityksiin (mm. luontoselvitys; maakuntien inventoinnit) sekä kartta-, ilmakuva- ja valokuvatarkasteluun. Tarkastelu painottuu maisemarakenteeseen. Työn tavoitteena on ollut osoittaa alueen maisemalliset lähtökohdat ja maiseman perusrakenne osayleiskaavatyön tueksi.

- Maisema-alue

Suunnittelualue sijaitsee Etelä-Savon maakunnassa, lähellä Etelä-Savon ja Etelä-Karjalan rajaa. Alue kuuluu Ympäristöministeriön laatimassa maisemamaakuntajaossa Itäisen Järvi-Suomen alueeseen ja siinä Suur-Saimaan seudun pohjoisosaan. Alueen suurmaisemaa hallitsevat vedet ja harjut. Kulennoisten ympäristössä Salpausselän reunamuodostuma ei ole enää maisemassa näkyvässä. Seudun huomattavimpia järviä ovat Pihlajavesi, Puruvesi ja Haukivesi. Kulennoinen sijoittuu Puruveden ja Pihlajaveden väliin.

Varsinainen Punkaharjun harjualue suunnittelualueesta kaakkoon on valtakunnallisesti arvokas maisema-alue. Punkaharju on eräs Suomen kansallismaisemiksi luokitelluista maisemista ja erittäin tunnettu näköala- ja matkailupaikka.

- Maa- ja kallioperä, korkeussuhteet

Suunnittelualan kallioperä on pääosin kiilleliusketta, kiillegneisiä sekä graniittialueita. Suunnittelu-alueen maaperä on pääosin moreenialuetta, josta kohoaa muutamia kalliioisia alueita. Alueella on myös soraharjujen hiekkapitoisia lievealueita. Savikoita alueella ei saatavissa olevien maaperätietojen perusteella ole lainkaan. Suunnittelualan koillispuolella kulkee maisemassa selkeästi havaittavissa oleva luoteis-kaakkoissuuntainen soraharjajakso, Kulennoisharju. Punkaharjun kuuluisa harju on osa tätä harjajaksoa, joka jatkuu kaakkoon aina II Salpausselälle asti. Suunnittelualan pohjoispuolella harjujaksossa on soranottoalueita.

Alueen moreenimaat ovat melko loivarinteisiä ja matalahkoja mäkimaita, joiden laille ja rinteille asutus sekä peltoalat ovat perinteisesti sijoittuneet.

Varsinaisen suunnittelualan korkeimmat maastonkohdat ovat noin 120 metrin korkeudella merenpinnasta, Pausunmäellä kaava-alueen länsireunalla. Alueen pohjoispuolella sijaitsevan pienen Kulennoisjärven vedenpinnan keskivedentaso on noin +76,2 m mpy. Pihlajaveden-Puruveden keskivedenpinta on noin +75,75 m mpy, joka muodostaa siten maiseman suhteellisen pohjatason. Täten alueen suhteelliset korkeuserot ovat näkyviä mutta eivät erityisen suuria.

Vaikka varsinaisella osayleiskaava-alueella ei ole harjajaksoa, on maaston suuntautuneisuus silti voimakkaan kaakkois-luoteissuunnassa. Maantie 14 kulkee suunnittelualan poikki kaakkois-luoteissuuntaisesti, alueen eteläosan järvimaisemasta Jukolan kyläkeskittymän eteläpuolitse jatkaen edelleen luoteeseen Kulennoisten kylän ohitse. Matala laakea kannas moreenikukkuloiden välillä, pohjoispuolella Kulennoisjärvi, eteläpuolella Niitlahti ja Kulennoislahti, muodostaa maisematilan suhteellisen alimman tason.

- Geomorfologia

Korkeimman rannan, ns. muinaisrannan tasojen tutkiminen on havainnollista maiseman kannalta: korkeimmat rannat erottavat toisistaan kaksi erilaista aluetta, joilla on oma erityispiirteinen maisemallinen muotonsa sekä kasvillisuustyypinsä. Korkeimman rannan yläpuolisilla alueilla kallioperää peittää melko muuttumaton ja yhtenäinen moreenikerros, ja kasvillisuus on usein ympäristöään rehevämpää. Alapuolisilla alueilla on vanhoja rantakivikkoja ja veden paljaaksi huuhtomia kalliota. Alavimmat laaksot ovat hienojakoisen saven peittämiä. Tämä vyöhykkeisyys näkyy maisemassa mm. viljelysten ja niiden mukaan rakentuneen asutuksen sijainnissa. Veden peitossa olleet alueet jakaantuvat Suomessa siten, että Länsi-Suomessa on pääasiassa vedenpeittämiä alueita ja Itä- sekä Pohjois-Suomessa sekä Jyväskylän seudulla on vedenkoskemattomia alueita. Muinaisrantojen kehitykseen on vaikuttanut epätasainen maankohoaminen.

Vedenkoskemattomia alueita on myös Etelä-Savossa, jossa muinaisen Saimaan pintavaihtelut kertovat maiseman historiasta. Ns. Suur-Saimaan ylin ranta on vieläkin selvästi tunnistettavissa vesistön eri puolella, erityisesti harjujen rinteillä. Sen korkeus on Kulennoisten alueella noin +83 m mpy. Korkein vedenkoskematon ranta Kulennoisten alueella on noin +100 - +105 m mpy.

Harjut syntyivät mannerjäätikön alkaessa sulaa noin 10 000 vuotta sitten. Jään sulamisvedet kuljettivat mukanaan mannerjään murskaamaa kiviainesta. Mannerjään vetäytyessä muodostui virtojen suistoon jäätikön kulkusuunnan mukaisia harjanteita eli harjuja, joiden maaperä oli sulamisvesien lajittelemaa kiviainesta. Kun jään liike pysähtyi joksikin aikaa, syntyi jään reunalle ns. reunamuodostuma. Merkittävimmät reunamuodostumat Suomessa ovat ensimmäinen ja toinen Salpausselkä.

Jään vetäytymisunta kulki kaakosta luoteeseen. Tämän vuoksi jään kulkusuunnan mukaan lajittuneet harjut ovat pääosin kaakkois-luoteissuuntaisia. Reunamuodostumat ovat taas syntyneet jään liikkumissuuntaan kohtisuoraan, jonka vuoksi ne ovat koillis-lounaissuuntaisia.

Etelä-Savon maisemassa näkyy voimakas suuntautuneisuus luoteesta kaakkoon, niin myös Kulennoisten alueella. Alueen eteläpuolella kulkeva toisen Salpausselän reunamuodostuma on syntynyt jääkauden loppuvaiheessa mannerjään reunalle ilmaston nopeasti viilennyttyä ja jään reunan etenemisen pysähtymällä. Toinen Salpausselkä ei ole luonteeltaan yhtä yhtenäinen vyöhyke kuin I Salpausselkä etelämpänä. Alueella lukuisina esiintyvät luoteis-kaakkoissuuntaiset harjut ovat syntyneet jäätikköjokien kasaaman lajittuneen maa-aineksen muodostaessa jäätikön railoihin harjumaisia muodostelmia. Harjut ovat perinteisesti olleet erinomaisia liikenneväylien ja muun rakentamisen pohjia. Myös kuuluisa Punkaharju on tällainen toisesta Salpausselästä luoteeseen kulkeva kapea, mutkitteleva pitkittäisharjukko.

Alueen moreenimaat ovat melko loivarinteisiä ja matalahkoja mäkimaita. Moreeniselänteet ovat paikoin pitkänomaisia kapeita selänteitä, drumliineja, joiden suuntaus on myös luoteen-kaakon mukainen, mannerjäätikön liikkeen mukaan muovautunut.

- Vesisuhteet

Alue kuuluu Vuoksen vesistöalueeseen ja Saimaan vesistöön. Etelä-Savossa järvet hallitsevat maisemaa voimakkaasti, ja Kulennoisten alue sijoittuikin eräänlaiselle matalalle kannakselle kahden järvenselän väliin. Osa matalasta kannaksesta on maaperältään alavaa ja soistunutta. Kulenoisjärven vedenpinnan keskivedentaso on noin +76,2 m mpy. Pihlajaveden-Puruveden keskivedenpinta on noin +75,75 m mpy.

- Kasvillisuus

Alueella ei ole viljavia savikkoalueita, mutta harjujen lievealueiden hiekka- ja erityisesti hietamaat ovat maaperältään kasvillisuudelle suotuisia vyöhykkeitä. Alueen metsät ovat pienialaisia tuoreen tai lehtomaisen kankaan kuusikoita ja pellonreunojen lehtimetsiköitä. Pelloista pääosa on edelleen viljelykäytössä, mutta osa on metsitetty tai muutoin kasvamassa umpeen. (ks. tarkemmin luku 2.1.2).

Vanhojen tilojen pihapiireissä on jonkin verran kulttuurivaikutteista kasvillisuutta, esim. puukujanteita. Pihapiirien yleisilme on melko avoin. Vanhojen maatilojen pihoilla on esimerkiksi kookkaita vanhoja pihakoivuja, puumaisia pihlajia, hoidettuja kuusiaitoja ja kookkaita kuusikujanteita sekä lehtikuusia ja komeita yksittäisiä mäntyjä. Kylänraitin varren pihapiireissä kasvaa lisäksi lehmusta ja hopeasalavaa.

- Kulttuurimaisema, maisemakuva

Laajemman maisema-alueen perinteinen asutus on ollut melko harvaa ja viljelyalat ovat olleet pienehköjä. Kaskiviljely on ollut tyypillistä alueella. Asutus on perinteisesti sijainnut moreenikumpareilla ja rinteillä sekä jonkin verran myös rannoilla. Kylien koko on ollut perinteisesti pieni ja kylän sisällä asutus ei ole yhtä tiivistä kuin esimerkiksi Länsi-Suomessa. Pihapiireissä saattaa olla runsaasti epäsäännöllisesti sijoitettuja, usean sukupolven aikana rakentuneita rakennuksia.

Kyläasutus Etelä-Savossa on vanhimmillaan peräisin 1500–1600-luvuilta. Kylien muoto on ollut joko nauha pitkin harjua tai epämääräisempi ryväs, jolloin talot ovat sijainneet hajallaan kauempana toisistaan. Asutus suosi ja suosii edelleenkin korkeiden mäkien ravinnerikkaita lakia erityisesti huuhtoutumattomilla alueilla. Nämä mäkien ylärinteet ovat myös maisemallisesti merkittäviä. Savolaisen kylän yksittäinen pihapiiri on ollut tyypillisesti avoin. Tilantarpeen lisääntyessä sukupolvien myötä pihapiirin rakennusten lukumäärä on kasvanut uusilla, melko vapaasti sijoitetuilla aitoilla, karjasuojilla ja riihillä. (Lehtinen, Leena: Maaseutumaiseman kerroksisuus ja vetovoima. Helsingin yliopiston Maaseudun tutkimus- ja koulutuskeskus, Mikkeli. Julkaisu 55. 1997).

Suunnittelualueella on kyläasutusta kahdessa keskittymässä, länsipuolella varsinaisessa Kulennoisten kylässä ja itäpuolella Jukolan kylässä. Alueella on pelto- ja niittyalueita, jotka ovat olleet oletettavasti viljelyssä jo pitkään. Vuonna 1918 ja 1972 laadituista kartoista voidaan todeta, että viljelysmaiseman laajuus alueella ei ole merkittävästi muuttunut. Vain muutamia pieniä peltoaloja on metsitetty tai ne ovat kasvamassa umpeen. Erityisesti kulttuurimaiseman ydinalueella, Kulennoisten kylässä ja osin

myös Jukolassa, peltoalueiden laajuus ei ole merkittävästi muuttunut, metsittyneet alat ovat pääasiassa pienehköjä aloja metsän keskellä. Vain Lahdenkyläntien varressa tapahtunut metsittyminen on sulkenut eräitä kylämaiseman kannalta keskeisiä näkymiä. Kulttuurimaiseman ydinalue erityisesti Kulennoisten kylässä on sijoittunut muinaisrannan yläpuoliselle, huuhtoutumattomalle alueelle, jolla maaperä on oletettavasti ollut muuta ympäristöä viljavampaa ja pienilmasto on ollut suotuisa.

Vanhoissa pihapiireissä talot sijaitsevat melko tiiviinä rykelminä. Pihapiirien yhteydessä on usein vanhaa kookasta pihapuustoa. Muuten pihapiiri hahmottuu selkeästi avoimen viljelysmaiseman keskeltä, sillä maatilat sijaitsevat usein ympäristöään ylempänä rinnepeltojen keskellä. Muutamista pihapiireistä, esim. Iskolasta alueen länsiosassa, aukeaa komeita näkymiä ympäröivään järvi- ja mäkimaisemaan.

Alueen merkittävintä avointa maisematilaa ovat viljellyt peltoaukeat sekä aluetta ympäröivät vesien se-
lät. Kuten edellä todettiin, viljelysmaiseman eli avoimen maisematilan laajuus ei ole viime vuosikym-
meninä vielä merkittävästi vähentynyt.

Iskola

Näkymä Kulennoisten-
tietä pitkin kaakkoon.

- Maiseman arvot

Alueen läheisyydessä suunnittelualueesta kaakkoon on valtakunnallisesti arvokas maisema-alue sekä kansallismaisema Punkaharju, joka kuuluu myös valtakunnallisesti merkittävät kulttuurihistorialliset ympäristöt 1993 -luetteloon. Museovirastolla on käynnissä inventointien ja kohdeluettelon tarkistus.

Kulennoisten osayleiskaava-alueella ei ole inventoituja kiinteitä muinaisjäänöksiä. Alueen pohjoispuolella Kulennoisharjulla on useita kivikautisia asuinpaikkoja, jotka seurailevat harjujakson muotoa.

Kulennoisten kylä on maakuntakaavaluonnoksessa maakunnallisesti arvokas alue, jolla on sekä maisemallisia että rakennushistoriallisia arvoja. Kylän rakennuskantaa on selostettu tarkemmin luvussa 2.1.4.

Arvokkain osa kylästä sijoittuu pitkälti samalle alueelle, joka on ns. korkeimman rannan yläpuolisella vyöhykkeellä (maaston taso noin 105 m mpy). Tällä alueella pihapiirit ovat hyvin säilyneitä ja peltoaukeat ovat säilyneet viljelyssä pitkään. On mahdollista, että muinaisrannan yläpuolisella vyöhykkeellä maaperä on ollut viljavampaa ja asutus sekä viljelysmaat ovat sijoittuneet tälle edulliselle vyöhykkeelle.

Lähteet:

- Maaseutumaiseman kerroksisuus ja vetovoima. Leena Lehtinen. Helsingin yliopiston Maaseudun tutkimus- ja koulutuskeskus, Mikkeli. Julkaisu 55. 1997.

- Etelä-Savon luonto ja luonnonvarat. Etelä-Savon seutukaavaliitto. Julkaisu 130:1987.
- Geologian tutkimuskeskus: Maaperäkartta <http://geokartta.gtk.fi/>
- Geologian tutkimuskeskus: Kallioperäkartta <http://www.gsf.fi/geotieto/kartat/kalpe/>
- Kulttuurimaisemainto 1988. Etelä-Savon seutukaavaliitto, julkaisu 147:1989.
- Luontoselvitys. Punkaharjun kunta. Kulennoisten osayleiskaava. Pöyry Environment Oy 2008.
- Maisemanhoito. Maisema-aluetyöryhmän mietintö I. Ympäristöministeriö, mietintö 66/1992.
- Perustietoa maisemaan vaikuttavista luonnontekijöistä. Leena Iisakkila. Otakustantamo, julkaisu 410. Espoo 1977.
- Tulivuorista jääkausiin. Suomen maankamaran kehitys. Kalle Taipale ja Matti Saarnisto. WSOY. Helsinki 1991.
- Geologian tutkimuskeskus: Maaperäkartta <http://geokartta.gtk.fi/>
- Geologian tutkimuskeskus: Kallioperäkartta <http://www.gsf.fi/geotieto/kartat/kalpe/>
- <http://www.savonlinnaseutu.fi/kansallismaisema/Flander.htm>
- <http://www.savonlinnaseutu.fi/Kiinteasivu.asp?KiinteasivuID=21165&NakymaID=1658>
- Ympäristöhallinnon Hertta-tietokanta www.ymparisto.fi

2.1.4 Rakennettu ympäristö ja kulttuurihistorialliset kohteet

- Alueen historiaa

Ihmisen arvellaan levittäytyneen Punkaharjun – Kerimäen alueelle pian mannerjään vetäytymisen jälkeen. Asutus on todennäköisesti ollut jatkuvaa näihin päiviin asti, vaikka välillä on ollut ajanjaksoja, joilta todisteita asutuksesta on löytynyt vähemmän.

Ensimmäisten ihmisten alkuperä on selvittämättä, mutta mahdollisesti he ovat tulleet seudulle idästä päin, jäätikön reunan perääntymisen myötä. Osa muinaislöydöistä on todennäköisesti alueella myöhemmin liikkuneiden lappalaisten peruja. Pysyvä asutus seudulle vakiintui mahdollisesti noin 1 000 vuotta sitten. Tältä ajalta tehdyt löydöt viittaavat jo säännölliseen viljelyyn. Kaskeamista harjoittaneen väestön uskotaan saapuneen Karjalasta, Laatokan rannoilta. Alkuun he olivat eränkävijöitä, ja kaskeaminen oli osa erätaloutta. Samoihin aikoihin seudulla oli vielä lappalaisia, jotka olivat paimentolaisia ja joiden elämänrytmin määräsivät metsäpeurat ja porot.

Punkaharjun alueen pysyvä asutus lienee syntynyt 1400-luvun alkupuolella Kulennoisten tienoille, missä on luultavasti alun alkaen sijainnut karjalainen siirtokylä. Tienoon rehevät luhtaniityt tekivät mahdolliseksi karjan laiduntamisen ja siten myös pysyvän asutuksen. Haapalan neljänneskunnan kuudesta kymmenkunnasta yksi oli juuri Kulennoinen, joka käsitti myöhemmän Punkaharjun pitäjän koko alueen ja lisäksi osia nykyisestä Kerimäestä. Kymmenkunnassa asui vuonna 1571 arviolta 310 henkeä. Kulennoisten kautta kulki tärkeä tie Kerimäeltä Parikkalaan ja sillä tiedetään olleen kestikievarin 1500-luvun lopulla.

Vähitellen 1600-luvulle tultaessa paimentolaiset hävisivät, osa heistä todennäköisesti sulautui viljelijäväestöön ja osa siirtyi muualle. Kulennoinen on ollut yksi varhaisista asutuskeskuksista, ja alueen nykyinen vauraus periytyy osaltaan jo noilta ajoilta. Kerimäen ensimmäistä kirkkoa suunniteltiin alkuaan Kulennoisten Matinlahden rantamille, mutta kun pappilaa varten ei löytynyt sopivaa autiotilaa, jäi kirkonkylä syntymättä. Kyläkuntajaon vakiintuessa 1643 oli Kulennoisten kylässä 11 taloa.

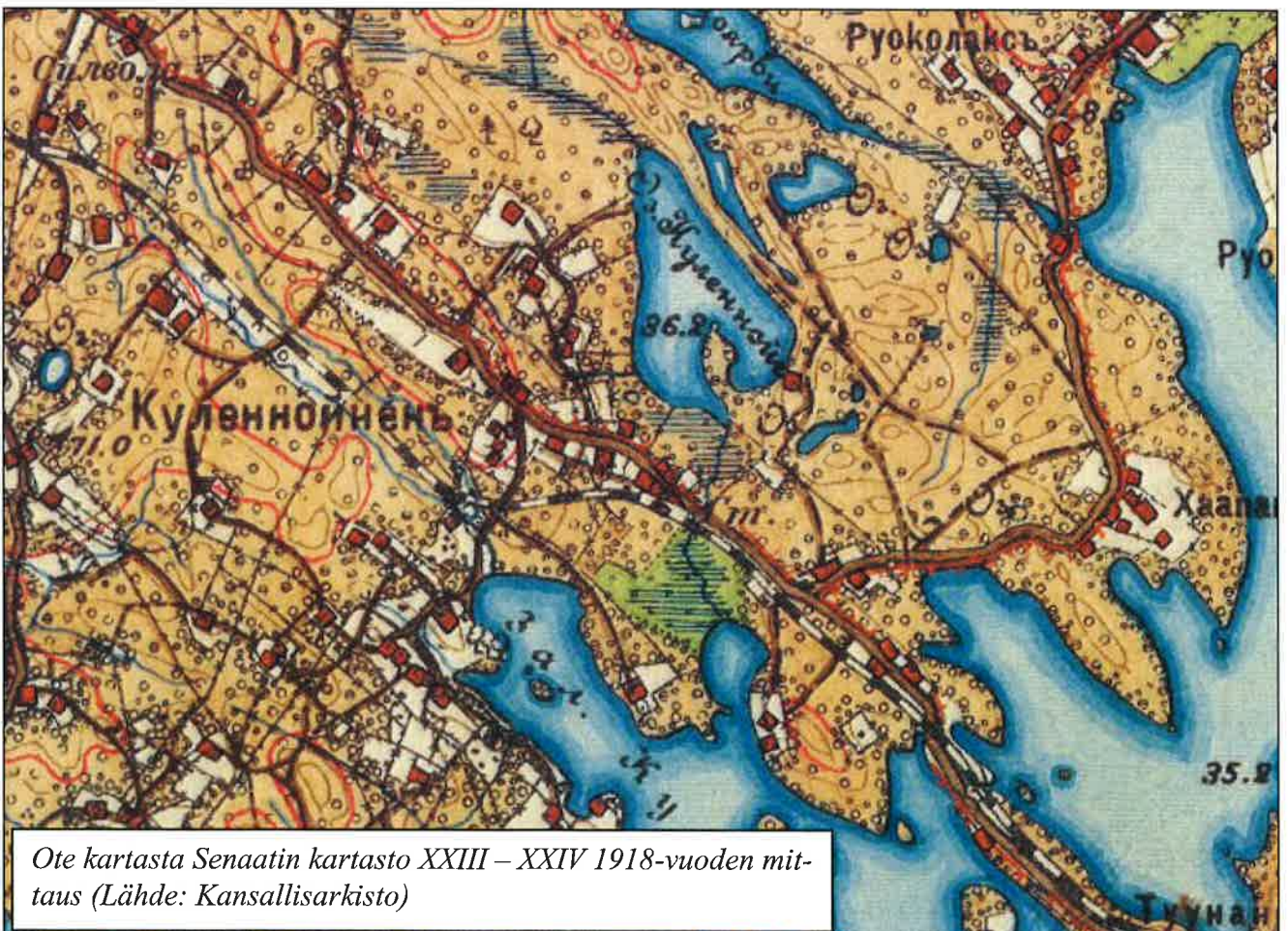
Kaskiviljely oli pääasiallinen viljelymuoto koko Itä-Suomessa aina 1700-luvun lopulle. 1800-luvun alussa siirryttiin vähitellen karjatalouteen ja peltoviljelyyn. Vielä 1800-luvulla kaskia poltettiin seudulla kuitenkin yleisesti. Alueelle tyypillinen kylämiljöö on peräisin kaskiajalta; hajanaisesti etäällä toisistaan sijainneet muutaman talon keskittymät. Maatalouden muutos huipentui 1800-1900-lukujen vaihteessa, kun karjatalous lisääntyi niin, että aikaa nimitetään lypsykarjavaltaisen maatalouden ajaksi. Myös kalastus on aina ollut tärkeä elinkeino kalaisan Puruveden äärellä. Muikku on ollut pääasiallinen saaliskala, mutta arvokalana myös lohella on ollut suuri merkitys.

Kulennoisten maankäytön kehitystä ilmentävät 1900-luvun alussa laadittu Senaatin kartasto ja ensimmäinen peruskartta 1970-luvun alusta. Senaatin kartastossa näkyy selvästi vanhan Viipuri-Savonlinnatieen varteen nauhamaisesti sijoittunut asutus. Pääosa pelloista sijoittuu keskeiselle selännealueelle, kun taas nykyisen valtatie molemmiin levittäytyvät alavat peltoalueet puuttuvat suureksi osaksi. Asutus on

esitetty melko yleispiirteisesti, joten talojen tarkkaa määrää esim. aseman ympäristössä ei kartan perusteella pysty arvioimaan. Vanhat kantatallot erottuvat joka tapauksessa selvästi valtatie ja Lahdenkyläntien varrella.

Lars Röösin laatima maakirjakartta vuodelta 1644 (autiotaloselostus)

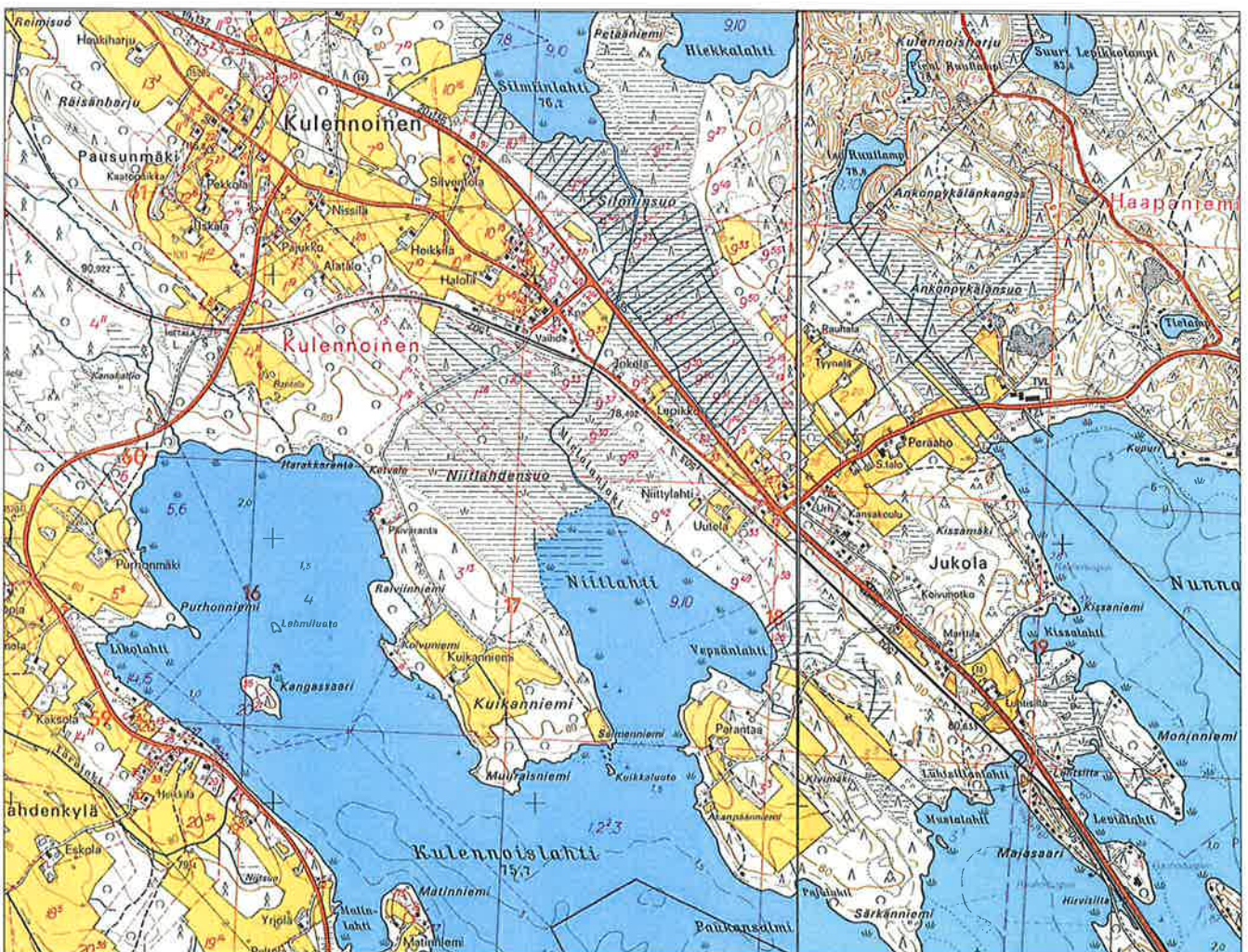
Ote kartasta Senaatin kartasto XXIII – XXIV 1918-vuoden mitaus (Lähde: Kansallisarkisto)

Kulennoisten koulun rakentamisasia oli ensi kerran esillä vuonna 1899, mutta tuolloin suunnitelma raukesi. Lopullisesti kuntakokous päätti Kulennoisten koulun rakentamisesta marraskuussa 1902. Kansakoulun rakentajaksi valittiin rakentelija Albin Kärkkäinen Rantasalmelta. Koulutyö käynnistyi uudessa koulussa syksyllä 1904.

Kun Punkaharjun seurakunta määrättiin valtioneuvoston päätöksellä 1920 perustettavaksi, jäi Kulennoisten kylä lähes kokonaan sen ulkopuolelle. Kaksi vuotta myöhemmin koko kylä kuitenkin liitettiin Punkaharjuun. Liikenneyhteydet uuteen kuntakeskukseen helpottuivat, kun kaksi lauttaa saatiin korvata Punkaharjun molempien rautatiesiltojen varteen rakennetuin ajotein.

Kulennoinen sai rautatieaseman vuonna 1906 ja 1920-luvun alussa siellä asui jo noin 270 henkeä. Kuitenkaan sitä ei laskettu asutustihentymäksi mm. 1950-luvulla, kuten Punkasalmea ja Putikkaa. Kulennoisten asukasluku oli vuonna 1960 295 ja vuonna 1970 250.

1960-luvulla rakennettu valtatie 14:n uusi linjaus kiersi kyläkeskuksen siten, että sen vaikutus perinteiseen kylämaisemaan jäi suhteellisen vähäiseksi. Viime vuosikymmeninä pientaloasutus on laajentunut erityisesti Jukolan alueella rantojen tuntumassa.

Peruskarttayhdistelmä 1970-luvun alkupuolelta.

Osayleiskaava-alueen tuntumasta on löydetty eri aikakausien muinaismuistoja Kulennoisharjun liepeiltä. Näitä on kuvattu tarkemmin sivulla 19.

Lähteet: Saara Ryhänen: Puruveden länsipuolisten maatalousalueiden luonnon monimuotoisuus Kerimäellä ja Punkaharjulla. Etelä-Savon ympäristökeskuksen raportteja 1/ 2008).

Raimo Viikki: Tavallaan taajamaksi. Etelä-Savon seutukaavaliiton julkaisu 72 (1979).

- Maankäyttö

Suunnittelualue käsittää varsinaisen Kulennoisen kyläalueen sekä siihen kaakossa liittyvän Jukolan – Moninniemen alueen. Aue rajoittuu koillisessa Kerimäen kunnan rajaan. Suunnittelualueen pinta-ala ilman vesistöjä on noin 366 hehtaaria. Suunnittelualueen läpi kulkee valtatie 14 ja sitä rajaa lounaispuolelta Parikkala-Savonlinna-rautatie. Kulennoisten aseman ympäristössä sekä Jukolan ja Moninniemen alueilla asutus on monin paikoin taajamamaisen tiivistä, muuten suunnittelualue koostuu haja-asutuksesta.

- Jukolan alue

Jukolassa asutus on muodostunut nauhamaisesti valtatie 14:n rinnakkaistienä toimivan Kulennoisten Koulutien eli vanhan Viipuri-Savonlinna-tien varteen sekä Puruveden rannoille Kissanientien ja Moninniementien varteen. Valtatie 14:n ja Ruokolahdentien (yhdystie 4794) liittymän tuntumassa on valtatie suuntaisesti muodostunut noin 15 omakotitalon rypäs. Sen keskellä on Kulennoisten koulu, johon kuuluvat vuonna 1904 valmistunut vanha koulu, joka on nykyisin työpajatiloina, sekä vuonna 2003 valmistunut uusi koulu, jossa toimii ala-asteen lisäksi päiväkotit. Koulukiinteistöön kuuluu myös nurmi-pintainen pallokenttä.

Jukolan alueen toinen asutuskeskittymä sijoittuu rinnakkaistien keskivaiheille Koivunotkosta kaakkoon. Alueella on noin 15 omakotikiinteistöä, joista pääosa on rakennettu 1970- ja -80-luvuilla vanhojen Marttilan ja Luhtisillan talojen ympärille. Pääosa taloista sijoittuu rinnakkaistien, Kissanientien, Jukolankujan ja Luhtisillantien varteen.

Jukolan pohjoisosassa Kissalahden ja kunnanrajan välisellä alueella on 12 omarantaista kiinteistöä, joista muutama on muutettu ympärivuotiseksi asunnoiksi. Omarantaisten kiinteistöjen takana on Kissanientien varressa kuusi omakotitaloa. Kissalahden rannassa on kunnan venevalkama, jota käytetään myös uimarantana. Kissamäen alueella on valaistu kuntopolku.

Oman osa-alueensa muodostaa rantakaavan pohjalta rakennettu Moninniemen (eli Moninsaaren) alue, jota erottaa muusta Jukolan alueesta alava rantaluhta. Moninniemessä on 10 omarantaista kiinteistöä. Näistä osa on muutettu ympärivuotiseksi asunnoiksi.

Jukolan alueeseen liittyy pohjoisessa Ruokolahdentien varteen muodostunut tienvarsi-asutus, joka käsittää viisi asuinkiinteistöä, mm. Peräahon talon, sekä Kulennoisten seurojentalon. Ruokolahdentien pohjoispuolella on kolme kasvihuonerakennusta.

Jukolan alueella on lisäksi yksittäisiä asuinkiinteistöjä valtatie 14:n lounaispuolella sekä Leviälähdän eteläpuolella. Alueen pohjoispuolella lähellä Kerimäen rajaa ovat Tyynelän ja Rauhalan tilakeskukset.

Kulennoisten uusi ja vanha koulu

- Kulennoisten kyläalue

Suunnittelualan luoteispuoliskon muodostaa varsinainen Kulennoisten kyläalue. Kylän asutus on sijoittunut toisaalta Pausunmäen selännealueelle, toisaalta vanhan aseman tuntumaan, jossa asutus on lähes taajamamaisen tiivistä.

Pausunmäellä asutus on keskittynyt vanhojen kyläteiden Kulennoistentien ja Lahdenkyläntien tuntumaan. Pääosa taloista liittyy Kulennoistentiehen joko suoraan tai lyhyiden pistoteiden välityksellä. Laajempi vanhojen talojen rykelmä on Nissilänpolun varressa mäen kaakkoisrinteellä. Kotimäentien varressa on omana kokonaisuutenaan viisi uudehkoa omakotitaloa. Maatilojen talouskeskukset Haukiharju, Iskola, Pekkola ja Heikkilä sijoittuvat peltojen keskelle jonkin verran erilleen muusta asutuksesta.

Pausunmäen reunoilla rautatien lähistöllä on hajanaista pientaloasutusta. Radan varressa sijaitsee ympäristönhuolto- ja kuljetuspalveluyritys Punkaharjun Kuljetus Muhonen Oy:n alue, jolla on mm. jätteiden vastaanottoa ja käsittelyä.

Pausunmäen koillisrinteellä sijaitsee Pit Stop- nimisen lomakylän alue. Lomakylään kuuluu 18 rakennusta, joista yksi on toiminut alueen palvelurakennuksena. Rakennukset ovat olleet useita vuosia tyhjiään.

Rautatien ja valtatie välissä on tiivistä kyläasutusta, joka on alun perin muodostunut v. 1908 valmistuneen rautatieaseman ympärille. Aseman rakennukset muodostavat edelleen yhtenäisen miljöökokonaisuuden, johon kuuluvat entinen asemarakennus, ratamestarin talo, varastomakasiini ja muut talousrakennukset. Aseman vieressä on paikallishistoriallisesti tärkeä entinen kauppa- ja majatalorakennus.

Kulennoistentien kaakkoispää on perinteistä kyläasutusta, jossa kylänraitti on erityisesti koillisivultaan selvästi rakennusten rajaama. Rakennuskanta on eri-ikäistä pientaloasutusta, pääasiassa viime sotien jälkeisiä rintamamiestaloja. Joukossa on myös muutama entinen kaupparakennus. Kulennoistentien varressa on kylän vanhoihin kauppataloihin kuuluva Kulennoistentie 35:n kauppa- ja asuinrakennus. Kylän vanhoihin maatilojen pihapiireihin kuuluu tien lounaispuolella oleva Halola. Vanhan asutuksen luoteispuoliselle peltoalueelle on muodostettu 1980-luvun lopussa yhdeksän omakotitontin palstoitusalue, josta on rakennettu kaksi tonttia muun alueen kasvaessa nuorta metsää.

Kulennoistentien jatkeena on Jukolaan johtava Pitkäahontie, jonka alkupäässä on noin 200 metrin matkalla suhteellisen tiivistä eri-ikäistä pientaloasutusta. Alueelle sijoittuu myös korjaamohalli sekä puhe- linyhtiön tekninen tila.

Vanhalla kyläalueella ja aseman ympäristössä on yhteensä noin 75 asuin- tai toimitilakiinteistöä.

Kulennoistentietä.

- Nykyinen rakennuskanta

Suunnittelualueella on asuinkiinteistöjä rakennus- ja huoneistorekisterin mukaan n. 125 kappaletta ja vapaa-ajan asuntoja 22 kpl. Lisäksi alueella on muutamia asumattomia kiinteistöjä.

- Tie- ja infraverkko

Suunnittelualan pääliikenneyhteytenä toimii alueen läpi kulkeva valtatie 14 (Juva – Savonlinna – Parikkala). Valtatien keski vuorokausiliikenne oli vuonna 2007 Kerimäen liittymän luoteispuolella 2900 ajon./ vrk ja kaakkoispuolella 3400 ajon./ vrk. Raskaan liikenteen osuus on keskimäärin 7,9 %, mikä on hieman alle valtateiden keskiarvon. Valtatien varrella on suunnittelualan luoteispäässä levähdysalue.

Muita yleisiä teitä suunnittelualueella ovat yhdystietasoiset tiet 4794 (Jukola-Jouhenniemi), 4412 (Kulennoinen LV), 15204 (Lahdenkylän pt) ja 15205 (Kulennoisten pt). Edellä mainittujen teiden keski vuorokausiliikenteet ovat 610 ajon./ vrk, 200 ajon./ vrk ja 280 – 450 ajon./ vrk (lähde: www.tiehallinto.fi). Yleisten teiden lisäksi alueella on useita yksityisteitä, mm. Kulennoisten koulutie, Hiekkaniementie, Kissalahdentie ja Moninniementie. Suunnittelualueella ei ole kevyen liikenteen väyliä.

Kulennoisten koulun itäpuolella on valaistu kuntopolku, joka toimii talvisin hiihtolatuna.

Pääosa suunnittelualueesta on vesijohto- ja viemäriverkon piirissä. Vesijohdon ja viemärin runkolinjat noudattelevat kyläalueella Kulennoistentien ja Nissilänpolun linjausta. Jukolan suunnan päälinja tulee keskustaajamasta vesistön poikki Kissalahteen, jossa siihen yhtyy Moninniemen haara jatkuen edelleen koulun koillispuolitse Pitkäähontielle. Jäteveden pumppaamoita on suunnittelualueella viisi ja ne sijaitsevat Kissalahdessa, valtatie ja Ruokolahdentien liittymässä, koulun urheilukentän alapuolella, Mielolanjoen varressa ja Kotimäentien päässä. Mielolanjoen varteen tulee myös Hiekkalahden suunnasta paineviemäri.

Kulennoisten ja koko kunnan jätevedet pumpataan siirtoviemäriä Mielolanjoen pumppaamolta Savonlinnaan Pihlajaniemen jätevedenpuhdistamolle. Punkaharjun ja Savonlinnan välinen siirtoviemäri – yhdysvesijohto otettiin käyttöön vuonna 1998. Puhdasvedenottamo sijaitsee Punkaharjun harjualueella Laukansaaressa.

Suunnittelualueella on useita Suur-Savon Sähkö Oy:n keskijännitejohtoja. Alueelle on suunnitteilla 110 kV:n suurjännitejohto välille Iskola-Kulennoinen, joka tulee alueelle luoteesta ja päättyy suunnitellulle Kulennoisten sähköasemalle Sähkökujan päässä.

Suunnittelualueella ei ole kaukolämpö- eikä maakaasuverkostoa. Infraverkkoa on kuvattu tarkemmin liitekartassa 2b.

- Kiinteät muinaisjäännökset

Osayleiskaava-alueelta ei ole Savonlinnan maakuntamuseon antamien tietojen mukaan inventoitu esihistoriallisen eikä historiallisen ajan kiinteitä muinaisjäännöksiä.

Osayleiskaava-alueen tuntumasta on löydetty eri aikakausien muinaismuistoja Kulennoisharjun liepeiltä. Suunnittelualan pohjoispuolella Petääniemessä on koekuopituksen perusteella useita eri ikäisiä muinaisjäännöksiä, mutta ainakin kodansijat lähiympäristöineen voidaan ajoittaa karkeasti ajanjaksolle noin 2900-1800 eKr. Näyttäisi siltä, että Kulennoisen Petääniemessä on varsin laaja esihistoriallinen asuinpaikka-alue. Toinen muinaismuistokohde on Kulennoisen järven etelärannalla sijaitseva Hiekkalahti, joka löytyi vuonna 1992 Petääniemen kivikautisen asuinpaikan kaivausten yhteydessä. Alueelta löytyi yhdestä koekuopasta Luukonsaaren keramiikkaa. Kyseessä voi olla varsin pienialainen varhaismetallikautinen asuinpaikka.

- Kulttuurihistoriallisesti arvokas rakennuskanta

Savonlinnan maakuntamuseon inventoimat yleiskaava-alueen kulttuurihistorialliset kohteet:

Kulennoisten vanha kyläkeskus / Kulennoisten taajama. Kulennoisten vanha kyläkeskus on maakunnallisesti arvokas alue, ja sillä on maisemallisia ja rakennushistoriallisia arvoja. Kulennoisissa on jäljellä rakenteita ja rakennuksia kylän vanhasta kyläkeskuksesta. Vanha kyläkeskus on merkitty seutukaavassa arvokkaaksi kulttuurimaisemaksi (km 19.668) ja Kulennoinen kyläalueeksi, jolla ympäristön peruspiirteet säilytetään (Ats 19.105).

Vanhaan kyläkeskukseen kuuluvat Kulennoisten kansakoulu, Kulennoistentie 35:n kauppa- ja asuinrakennus, seuratalo ja rautatieasema (entinen osuusliike kylänraitin varrella on purettu).

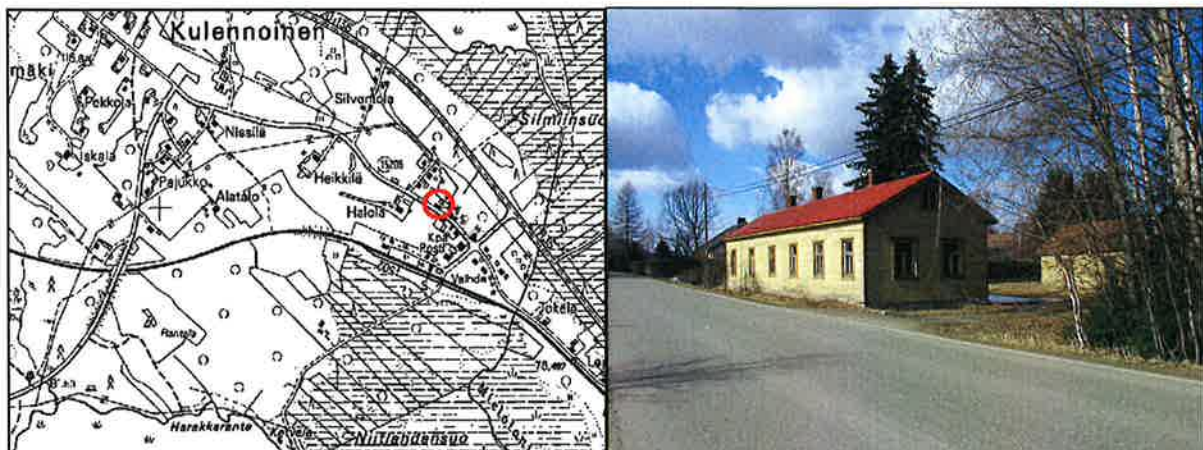
Kulennoisten koulu

Kulennoisten koulu on osa maakunnallisesti arvokasta Kulennoisten vanhan kyläkeskuksen kulttuurimaisemaa. Koululla on rakennushistoriallisia ja historiallisia arvoja. Vuonna 1904 valmistunut kansakoulu on rakennettu ajan valtakunnallisten tyyppiirustusten mukaan. Koulu sijaitsee männikköisellä kuivalla mäellä. Koulun pihassa on urheilukenttä sekä uusi koulurakennus vuodelta 2003. Pihapiiristä on purettu piharakennus sekä 1940-luvulla rakennettu asuntorakennus. Koulu on satulakattoinen, hirsi-rakenteinen, vaakavuorattu, keltaiseksi maalattu rakennus. Katemateriaalina on pelti, perustana luonnonkiviharkot. Rakennusta on laajennettu myöhemmin lisäsiivellä ja osa koulun ikkunoista on muutettu moderneiksi.

Kansakoulu päätettiin rakentaa Niilo, Matti ja Paavo Makkoselta ostetulle tontille vuonna 1902. Ura-koitsijana toimi rantasalmelainen rakentaja Albin Kärkkäinen. Koulutalo valmistui vuonna 1904. Koulu toimi myös kyläläisten kokoontumispaikkana. Rakennus on kunnan omistuksessa työpajatiloina.

Kulennoistentie 35:n entinen kauppa- ja liikerakennus

Kulennoistentien kaupp- ja liikerakennus on osa maakunnallisesti arvokasta Kulennoisten vanhan kyläkeskuksen kulttuurimaisemaa. Kaupp- ja asuinrakennuksella on rakennushistoriallisia arvoja. Se edustaa seudun perinteistä rakennustapaa, ja oli vielä 1990-luvulla alkuperäisessä ulkoasussa. Kaupparakennus sijaitsee kylänraitilla tien varressa pihassaan ulkorakennus ja sauna. Satulakattoinen, hirsirunkoinen kaupparakennus on vaakavuorattu ja maalattu vaaleankeltaiseksi. Katemateriaalina on pelti, perustana luonnonkivet ja betoni.

Kulennoisten rautatieasema

Kulennoisten rautatieasema-alue on osa maakunnallisesti arvokasta Kulennoisten vanhan kyläkeskuksen kulttuurimaisemaa. Rautatieasemalla on rakennushistoriallisia arvoja. Rautatieasema on seutukaaressa valtakunnallisesti arvokkaana rakennussuojelukohteena (SR 19.629). Kulennoisten rautatieasema on rakennettu Bruno Granholmin laatimilla V luokan aseman tyyppi- ja piirustuksilla 1906-1908 ja on hyvin säilynyt esimerkki jugend-tyylistä. Kokonaisuuteen kuuluu asema-alueen länsipäässä oleva ratamestarintalo, tavaramakasiini ja muita talousrakennuksia. Sekä asemarakennus että ratamestarin talo ovat nykyisin asuinkäytössä.

Kulennoisten seurantalo

Kulennoisten seurantalo on osa maakunnallisesti arvokasta Kulennoisten vanhan kyläkeskuksen kulttuurimaisemaa. Seurantalolla on rakennushistoriallisia arvoja. Se on tyypillinen maaseutukylän seurantalo. Järvi-Suomen kylät ry:n nettisivuston mukaan nuorisoseuratalo Lahtela on valmistunut vuonna 1927. Talo sijaitsee pienellä mäellä Ruokolahdentien varressa. Talon piha on kenttämainen ja siinä on ulkorakennus ja sauna. Puolitoistakerroksinen, hirsirakenteinen seurantalo on peiterimoitettu ja maalattu keltaiseksi.

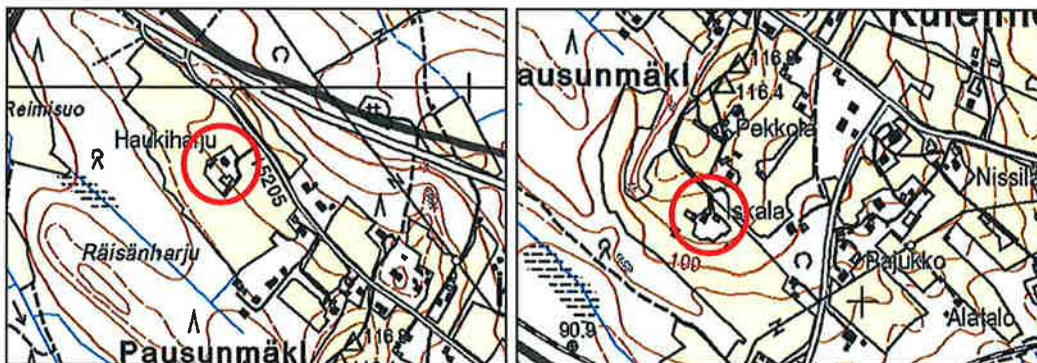
Muita rakennuskulttuurikohteita suunnittelualueella:

Osayleiskaavatyön yhteydessä suoritettiin alueella yleispiirteinen vanhan rakennuskannan tarkastelu, jonka yhteydessä listattiin seuraavat rakennuskulttuurikohteet:

Haukiharju

Kylän kantataloihin kuuluva Haukiharjun tila sijaitsee kyläkeskuksen luoteisosassa oman peltoaukean keskellä. Pitkänomainen päärakennus on satulakattoinen ja hirsirunkoinen. Rakennuksessa on jugendtyylin mukaiset, yläosastaan pieniruutuiset ikkunat. Hirret on vuorattu vaakaponttilaudoituksella ja nurkissa on leveät listat. Katteena on profiilipelti. Pihapiiriin kuuluu huonokuntoinen kaksikerroksinen aittarivi ja mansardikattoinen luonnonkivinavetta. Taloa ympäröi vanha pihapuusto, josta erityisesti kookkaat pihakuuset näkyvät kauas. Pihapiirillä on ympäristössään maisemallista arvoa.

Iskola

Iskolan (Iskalan) talon pihapiiri kuuluu kylän kantataloihin. Rakennus on satulakattoinen, pitkänomainen ja hirsirunkoinen ja sen eteläsvallalla on yhtenäisen katonlapeen alla oleva kuisti. Hirret on vuorattu vaakalaudoituksella ja katteena on profiilipelti. Perustus on luonnonkiveä. Pihapiiriin kuuluu hirsirunkoinen aittarivi, jonka jatkeena on rankarakenteinen osa. Tilakeskus sijaitsee maisemallisesti komealla

paikalla Pausunmäen etelärinteellä. Pihapiiri on ollut pitkään asumaton ja rakennukset ovat huonokuntoisia. Pihapiirillä on Pausunmäen viljelymaisemassa maisemallista arvoa.

Pajukko

Pienuksen talon pihapiiri sijaitsee Lahdenkyläntien kaakkoispuolella. Ilmeisesti 1900-luvun alkupuolella valmistunut päärakennus on satulakattoinen ja hirsirunkoinen. Hirret on vuorattu vaakaponttilaudoituksella ja katteena on profiilipelti. Matala sokkeliosa on luonnonkiveä. Rakennus on nykyisin asumaton. Rakennukseen ei liity erityisiä kulttuurihistoriallisia arvoja.

1. Heikkilä
2. Halola
3. Kaupan asuinrakennus.

Heikkilä

Kylän vanhoihin kantataloihin kuuluva Heikkilä sijaitsee maisemallisesti hallitsevalla paikalla keskeisen peltoaukean keskellä. Pihapiiriin johtaa komea kuusikuja, jonka alkupäässä on riihi. Päärakennus on satulakattoinen ja vuorattu vaakaponttilaudoituksella. Sokkeli on betonia ja katemateriaalina on ko-

nesaumattu pelti. Omistajan mukaan päärakennus on alunperin 1800-luvulta, mutta nykyasu on ilmeisesti viime sotien jälkeiseltä ajalta. Pihapiiriin kuuluu myös hirsinen kaksikerroksinen aittarivi sekä rapattu luonnonkivinavetta. Pihapiirillä on sijaintinsa ansiosta maisemallista arvoa.

Halola

Rakennus tunnetaan kylällä majatalona, sillä siinä on toiminut majatalo ja kestikievari. Vanha päärakennus on ilmeisesti 1900-luvun alusta, mutta se on uusittu vuonna 1945. Rakennus on hirsirunkoinen, tiilikattoinen ja vuorattu vaakaponttilaudoituksella, sokkeli betonia. Pihapiiriin kuuluu myös tyyliältään uusvanha asuinrakennus. Rakennuksella on paikallista historiallista arvoa.

Kaupan asuinrakennus

1800-luvulla rakennettu asuinrakennus (lähde: www.etuovi.com) on mansardikattoinen ja katettu konesaumattulla pellillä. Rakennusta on viime vuosina kunnostettu Jugend-tyyliä mukaillen. Rakennus on vuorattu pysty- ja vaakaponttilaudoituksilla. Kuistiosa on ollut aiemmin avoparveke. Rakennuksessa on toiminut kauppa vuodesta 1919 alkaen, kauppiaina on ollut Turtiaisia kolmessa polvessa. Sitä ennen talo on ollut kestikievarina ja majatalona. Samaan pihapiiriin kuuluu vuonna 1965 valmistunut kaupparakennus, varasto-autotalli sekä ulkosauna ja kellari. Rakennuksella on paikallista historiallista arvoa.

Vanha Viipurin tie

Maantie Viipurista Savonlinnaan on kulkenut Punkaharjun kautta jo keskiajalla. Nykyinen Kulennoistentie ja osa Kulennoisten koulutietä noudattavat likimain vanhaa tielinjausta.

Lähteet:

- Etelä-Savon kulttuurihistoriallisesti merkittävät kohteet –rekisteri. Etelä-Savon maakuntaliitto.
- Etelä-Savon rakennusperintö, Etelä-Savon kulttuurihistoriallisesti merkittävät kohteet. Etelä-Savon seutukaavaliiton julkaisu 114:1984.
- Savonlinnan seudun maisema-alueet, täydennysinventointi 1998. Etelä-Savon maakuntaliiton julkaisu 39:2000.
- Itä-Savon kuntien täydennysinventointi 1996. Savonlinnan maakuntamuseo. Inventointikortit 1996 Anne Viisteensaari.

2.1.5 Maanomistus

Suunnittelualue on pääosin yksityisessä omistuksessa. Punkaharjun kunta omistaa suhteellisen yhtenäisen, yli 35 hehtaarin alueen suunnittelualan kaakkoisosassa sekä pohjoisempana alueita valtatiealueen tuntumassa. Lisäksi alueella on mm. Tiehallinnon, Ratahallintokeskuksen ja eri yritysten maanomistusta.

2.1.6 Väestö, työpaikat ja palvelut

Suunnittelualueella on asuinkiinteistöjä rakennus- ja huoneistorekisterin mukaan n. 125 kappaletta ja vapaa-ajan asuntoja 22 kpl. Lisäksi alueella on muutamia asumattomia kiinteistöjä.

Alueen merkittävin työnantaja on ympäristönhuoltoon ja kuljetuspalveluihin erikoistunut Punkaharjun Kuljetus Muhonen Oy, joka työllistää 15 henkeä. Yritys toimii Nissiläntiellä lähellä rautatietä. Muita alueella toimivia yrityksiä ovat Hunajapuoti Esa Tuomiranta, Punkaharjun safarit ja Nevarme Oy. Lomakylä Pit stop on lopettanut toimintansa.

Alueelle sijoitettavia julkisia palveluja ovat Kulennoisten koulu ja päiväkoti sekä sen yhteydessä oleva kuntopolku.

2.1.7 Ympäristön häiriötekijät

Kulennoisten ja Jukolan alueella suoritettiin keväällä 2007 melumittauksia ympäristöministeriön ”ympäristömelu mittaaminen”- ohjeen mukaisesti. Alla on esitetty mittauksiin liittyviä epävarmuustekijöitä.

Melumittauksiin liittyviä epävarmuustekijöitä Jukola	- Keväistä linnunlaulua - Tihkusadetta aamulla - Tuuli ajoittain puuskittaista (puuskissa tuulennopeus > 5 m/s)
Kulennoinen	- Keväistä linnunlaulua - Tuulensuunta ei ollut Punkaharjuntieltä mittauspisteelle päin kuin klo 21 - 23

Linnunlaulu aiheutti Jukolan mittausjaksolla yli 70 dB(A):n ylityksistä 14 % ja Kulennoisen mittausjaksolla yli 65 dB(A) ylityksistä 14 %. Valtioneuvoston päätöksessä 993/92 on annettu melulle ohjearvot

- jo rakennetut asuntoalueet

klo 7 -22 päiväohjearvo 55 dB(A)

klo 22 - 7 yöohjearvo 50 dB(A)

- uusille asuntoalueille

klo 7 -22 päiväohjearvo 55 dB(A)

klo 22 - 7 yöohjearvo 45 dB(A)

- loma-asutukselle

klo 7 -22 päiväohjearvo 45 dB(A)

klo 22 -7 yöohjearvo 40 dB(A)

Jukolan alueen melutuloksia verrattiin vanhojen alueiden ohjearvoihin, koska mittauspiste sijaitsi noin 1950-luvulla rakennetun asuinrakennuksen pihalla. Kulennoisen mökkikylän mittaustuloksia verrattiin loma-asumiseen käytettävien alueiden ohjearvoihin.

Jukolan alueen mittausjakson päiväkohtainen A-painotteinen melutaso oli 63 dB(A) ja yömelutaso oli 59 dB(A). Jo rakennettujen alueiden päivä (55 dB(A)) - ja yöohjearvot (50 dB(A)) ylittyivät selvästi. Melutasot vaihtelivat päiväaikana 84 dB(A) – 22 dB(A), ja yöaikana 81 dB(A) – 21 dB(A). Meluisin tunti 65 dB(A) mitattiin klo 7, ja hiljaisin tunti 53 dB(A) mitattiin klo 2.

Jukolan Punkaharjuntien puoleisen asuinalueen melukuorma muodostuu lähes kokonaan Punkaharjuntien liikenteestä. Parikkala – Savonlinna raideliikenteen osuus melukuormasta on vähäinen. Raideliikenne aiheutti noin 1 %:n yli 70 dB(A):n äänistä, kun taas liikenteen äänet aiheuttivat 85 % yli 70 dB(A):n äänistä. Liikenteen melun korkeaan tasoon vaikuttaa, että mittauspisteeltä on suora näköyhteys vain noin 50 metrin etäisyydellä sijaitsevaan Punkaharjuntiehen. Mittauspisteeltä tiessä alkaa loiva ylämäki, joka lisää autojen melupäästöä. Tien nopeusrajoitus on 80 km/h.

Jukolan mittauspisteen asukkaiden mukaan Punkaharjuntien liikennemelu on sietämätöntä. Rekkaliikennemäärien kasvun myötä melutasot ovat kasvaneet selvästi. Lyhytkestoisten mittausjaksojen perusteella Jukolassa koko Kulennoisten koulutien asutus altistuu päivällä yli 60 dB(A):n melukuormasta.

Kulennoisen Pit Stop lomakylän päiväkohtainen A-painotteinen melutaso oli 56 dB(A) ja yömelutaso 54 dB(A). Loma-asumiseen käytettävien alueiden päivä (45 dB(A)) – ja yöohjearvot (40 dB(A)) ylittyi-

vät selvästi. Melutasot vaihtelivat päiväaikana 83 dB(A) – 23 dB(A), ja yöaikana 74 dB(A) – 23 dB(A). Meluisin tunti 57 dB(A) mitattiin klo 12, ja hiljaisin tunti 50 dB(A) mitattiin klo 2.

Kulennaisen alueen melukuorman muodostaa pääasiassa Punkaharjuntien liikenne. Raideliikenne melua ei ollut kuultavissa mittauspisteillä 2 eikä 3. Piste 1 lähiympäristössä raideliikenne on kuultavissa, ja nostaa ajoittain alueen melutasoa.

Lyhytkestoisten mittausten perusteella voidaan todeta melutasojen olevan korkeita mitä lähempänä Punkaharjuntietä ollaan. Alueen melutasojen alentaminen vaatisi Punkaharjuntien kunnostustoimenpiteitä, mahdollisesti nopeusrajoituksen laskemista, meluaitaa, hiljaista pinnoitetta tai tien uudelleen linjausta.

Ratamelun osalta ei ole suoritettu mittauksia, sillä rataliikenteen melukuormitus on nykytilanteessa suhteellisen vähäinen. Rautatieliikenteen on kuitenkin ennustettu kasvavan merkittävästi, mistä syystä ennustetun rataliikenteen pohjalta on laadittu ratameluennuste. Ennustetta on selostettu tarkemmin yleiskaavan vaikutustarkastelussa.

- Ratatärinä

Geomatti Oy on tehnyt Pöyry Environment Oy:n toimeksiannosta osayleiskaavan rautatietärinätarkastelut marraskuussa 2008. Työn tavoitteena oli arvioida rautatieliikennetärinän vaikutukset ja määrittää tärinäriskialueet maankäytön suunnittelua varten.

Rataosan tavaraliikenteen määrä on vähäinen ja se oli vuonna 2005 noin 280 000 tonnia. Henkilöliikenteen määrä radalla oli vuonna 2005 alle 100 000 matkustajaa. Radan palvelutasoluokka on tavaraliikenteessä T3 ja henkilöliikenteessä H3. Suurin akselipaino on 22,5 tonnia, ja nopeus 120 km/h henkilöliikenteessä ja 80 km/h tavaraliikenteessä (Ratahallintokeskuksen toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2008 – 2011).

Tulevaisuudessa arvioidaan puutavaraliikenteen kasvavan merkittävästi. Ennuste vuodelle 2015 on miljoona tonnia (Jukka Valjakka, sähköpostiviesti, RHK). Tyypillinen tavarajunan koko olisi noin 800...1000 tonnia. Yleensä radalta ympäristöön leviävä tärinä on suurinta hienorakeisilla maapohjilla lieju-, turve- savi- ja silttikerrostumissa, joita tarkasteltavilla alueilla ei yleensä esiinny. Maapohja alueella on peruskarttojen perusteella pääosin hiekkaa (hietaa), moreenia, turvetta ja paikoin pienialaisia kalliopaljastumia.

Tärinäriskin voidaan olettaa olevan vähäinen. Suurimman tärinän radan ympäristössä aiheuttavat yleensä raskaat ja pitkät tavarajunat.

Tärinäselvityksessä on sovellettu VTT:n suositusta liikennetärinän arvioimiseksi maankäytön suunnittelussa (VTT 2006, Suositus liikennetärinän arvioimiseksi maankäytön suunnittelussa, Working Papers 50), jonka mukaan arviointi jaetaan kolmeen tasoon. Kulennoisten osayleiskaavan tärinätarkasteluiden lähtökohtana on suosituksen arviointitaso 1, jossa suositeltavaa turvaetäisyyttä – 100 metriä – on tarkennettu laskennallisten tärinätarkastelujen avulla. Arviointitasoa 1 käytetään maakuntakaavan tai yleiskaavan tärinäriskitarkasteluissa.

Kulennoisten osayleiskaavan alueelle suunniteltujen rakennusten tärinätasojen voidaan arvioida olevan alhaisia (värähtelyluokka B tai A, taulukko 1), jolloin ne alittavat ihmisen häiriintymisen perusteella laaditut ohjearvot. Tärinä voidaan joissakin tilanteissa havaita, mutta se ei ole yleensä häiritsevää. Tärinätarkasteluissa on arviot tehty varovaisesti ns. yläraja-arvoina. Vaikka laskennallisiin tärinätarkasteluihin sisältyy aina epävarmuutta, voidaan todellisten tärinäarvojen olettaa olevan laskettuja alhaisempia. Tärinästä ei ole haittaa hyväkuntoisille hyvän rakentamistavan mukaisesti tehdyille rakenteille ja rakennuksille.

- Pilaantuneet maat

Kulennoisten kaupan kiinteistöllä (Asematie 5) on harjoitettu polttoaineiden jakelua päivittäistavara-kaupan yhteydessä. Jakelutoiminta on oletettavasti alkanut 1940-luvulla, mahdollisesti jo aiemmin, ja päättynyt vuonna 1994. Kiinteistöllä on tehty SOILI Maaperän kunnostusohjelmaan kuuluva maaperän pilaantuneisuuden perusselvitys. Sen mukaan kiinteistöön maaperässä ei ole havaittavissa öljystä aiheutunutta maaperän pilaantumista tai maaperässä olevat pitoisuudet ovat alueen tulevan käytön kannalta merkityksettömiä. Etelä-Savon ympäristökeskus on lausunnossaan 16.7.2008 todennut, että kohteessa ei ole polttoaineen jakelutoiminnasta aiheutuvaa maaperän kunnostustarvetta.

2.2 Suunnittelutilanne

- Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnallisilla alueidenkäyttötavoitteilla (VAT) asetetaan alueiden käytölle yleisluonteisia tavoitteita valtakunnallisella tasolla. Keskeisimpiä näistä tavoitteista ovat kestävä kehitys ja hyvä elinympäristö. Tavoitteet tulee ottaa huomioon ja niiden toteutumista tulee edistää valtion viranomaisten toiminnassa, maakunnan suunnittelussa ja kuntien kaavoituksessa. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet välittyvät kuntien alueiden käytön suunnitteluun erityisesti maakuntakaavan ohjausvaikutuksen välityksellä.

Monet tavoitteista, kuten elinympäristön laatua koskevat tavoitteet, ovat sellaisia, että niiden huomioiminen tulee tapahtua myös suoraan kuntakaavoituksessa ja erityisesti yleiskaavoissa. Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden asiakokonaisuuksista suunnittelualueita koskevat erityisesti *eheytyvä yhdyskuntarakenne ja elinympäristön laatu* sekä *Kulttuuri- ja luonnonperintö, virkistyskäyttö ja luonnonvarat*. Valtakunnallisilla alueidenkäyttötavoitteiden asiakokonaisuuksia ovat:

- Toimiva aluerakenne
- Eheytyvä yhdyskuntarakenne ja elinympäristön laatu
- Kulttuuri- ja luonnonperintö, virkistyskäyttö ja luonnonvarat
- Toimivat yhteysverkostot ja energiahuolto
- Helsingin seudun erityiskysymykset
- Luonto- ja kulttuuriympäristöinä erityiset aluekokonaisuudet

Muut tämän osayleiskaavan laatimiseen erityisesti vaikuttavat VAT:t on lueteltu vaikutusarvioinnissa. Valtioneuvosto on tarkistanut 13.11.2008 tekemällään päätöksellä valtioneuvoston 30.11.2000 tekemää päätöstä valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista lukujen 4.2–4.7 sekä 8 ja 9 osalta.

- Kaavoitustilanne

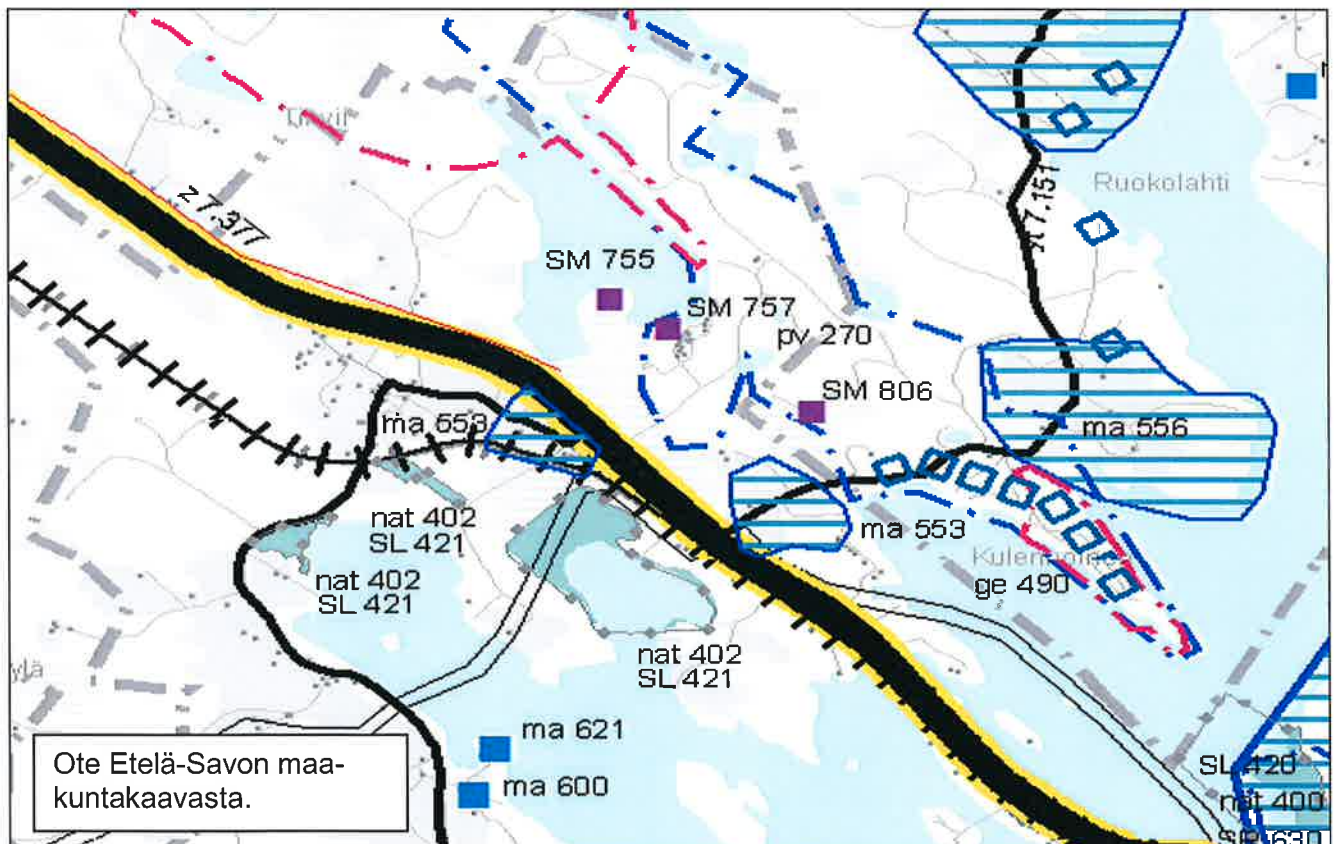
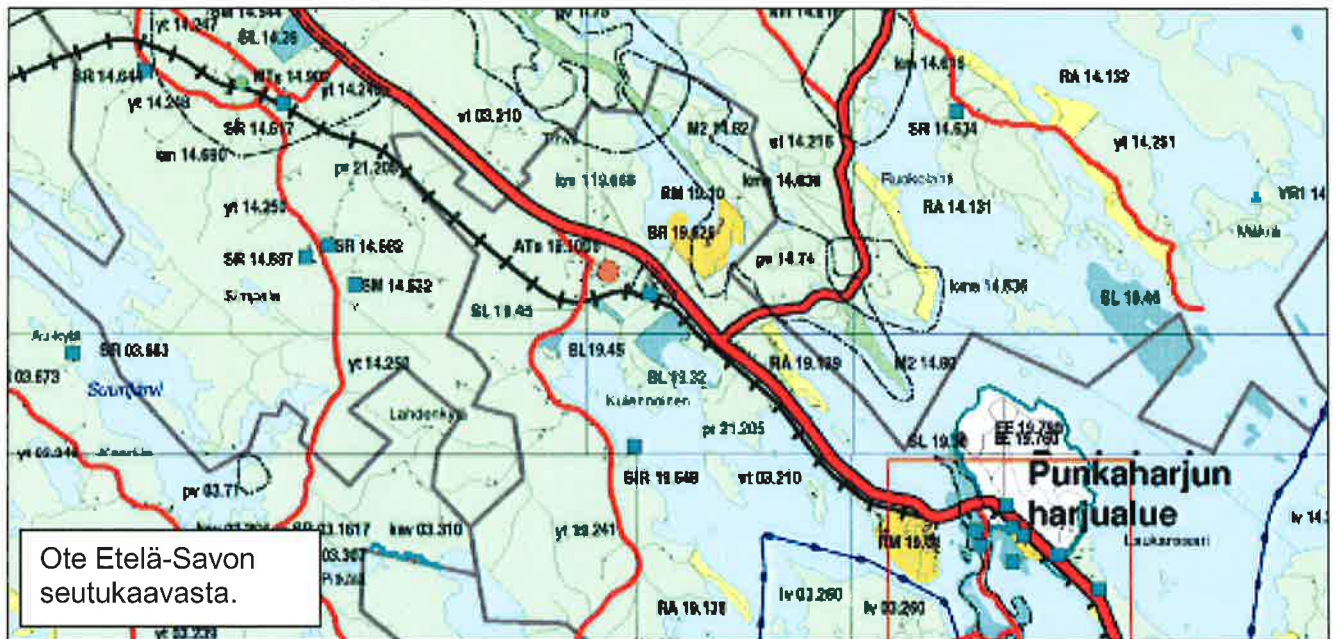
Seutukaava ja maakuntakaava

Punkaharju kuuluu Etelä-Savon seutukaava-alueeseen. Alueella on vahvistettu seutukaava neljänä eri vaihekaavana. Suunnittelualueella on mm. seuraavia seutukaavavarauksia: ATs (*Kyläalue, jolla ympäristön peruspiirteet säilytetään*), SR 19.629: (*Rakennussuojelukohde tai -alue. Merkinnällä osoitetaan rakennussuojelulain tai [rakennuslain] perusteella suojeltavia alueita*), RA 19.139 (*Loma-asuntoalue. Merkinnällä osoitetaan loma-asutukseen alueita, jotka sisältävät myös alueen toiminnoille tarpeelliset liikenneväylät ja -alueet, palvelu- ja virkistysalueet sekä alueeseen kuuluvat maa- ja metsätalousalueet*). Alueen eteläpuolella on SL-varaus 19.32 (*Luonnonsuojelualue. Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja tai suojeltavaksi tarkoitettuja alueita*).

Maakuntahallitus päätti 10.11.2003, että Etelä-Savon maakuntaliitto aloittaa Etelä-Savon maakuntakaavan laatimisen. Kaava laaditaan koko Etelä-Savon alueelle ja siinä käsitellään kaikkia aluevaraustyyppisiä. Maakuntakaava tulee aikanaan vahvistuessaan korvaamaan seutukaavan. Maakuntakaava on valmistunut keväällä 2009 ja hyväksytty maakuntavaltuustossa 29.5.2009, minkä jälkeen se tarvitsee vielä

ympäristöministeriön vahvistuksen. Vahvistettu kaava astunee voimaan vuonna 2010, jolloin se korvaa nykyisin maankäyttöä ohjaavat seutukaavat.

Maakuntakaavassa Kulennoinen kuuluu seutukeskuksen kehittämisvyöhykkeeseen (kk2). Kaavassa ei ole Kulennoisten kohdalla aluevarausmerkintöjä, mutta Kulennoisten vanha kyläkeskus on merkitty ma-alueeksi (*kulttuuriympäristön ja/tai maiseman vaalimisen kannalta maakunnallisesti merkittävä alue*). Lisäksi on merkitty erikseen kolme rakennussuojelukohdetta (Kulennoisten koulu, Kulennoisten seuratalo ja Kulennoisten rautatieasema). Suunnittelualueelle sijoittuu myös osa pohjavesialuevarauksesta sekä valtatie, rautatie, voimalinja (Iskola - Kulennoinen 110 kV) ja yksi yhdystie (pt 15204 eli Lahdenkylän paikallistie). Suunnittelualueen kautta kulkee myös Punkaharju-Savonlinna päävesijohto ja runkoviemäri. Suunnittelualue rajautuu etelässä Niitlahden luonnonsuojelu- ja Natura-alueeseen (SL).

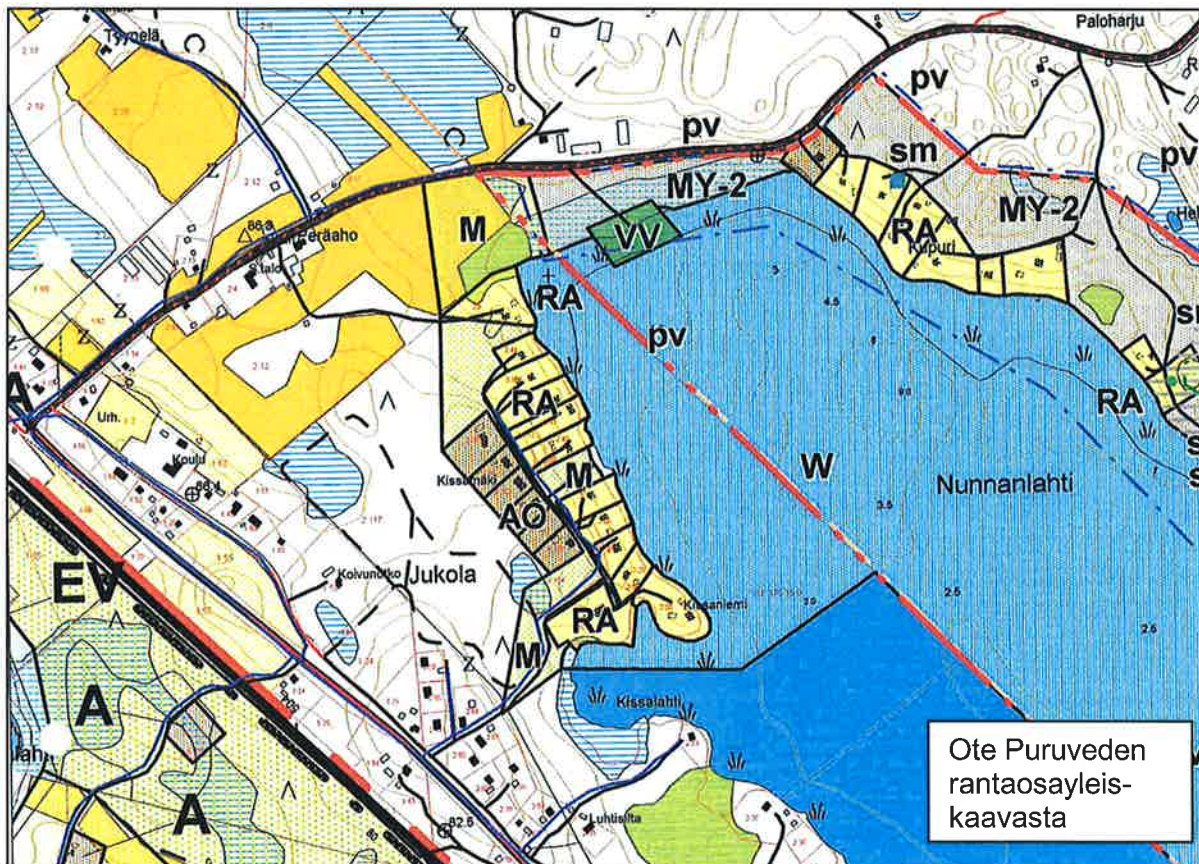

Yleiskaava

Suunnittelualan itäosa kuuluu Puruveden rantaosayleiskaavaan, jonka Punkaharjun kunnanvaltuusto on hyväksynyt 15.12.2003. Suunnittelualueella on yleiskaavassa seuraavia aluevarauksia: loma-asuntoalue (RA), erillispientalojen alue (AO), maa- ja metsätalousvaltainen alue (M) (ote kaavakartasta seuraavalla sivulla).

Suunnittelualueella on voimassa myös kunnanvaltuuston 24.10.1988 hyväksymä oikeusvaikutukseton Kulennoisten osayleiskaava.

Suunnittelualue rajautuu lounaassa Punkaharjun Pihlajaveden rantaosayleiskaavaan, joka on hyväksytty kunnanvaltuustossa 14.12.1998. Korkein hallinto-oikeus on päätöksellään 15.9.2003 vahvistanut osayleiskaavan Etelä-Savon ympäristökeskuksen 27.2.2002 päätöksen mukaisesti.

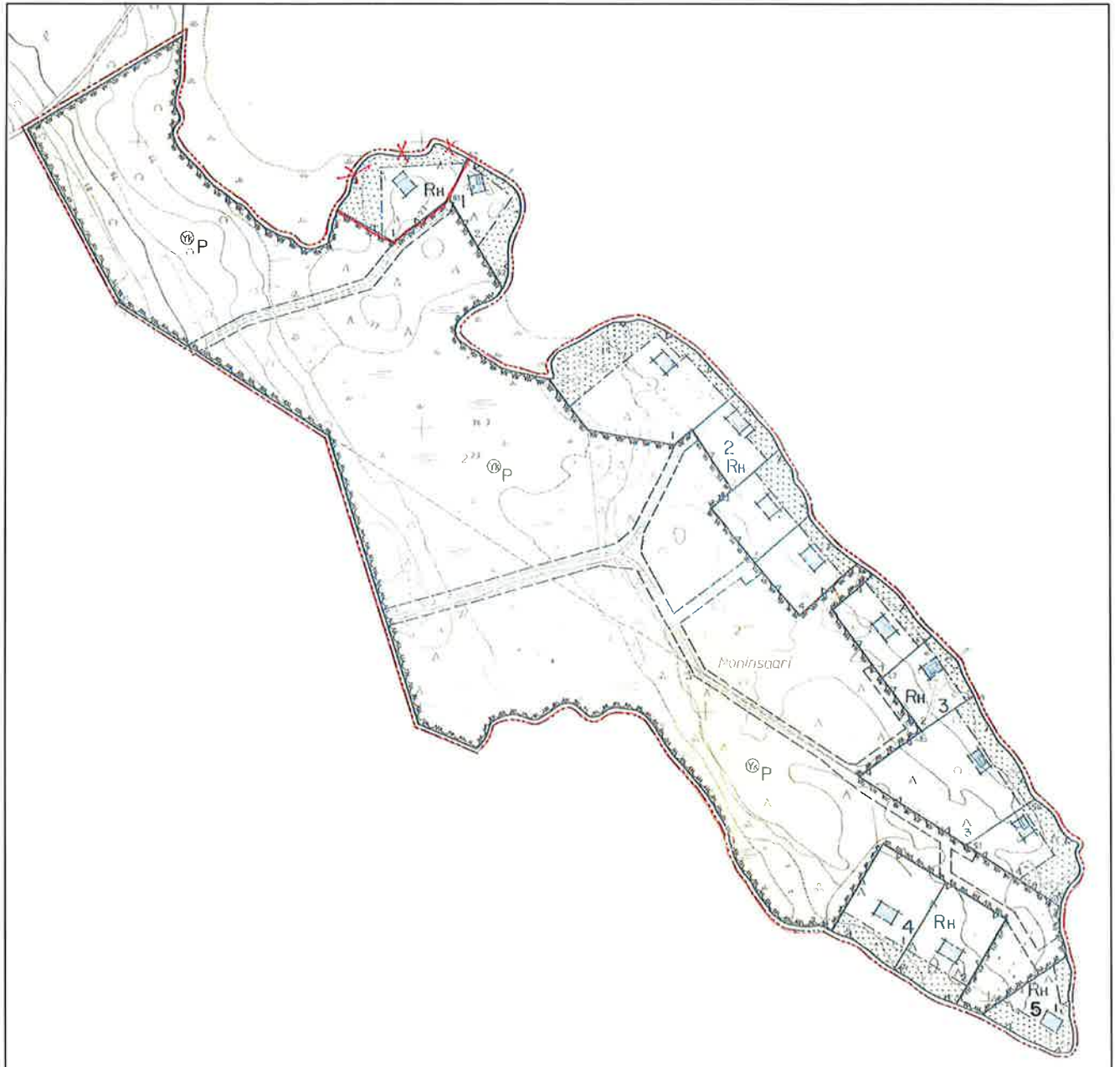

Asemakaava

Suunnittelualueella ei ole voimassa asemakaavoja. Moninniemen alueella on voimassa Mikkelin Lääninhallituksen vahvistama ranta-[ase]makaava. Moninniemen omarantaiset rakennuspaikat on merkitty siinä Rh-merkinnällä: *Loma-asuntoalue, jonka saa jakaa rantakaavan mukaisiin rakennuspaikkoihin myös tarvittaessa poiketen ohjeellisista rakennuspaikkojen rajoista, kuitenkin enintään 10 m. Rakennuspaikkojen rannanpuoleisen leveyden tulee olla vähintään 40 m. Kullekin rakennuspaikalle saa rakentaa yhden yksinomaan lomakäyttöön tarkoitetun asuinrakennuksen, jonka kerrosala on enintään 120 m². Tämän lisäksi saa kullekin rakennuspaikalle rakentaa talousrakennuksia (kuten saunan), joiden rakennusten yhteenlaskettu kerrosala ei saa ylittää 30 m². Viimeksi mainitut rakennukset voidaan myös joko kokonaan tai osittain sijoittaa "rakentamatta säilytettävälle rakennuspaikan osalle" mikäli rakennuslautakunta katsoo tämän tarkoituksenmukaiseksi, ei kuitenkaan 10 m lähemmäksi keskiveden mukaista rantaviivaa. Rakennuspaikkojen tausta-alue on merkinnällä ^{Yk}P: Yhteiskäyttöinen vapaa-alue. Alueelle saa rakentaa tarvittaessa rantakaava-alueen asukkaita palvelevia laitteita, rakenteita ja vähäisiä rakennuksia, kuten laitureita, saunoja jne. Alueelle voidaan sijoittaa yhteiskäyttöön tulevia leikki-*

palloilu-, paikoitus-, venevalkama-, ym. alueita sekä tarvittavia teitä kääntöpaikkoineen. Alue on pyritävä mahdollisimman suuressa määrin säilyttämään luonnontilaisena.

Kaavassa on annettu lisäksi maaston ja maiseman käsittelyä sekä vesihuoltoa koskevia määräyksiä.

Kuva: Ote Moninsaaren rantakaavasta.

- Muut suunnitelmat

Tiehallinto on laatinut vuonna 2001 toimenpideselvityksen valtatie 14:n Kulennoisten liittymän kevyen liikenteen järjestelyistä. Suunnitelmasta on tehty toimenpidepäätös, mutta sitä ei ole toistaiseksi vahvistettu maantielain mukaisesti.

3 OSAYLEISKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET JA TAVOITTEET

3.1 Suunnittelun tausta ja tarve

Kullennoisten ja Jukolan alue on kehittynyt viime vuosikymmeninä monilta osiltaan lähes taajamamaisen tiiviiksi. Kyläalueen kehittämisen ja rakentamisen pohjana on ollut kunnanvaltuuston 24.10.1988 hyväksymä oikeusvaikutukseton osayleiskaava. Lisäksi Jukolassa ovat ranta-alueilla voimassa Moninsaaren ranta[-asema]kaava ja Puruveden rantaosayleiskaava. Varsinaisella kyläalueella ei ole ollut oikeusvaikutteista kaavaa.

Ennen osayleiskaavan laatimispäätöstä selvittiin asemakaavan laatimista Kullennoisten alueelle. Koska alueelle on suunniteltu pääasiassa pientalo- ja loma-asumista, todettiin, että maankäyttöä voidaan ohjata riittävästi yleiskaavalla eikä erillistä asemakaavaa tarvita tässä vaiheessa. Oikeusvaikutteisen yleiskaavan perusteella voidaan pääsääntöisesti myöntää suoraan olemassa olevaa asutusta täydentävän, enintään kaksiasuntoisen asuinrakennuksen tai maatalousrakennusten rakennusluvat.

Osayleiskaavan laatimisen aloittamista ovat osaltaan vauhdittaneet mm. kunnan väestökehitys ja Kullennoisten koulun oppilasmäärän kehitys. Kaavoituksella voidaan luoda edellytyksiä asukaskadon pysäyttämiseksi ja asukasmäärän lisäämiselle sekä yritystoiminnan kehittymiselle.

3.2 Suunnittelun käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset

Yleiskaavan laatiminen on käynnistynyt kunnan aloitteesta vuonna 2007. Punkaharjun kunnanhallitus päätti 27.2.2007 valita yleiskaavan laatijaksi Pöyry Environment Oy:n ja käynnistää kaavoitustyön.

3.3 Osallistuminen ja yhteistyö, suunnitteluvaiheet

Osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyä sekä vaikutusarviointia varten on laadittu osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS), jossa on myös lueteltu kaavatyössä osallisena olevat tärkeimmät maanomistajat, viranomaiset ja muut tahot (kaavakartan liitteenä 6).

Kaikista merkittävistä kuulemis- ja päätöksentekovaiheista ilmoitetaan kunnan ilmoitustaululla sekä kunnan virallisessa ilmoituslehdessä Puruvedessä. Kaavaluonnoksesta on pidetty keskustelutilaisuus suurimpien maanomistajien kanssa 27.10.2008 ja yleisötilaisuus 18.11.2008. Henkilökohtaisilla kirjeillä on informoitu/ informoidaan Punkaharjun ulkopuolella asuvia suunnittelun alueen maanomistajia MRA 30 §:n ja 19 §:n kuulemisessa. Kaava-aineistot pidetään nähtävillä kunnanviraston teknisellä osastolla.

Viranomaisyhteistyö: Kaavan viranomaisyhteistyö käsittää osallisena olevilta viranomaisilta pyydettyvät lausunnot luonnos- ja ehdotusvaiheissa sekä viranomaisneuvottelut, joita on pidetty yksi aloitus-, yksi luonnos- ja yksi ehdotusvaiheessa. Lisäksi on pidetty epävirallinen työneuvottelu kunnan, kaavanlaatijan, alueellisen ympäristökeskuksen ja maakuntaliiton kesken.

Suunnitteluvaiheet: Osayleiskaavan laatiminen on käynnistynyt Punkaharjun kunnan aloitteesta vuonna 2007. Punkaharjun kunnanhallitus päätti 27.2.2007 valita yleiskaavan laatijaksi Pöyry Environment Oy:n ja käynnistää kaavoitustyön. Kunnanhallitus päätti 7.5.2008, että suunnittelusopimuksessa rajatut kaksi osa-aluetta yhdistetään yhdeksi suunnittelun alueeksi. Samalla kunnanhallitus tarkensi kaavoituksen tavoitteita.

Kaavan vireille tulosta on ilmoitettu kuuluttamalla osayleiskaavaluonnoksen sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävillä olosta Puruvesi-lehdessä 18.12.2008 sekä henkilökohtaisilla kirjeillä Punkaharjun ulkopuolella asuville maanomistajille. OAS pidetään maankäyttö- ja rakennuslain 62 §:n ja 63 §:n mukaisesti nähtävillä 18.12.2008 alkaen yleiskaavan laadinnan ajan kunnan teknisessä toimistossa.

Kaavasta on järjestetty viranomaisneuvottelut 18.6.2008 (aloitusvaihe), 20.10.2008 (luonnosvaihe) ja 4.11.2009 (ehdotusvaihe). Lisäksi on pidetty työneuvottelu Etelä-Savon ympäristökeskuksessa 2.4.2009. Viranomaisneuvottelujen muistiot ovat kaavaselostuksen liitteenä. Tiedotus- ja keskustelutalaisuus suurimmille maanomistajille on pidetty 27.10.2008. Kaavaluonnoksen esittelytilaisuus on pidetty Punkaharjun kunnanvirastolla 18.11.2008.

Osayleiskaavaluonnos on pidetty MRA 30 §:n mukaisesti kommentoitavana 18.12.2008 – 15.1.2009, jolloin on myös pyydetty lausunnot suunnittelussa osallisina olevilta viranomaisilta ja kunnan hallintokunnilta.

Saatujen lausuntojen ja mielipiteiden perusteella kaavaan on tehty tarkistuksia ja laadittu osayleiskaava-**ehdotus**. Punkaharjun kunnan tekninen jaos hyväksyi kaavaehdotuksen 1.7.2009 siten, että tilojen 11:12 ja 22:2 alueille (Iskolan alue) merkittyjen rakennuspaikkojen tiejärjestelyä tarkastellaan uudelleen, ja että Ruokolahdentien läheisyydessä sijaitseville tiloille 1:66 ja 1:9 merkitään kaksi rakennuspaikkaa lisää kaavaehdotuksessa merkityille AP-1 ja M-1 alueille. Kunnanhallitus hyväksyi kaavaehdotuksen teknisen jaoksen esityksen mukaisena 28.7.2009.

Osayleiskaavaehdotus on pidetty MRA 19 §:n mukaisesti nähtävillä 13.8. – 14.9.2009. Saatujen lausuntojen sekä 4.11.2009 pidetyn viranomaisneuvottelun pohjalta yleiskaavaan on tehty vähäisiä tarkistuksia. Tarkistuksista on tiedotettu henkilökohtaisilla kirjeillä niitä maanomistajia, joita muutokset koskivat. Osayleiskaavaehdotus viedään kunnanhallituksen ja –valtuuston käsiteltäväksi ja hyväksyttäväksi helmi-maaliskuussa 2010. Yhteen veto MRA 19 §:n kuulemisessa saaduista lausunnoista on liitteenä 8.

Kaavaluonnoksen laatimista ovat ohjanneet Punkaharjun kunnassa kunnanjohtaja Pekka Nousiainen, kunnaninsinööri Risto Huttunen ja rakennustarkastaja Jari Heiskanen.

3.4 Tarkastellut yleiskaavalliset vaihtoehdot

Osayleiskaavan alustavassa luonnosvaiheessa tutkittiin maankäytön vaihtoehtoja ns. kehityskuvien avulla. Kehityskuvat ovat pelkistettyjä malleja, joilla havainnollistetaan eri ratkaisumahdollisuuksia ja tuotetaan aineistoa julkiselle keskustelulle. Vaihtoehtoja suunniteltiin lähinnä erilaisen aluerakenteen ja tiiviyyden pohjalta.

VE 1:ssä rakentaminen oli keskitetty nykyisten asutustihentymien yhteyteen sekä Jukolaan kunnan omistamille alueille. Nykyiset peltoalueet oli rajattu lähes kokonaan rakentamisen ulkopuolelle. Rauhalan ja Tyynelän alueelle oli sijoitettu väljän pientalorakentamisen alue.

VE 2 sisälsi laajempia rakentamisalueita, kuin VE 1. Kyläalueelle oli uusina rakentamisalueina varattu mm. Haukiharjun ja Silventolan alueet. Tyynelän talon ja Ruokolahdentien välille oli osoitettu pientalorakentamisen alue ja valtatie varressa oli kolme uutta yritys- ja palvelualueita.

Kehityskuvat käsiteltiin kunnan ja konsultin edustajien muodostamassa valmistelutyöryhmässä kesällä 2008. Jatkotyön pohjaksi valittiin vaihtoehto, joka oli yhdistelmä molemmista kehityskuvavaihtoehdoista, mutta painottui kuitenkin enemmän VE 2:een. Luonnonympäristön osalta vaihtoehdoilla ei todettu olevan merkittäviä eroja. Maiseman osalta VE 1 säilytti enemmän olemassa olevia viljelyalueita, mutta myös VE 2:ssa oli huomioitu tärkeimmät maisemakokonaisuudet. Kokonaisuutena VE 2:n katsottiin tukevan paremmin kylän ja koko kunnan asutuksen lisäämistä ja elinkeinoelämän kehittymistä.

3.5 Osayleiskaavan muutoksen tavoitteet

Kunnan asettamat sisällölliset ja hallinnolliset tavoitteet: Osayleiskaavan tarkoituksena on tutkia alueen maankäyttö kokonaisuutena ja muodostaa kyläalueen monipuolisen kehittämisen mahdollistava maan-

käyttöratkaisu. Osayleiskaavassa esitetään uudet asuinrakennuspaikat ja yritysalueet, avoimina säilytettävät peltoalueet, suojelualueet ja -kohteet, liikenne- ja infraverkko sekä muut maankäyttövaraukset.

Maakuntakaavan tavoitteet: Maakuntakaava on hyväksytty ja on ympäristöministeriön vahvistettavana. Maakuntakaavassa ei ole Kulennoisten kohdalla aluevarausmerkintöjä, mutta Kulennoisten vanha kyläkeskus on merkitty ma-alueeksi (*kulttuuriympäristön ja/tai maiseman vaalimisen kannalta maakunnallisesti merkittävä alue*). Lisäksi on merkitty erikseen kolme rakennussuojelukohdetta. Suunnittelualueelle sijoittuu myös osa pohjavesialuevarauksesta sekä useita tie-, johto- ja väylävarauksia.

Alueen oloista ja ominaisuuksista johdetut tavoitteet: Suunnittelun keskeisenä lähtökohtana on alueen maisemallisten erityispiirteiden, kuten keskeisten viljelymaisemien sekä perinnemaisemien ja luontokohteiden säilyttäminen. Suunnittelussa otetaan huomioon myös maaperään ja pohjaveteen kohdistuvat vaikutukset.

Uusia rakentamisalueita sijoitetaan erityisesti olemassa olevan kylärakenteen sisälle lähelle palveluita. Asutuksen sijoittumisessa huomioidaan olemassa oleva liikenne- ja infraverkko ja sen hyödyntäminen sekä riittävä väljyys ja viihtyvyys asumiseen varatuilla alueilla. Valtatien varsialueilla huomioidaan melukuormitus ja rautatien varressa ratatärinä. Haja-asutusalueilla osoitetaan rakennusoikeutta niille alueille, joilla rakentaminen on rakennusteknisesti järkevää, ja joihin ei kohdistu melu- tai muuta ympäristökuormitusta.

Yleiseen virkistyskäyttöön ja yleiseen rannan käyttöön varataan alueita erityisesti niillä osa-alueilla, joissa asutus on tiiveintä, ja joilla rantaan kohdistuu eniten käyttöä. Omarantaisen rantarakentamisen määrää ei lisätä lukuun ottamatta yhtä nykyisen rakenteen sisään jäävää kiinteistöä. Rantavyöhykkeelle sijoitetaan muutamia nykyistä rakennetta täydentäviä ns. kuivan maan tontteja.

Kaava-alueella mahdollistetaan olemassa olevan yritystoiminnan kehittäminen ja varaudutaan nykyisten yritysalueiden laajennuksiin ja kokonaan uusiin varauksiin.

4 OSAYLEISKAAVAN KUVAUS

4.1 Yleisperustelut ja -kuvaus

Osayleiskaavaluonnos on laadittu perusselvitysten, nykytilanteen analyysin, tavoitteiden ja kehityskuvatarkastelun pohjalta. Kaava on maankäyttö- ja rakennuslain mukainen oikeusvaikutteinen yleiskaava, jonka tarkoituksena on ohjata Kulennoisten ja Jukolan alueen maankäyttöä kokonaisvaltaisesti.

Maankäytöllisen ratkaisun lähtökohtana ovat tarkoituksenmukainen yhdyskuntarakenne ja ympäristökijät. Samalla on pyritty huomioimaan maanomistajien tasapuolinen kohtelu. Erityishuomiota on kiinnitetty alueiden liittymiseen olemassa olevaan kylärakenteeseen. Rakentaminen on ohjattu alueille, joissa se on teknisesti tarkoituksenmukaisinta, jossa teknisen huollon järjestämiseen on parhaat edellytykset, ja jossa se ei vähennä haitallisesti alueen luonto- ja maisema-arvoja. Luonnonympäristöltään arvokkaat alueet on varustettu suojelumerkinnöin. Myös kulttuurihistoriallisesti arvokkaat kohteet ja alueet on huomioitu.

Yleiskaava on tärkeimpien maankäyttömuotojen osalta suoraan rakentamista ohjaava. Rakennuspaikkojen rakennusluvut voidaan myöntää suoraan tämän oikeusvaikutteisen yleiskaavan perusteella AO-1-, AP-1-, AO-2-, AM- ja ATY-alueilla, mikä on yleiskaavamääräyksissä erikseen mainittu. Muiden maankäyttömuotojen osalta tulee edelleen noudattaa suunnittelutarvemenettelyä.

4.2 Osayleiskaavan rakenne

Osayleiskaavaluonnoksessa rakentamisalueet on sijoitettu pääosin nykyisen kylärakenteen yhteyteen Kulennoisten kylän ja Jukolan alueille. Tehokkainta maankäyttö on olemassa olevan vesihuoltoverkon varressa. Kulennoisten kylän laajimmat yhtenäiset rakentamisalueet sijoittuvat selännealueelle Pausunmäelle ja sen itärinteeseen sekä Halolan tilan ja aseman ympäristöön. Näiden väliin jää aluetta jäsentävä avoimena säilytettävä peltoalue. Jukolassa rakentamisalueet sijoittuvat nauhamaisesti valtatie 14:n ja Kulennoisten Koulutien varteen sekä rantavyöhykkeelle Nunnanlahdesta Moninniemen kautta Leviälähteen. Kokonaan uusi rakentamisalue on Jukolassa koulun itäpuolella, johon on muodostettu yhdeksän uutta rakennuspaikkaa.

Liikenneverkko perustuu nykyisiin valta- ja yhdysteihin sekä yksityisteihin. Uusia tieyhteyksiä ei ole osoitettu lukuun ottamatta uutta maankäyttöä palvelevia lyhyitä yksityisteitä, joista pisin on noin 470 metrin pituinen tieyhteys Jukolan uusille tonteille. Valtatie 14:n liittymäjärjestelyjä on muutettu porrastamalla Pitkäahontien ja Ruokolahdentien liittymät ja varaamalla jälkimmäisen liittymän yhteyteen kevyen liikenteen tunneli. Kevyen liikenteen väylävaraus on Kulennoistentiellä sekä osalla Ruokolahdentietä ja Kulennoisten koulutietä.

Pääosa asuinrakentamiseen tarkoitetuista alueista on merkitty pientalovaltaisiksi asuntoalueiksi (AP-1). Kyläkeskuksen reunoille on sijoitettu muutamia erillispientalojen alueita (AO-2), joille saa rakentaa omakotitaloja ja sekä maa- ja metsätalouteen liittyviä rakennuksia. Rakennuspaikkojen lukumäärä on esitetty sitovasti kaikilla niillä alueilla, joilla yleiskaava on suoraan rakennusluvan myöntämisen perusteena (AO-1, AP-1, AO-2, AM ja ATY). M-alueilla, joilla sallitaan haja-asutusluonteinen rakentaminen, rakennuspaikkamääriä ei ole osoitettu, mutta näilläkin tulee noudattaa rakennuspaikkojen minimipinta-alaa koskevia määräyksiä.

Rantavyöhyke on merkitty likimain nykyisen rakennuspaikkamäärän mukaisesti omarantaisten erillispientalojen alueeksi (AO-1). Alueella olevat kiinteistöt voidaan muuttaa loma-asunnoista pysyviksi asunnoiksi. Rakennuspaikka tulee liittää vesijohto- ja viemäriverkkoon. Kunnan omistamat ranta-alueet rakennuspaikkojen välissä on varattu virkistykseen ja venevalkamaksi.

Asumisen lisäksi kaavassa on varattu alueita teollisuudelle ja varastoinnille (nykyinen jäteyhtiön alue), julkisille palveluille ja hallinnolle (nykyinen koulu, päiväkotia ja seurojentalo) sekä palveluille ja hallinnolle (uudet vt 14:n tienvarsialueet aseman liittymän molemmin puolin). Lisäksi on osoitettu uusi *teollisuus- ja varastoalue, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia* (TY). TY-alue sijoittuu valtatievarteen ja se on olemassa olevan kunnallistekniikan piirissä.

Matkailupalvelujen alueeksi on merkitty olemassa oleva lomakyläalue valtatievarteen. Alueen rakentamisessa tulee huomioida melusuojaus.

Rakennettuja alueita ympäröi yhtenäinen maa- ja metsätalousvaltaisten alueiden verkosto (M, M-1, MA, MY). Osa valtatievarteen varsialueista ja rakentamisteknisesti heikoimmat alueet on merkitty M-1-alueiksi, joilla sallitaan vain maa- ja metsätalouteen liittyvä rakentaminen. M-alueilla sallitaan sen sijaan haja-asutusmainen asuinrakentaminen. Maisemallisesti arvokkaat keskeiset peltoalueet on merkitty *maisemallisesti arvokkaiksi peltoalueiksi* (MA). MA-alueet sijoittuvat Haukiharjuun, Pausunmäelle, sen itäpuoliseen rinteeseen ja alapuolelle sekä Peräahoon. MA-alueet jäsentävät osaltaan rakennettuja alueita ja ehkäisevät laajan mattomaisen rakenteen muodostumisen.

Lähivirkistysalueiksi (VL) on merkitty kunnan omistamia alueita Jukolassa. VL-alueelle sijoittuu olemassa oleva valaistu kuntopolku, jonka linjaus muuttuu paikoitellen uuden AP-1-alueen vuoksi.

4.3 Mitoitus

Osayleiskaava-alueen kokonaispinta-ala on noin 437 hehtaaria, josta vesialuetta on noin 71 hehtaaria. Maa- ja metsätalousvaltaisia alueita on noin 137 hehtaaria, maisemallisesti arvokkaita peltoalueita 50 hehtaaria, pääasiassa asumiseen tarkoitettuja alueita noin 100 hehtaaria, virkistysalueita 26,5 hehtaaria, erityisalueita 16 hehtaaria ja yritysalueita 9 hehtaaria (tiealueiden varaukset sisältyvät muihin maankäyttöluokkiin). Yleiskaavassa on osoitettu yhteensä 232 sitovaa rakennuspaikkaa, joista olemassa olevia on 150 kpl (näistä suojelukohteita 4 kpl) ja uusia 82 kpl.

- Rantarakentamisen mitoitusperusteet:

Puruveden rantayleiskaavan mitoitus: Puruveden rantayleiskaava on hyväksytty Punkaharjun kunnanvaltuustossa 15.12.2003. Kaavaan on tehty lainsäädännön mukaiset selvitykset ja mitoitusperusteet on hyväksytty kunnanvaltuustossa. Suunnittelualueesta Puruveden rantayleiskaavaan kuuluu Kissanien alue Kerimäen kunnanrajaan saakka. Kissalahdesta kaakkoon, Moninniemen ja Leviälähdän alueet eivät kuulu Puruveden kaavaan. Mitoitusperusteiden mukaan kyläkeskusten alueella kantatilojen kokonaisrakennusoikeutta laskettaessa käytetään mitoitusnormina 7 rakennuspaikkaa/ muunnettu rantakilometri.

Osayleiskaava-alueen rakentamistilanteen mitoitus Puruveden rantayleiskaavan mitoitusperusteiden mukaan: Todellista rantaviivaa on alueella noin 3,8 km, muunnettua rantaviivaa 3,0 km, olemassa olevia rantarakennuspaikkoja 27 kpl. Mitoitusnormin mukaan alueelle saisi sijoittaa 21 kpl omarantaisia rantarakennuspaikkoja (7 x 3,0 km). Lisäksi rantavyöhykkeellä on taustamaastossa n. 10 olemassa olevaa rakennuspaikkaa. Alue on pääsääntöisesti rakentunut ennen rantayleiskaavan laatimista.

Tässä yleiskaavassa on osoitettu Puruveden rantaan yhteensä 28 omarantaista rakennuspaikkaa (uusia yksi). Uuden rakennuspaikan osoittamisen perusteena on maanomistajien tasapuolinen kohtelu ja rakennuspaikan sijainti olemassa olevien rakentamisalueiden keskellä. Lisäksi on osoitettu Puruveden rantavyöhykkeelle kolme nykyistä rakennetta täydentävää ei-omarantaista rakennuspaikkaa.

4.4 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen

Kaavaratkaisu johtaa kylämäiseen ja maaseutumaiseen asumiseen, jossa asuinalueita ympäröivät yhtenäiset maa- ja metsätalousalueet. Rantojen virkistyskäyttömahdollisuus on säilytetty nykyisellään ja rantojen saavutettavuus säilyy hyvänä. Arvokkaat luontokohteet ja maisema-alueet on huomioitu säilyttävin merkinnöin ja maankäyttörajauksissa.

Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden osalta kaavaratkaisua voidaan siten pitää kappaleessa 3 esitettyjen tavoitteiden mukaisena sekä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisina. Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteutumista on arvioitu luvussa 5.

4.5 Suunnittelualue osa-alueittain

Kuva: osa-alueet

Alue 1: Alueen pääliikenneväylinä toimivat Kulennoistentie ja Lahdenkyläntie. Asuinrakentamisalueet muodostavat mäen lakialueelle (noin + 95 metrin korkeuskäyrän yläpuolelle) suhteellisen yhtenäisen alueen, jonka keskellä on kyläteiden risteys. Haukiharjun taloa ympäröivä peltoaukea on osoitettu kokonaisuudessaan maisemallisesti arvokkaana peltoalueena (MA).

Kulennoistentien koillispuolella rakentamisalueet muodostavat noin 100 metrin levyisen nauhamaisen asutuksen, tien varteen on osoitettu 12 uutta rakennuspaikkaa ja siitä eroavan Kuutintien varteen kolme. Lahdenkyläntien varteen on osoitettu nykyisen kylärakenteen sisään neljä uutta rakennuspaikkaa. Kotimäentien asutusta on täydennetty tien kaakkoispuolelle sijoittuvalla viiden tontin ryhmällä.

Pausunmäen ylin lakialue Pekkolan talon ympärillä ja Iskolon taloon kuuluva lounaisrinne on merkitty maisemallisesti arvokkaaksi peltoalueeksi (MA). Pausunmäen uudet rakennuspaikat (6 kpl) sijoittuvat etelärinteeseen, minkä lisäksi Lahdenkyläntien varressa on uusia rakennuspaikkoja.

Nissilän ja Pajukon talojen välille on muodostettu viisi uutta rakennuspaikkaa. Nissilän alue on merkitty ATY-alueeksi, jolle voidaan sijoittaa asumisen lisäksi ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomia työtiloja. Sen kaakkoispuolella on jäteyhtiötä varten varattu teollisuus- ja varastoalue (T), jolle on osoitettu laajennusvaraus osalle yhtiön omistamaa peltoaluetta. Lähimpänä rautatietä sijaitsevat kolme asuinkiinteistöä, jotka sijoittuvat viemäriinjan alapuolelle, on merkitty AO-2-alueiksi.

Pit stop-lomakylän alue selännealueen koillisrinteessä on merkitty matkailupalvelujen alueeksi. Liittymä alueelle säilyt valtatietä.

Alue 2: Alueiden 1 ja 2 väliin on jätetty rakennettuja alueita jäsentävä maisemallisesti arvokas pelto-alue. Aseman pohjoispuolelle muodostunutta pientaloasutusta on laajennettu Halolan tilan ympäristöön maantien suuntaisena tienvarsi-asutuksena. Kaikkiaan aseman ja Kulennoistentien välille on osoitettu yksi uusi AM-rakennuspaikka ja seisemän uutta AP-1-rakennuspaikkaa, joista yksi on aiemmin ollut rakennettu (entinen osuusliike).

Kulennoisten aseman alue on merkitty pientalovaltaiseksi asuntoalueeksi, jolla ympäristö säilytetään: /s-alueen rakentamisessa tulee ottaa huomioon alueen kulttuurihistoriallisesti arvokas luonne. Entinen asemarakennus ja ratamestarin talo on lisäksi varustettu suojelumerkinnöin. Entisen kaupan ja sen viereisen asuinrakennuksen kiinteistölle on muodostettu asuin-, liike- ja toimistorakennusten alue (AL); merkintä mahdollistaa sekä asumisen että toimitilat.

Kulennoistentien koillispuolella vuoden 1988 yleiskaavan mukainen palstoitusalue on merkitty sellaiseenaan AP-1-alueeksi (2 vanhaa ja 7 uutta rakennuspaikkaa). Sen ja valtatie välissä on ET-varaus uuteen 110 kV voimajohtoon liittyvälle muuntamoalueelle. ET-alueen vieressä on valtatie suuntaisesti uusi noin kahden hehtaarin laajuinen *teollisuus- ja varastoalue, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia* (TY). TY-alueelle on yhteys sekä Kulennoistentien kautta.

Valtatie ja Kulennoistentien liittymä muodostaa pääsisääntulon kylän taajamamaiselle alueelle ja sen molemmin puolin on varaukset palvelujen ja hallinnon alueille (P). P-alueille voi sijoittua esim. kaupallisia palveluja ja liikenteen palveluja.

Pitkähontien varressa osa-alueen 2 kaakkoisosassa kaava on nykytilanteen toteava. Alueelle ei ole osoitettu uutta asutusta ratamelun ja tärinän sekä huonon rakennettavuuden takia. Rakentamisalueiden väliset metsäkaistaleet toimivat lähinnä eri toimintojen ja liikennealueiden välisinä puskureina ja ne on osoitettu M-1-alueeksi.

Alue 3: Valtatie ja rautatie väliset alueet on alueella 3 merkitty suojaviheralueeksi. Pitkähontien liittymää valtatielle on siirretty n. 230 metriä Savonlinnan suuntaan. Kevyen liikenteen väylä jatkuu kuitenkin nykyisellä tienpohjalla Ruokolahdentien liittymään saakka.

Valtatie koillispuolella valtatie ja Ruokolahdentien varsialueet on merkitty pääosin nykytilanteen toteavasti pientalovaltaisiksi asuntoalueiksi ja maatilojen talouskeskusten alueiksi sisältäen alueen eteläosassa kuusi nykyistä rakennetta täydentävää AP-1-rakennuspaikkaa ja yhden uuden AM-rakennuspaikan. Rakentamisalueiksi on osoitettu myös Tyynelän ja Rauhalan talot (AO-2).. Muilta osin alue on merkitty M-alueeksi ja M-1-alueeksi (soistuneet alueet valtatie koillispuolella). Alueen pohjoisosaa koskee myös pohjavesialuevaraus (pv).

Alue 4: Ruokolahdentien kaakkoispuoli on tienvarsiasutuksen osalta merkitty AP-1-alueeksi. Seurojen talo on julkisten palvelujen ja hallinnon aluetta ja Peräahon tilakeskus AM-alue. Peräahon peltoalueet on merkitty maisemallisesti arvokkaaksi peltoalueeksi ja peltojen keskellä oleva metsäsaareke MY-alueeksi. Lisäksi Peräahon pellot ja rantaniityt on merkitty luontokohteena (pystyviivoitus).

Kevyen liikenteen väylävaraus on Ruokolahdentiellä Tyynelän liittymään saakka, valtatie liittymän vieressä on varaus myös valtatie alittavalle kevyen liikenteen tunnelille. Kulennoisten koulun tontti on julkisten palvelujen ja hallinnon aluetta; tonttiin kuuluvat vanha ja uusi koulurakennus sekä pallokenttä ja jääkiekkokaukalo. Vanha koulu on varustettu SR-1-suojelumerkinnällä.

Koulun itä-/ kaakkoispuolella on yhdeksän uuden AP-1-tontin muodostama pientaloalue. Tieyhteys alueelle on osoitettu Kulennoisten koulutieltä Koivunotkon kohdalla. Uusien tonttien paikalle sijoittuva kuntorata linjataan osittain uudelleen. Kuntoradan molemmista päistä jatkuu ulkoilureitti, joka noudattaa Punkaharjun harjureitin linjausta.

Kissaniemen alueella on Kissanientien varressa 11 omarantaista AO-1- rakennuspaikkaa, jotka kaikki ovat rakennettuja. Tonttien keskellä on kunnan omistama VL-alue, joka voi toimia esimerkiksi pienimuotoisena uimapaikkana. Kissanientien länsipuolella on yhdeksän AP-1-rakennuspaikkaa, joista kolme on uusia. Kissalahden pohjukkaan on varattu venevalkama (LV), jonka rajausta on laajennettu nykyisestä etelään.

Periaateluonnos Jukolan uusista tonteista (AP-1).

Kulennoisten koulutien varret on merkitty asuinalueeksi (AP-1) pääosin nykytilanteen mukaisesti aina Leviälähteen saakka. Lisärakentamista on osoitettu alueen keskiosaan Koivunotkon alueelle, jossa on kaikkiaan 7 uutta AP-1-rakennuspaikkaa. Osa tienvarsi-alueesta kuuluu meluvyöhykkeeseen, jolle ei saa sijoittaa uutta asuinrakentamista ilman melusuojasta. Rautatien ja valtatieväliin on merkitty vain olemassa olevat asuinkiinteistöt AO-2-alueiksi, muuten väli-alue on varattu suojaviheralueeksi.

Suunnittelualan itäisin osa käsittää Moninniemen (Moninsaaren) sekä sen ja Kissalahden välissä olevan pienemmän niemen. Alueelle on merkitty yhteensä 11 vanhaa rakennuspaikkaa sekä yksi uusi. Uusi rakennuspaikka sijoittuu nykyisten rakentamisalueiden sisään eikä sillä ole rantaviivaa varaavaa vaikutusta. Kissalahden ja Leviälähteen välinen rantaluhta on merkitty luontokohteeksi (nro 4). Leviälähteen rannalle on osoitettu kaksi AO-1-alueita, joilla on yhteensä neljä olemassa olevaa rakennuspaikkaa.

Jukolan alueelle on muodostettu yhteensä noin 26 hehtaarin laajuinen lähivirkistysalue (VL), joka ulottuu Moninniemen keskiosista ja Leviälähdestä aina Peräähön pelloille saakka.

4.6 Aluevaraukset

Omarantaisten erillispientalojen alue (AO-1). AO-1-alueille saa rakentaa omakotitaloja ja niihin liittyviä talousrakennuksia. Uusi rakennuspaikka tulee olla pinta-alaltaan vähintään 3000 m², ja rakennuspaikalla tulee olla rantaviivaa vähintään 40 m. Rakennuspaikka tulee liittää vesijohto- ja viemäriverkkoon. Rakennuspaikalle saa rakentaa enintään 250 k-m² suuruisen asuinrakennuksen ja sen lisäksi talousrakennuksia siten, että rakennusten yhteenlaskettu kerrosala saa olla enintään 10 % rakennuspaikan pinta-alasta. Rakennukset on rakennettava vähintään 30 m päähän keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta. Enintään 30 k-m² suuruisen rantasaunan tai talousrakennuksen saa sijoittaa kuitenkin vähintään 15 m päähän keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta. Rannan ja rakennusten välissä tulee säilyttää riittävä suojapuusto, jota on tarvittaessa täydennettävä istutuksin.

AO-1-tontit ovat yhtä lukuunottamatta nykyisiä kesämökki- ja asuintontteja Puruveden rannalla. Moninniemen on osoitettu yksi uusi rakennuspaikka, joka sijoittuu nykyisten rakentamisalueiden sisään. Rakennuspaikkamäärä on merkitty AO-1-kaavamääräyksen yhteyteen numerolla sekä rakennuspaikkaa osoittavalla symbolilla (avoin tai täytetty ympyrä). AO-1-alueita on yhteensä noin 15 hehtaaria.

Pientalovaltainen asuntoalue (AP-1). Pääosa asuinrakentamiseen tarkoitetuista alueista on merkitty pientalovaltaisiksi asuntoalueiksi, joita on yhteensä noin 71 hehtaaria. AP-1-alue varataan enintään kaksiasuntoisille pientaloille ja niihin liittyville talousrakennuksille. Lisäksi alueella sallitaan maa- ja metsätalouteen liittyvä rakentaminen. Uusi rakennuspaikka tulee olla pinta-alaltaan vähintään 2000 m². Rakennuspaikka tulee liittää vesijohto- ja viemäriverkkoon. Rakennuspaikalle saa rakentaa enintään 250 k-m² suuruisen asuinrakennuksen ja sen lisäksi talousrakennuksia siten, että yhteenlaskettu kerrosala saa olla enintään 15 % rakennuspaikan pinta-alasta. Rakennuspaikkamäärä on merkitty AP-1-kaavamääräyksen yhteyteen.

Erillispientalojen alue (AO-2). Kyläkeskuksen reunoille on sijoitettu muutamia AO-2-alueita, joilla ei edellytetä vesihuoltoverkkoon liittymistä. Alueille saa rakentaa omakotitaloja ja niihin liittyviä talousrakennuksia. Lisäksi alueella sallitaan maa- ja metsätalouteen liittyvä rakentaminen. Uusi rakennuspaikka tulee olla pinta-alaltaan vähintään 5000 m², mikäli alueella ei ole keskitettyä vesihuoltoa. Rakennuspaikalle saa rakentaa enintään 250 k-m² suuruisen asuinrakennuksen ja sen lisäksi talousrakennuksia siten, että yhteenlaskettu kerrosala saa olla enintään 10 % rakennuspaikan pinta-alasta. AO-2-alueet ovat nykytilanteen toteavia ja niiden pinta-ala on yhteensä n. 5 hehtaaria.

Maatilojen talouskeskusten alue (AM). AM-merkinnällä on osoitettu toimivat maatilat. AM-alueelle voidaan rakentaa maatilan asuin-, tuotanto- ja varistorakennuksia. Rakennusten yhteenlaskettu kerrosala saa olla enintään 15 % rakennuspaikan pinta-alasta. Rakennuspaikka tulee liittää vesijohto- ja viemäriverkkoon. Alueella on sallittu eläinsuojien rakentaminen, mutta ei kotieläintalouden suuryksikön rakentaminen. AM-merkintä sallii myös maatilamajoituksen.

Pientalovaltainen asuntoalue (ATY). ATY-alue on asuinpientalojen korttelialue, jolle voidaan rakentaa ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomia työtiloja. Rakennuspaikalle saa rakentaa enintään 250 k-m² suuruisen asuinrakennuksen ja sen lisäksi työtiloja siten, että yhteenlaskettu kerrosala saa olla enintään 15 % rakennuspaikan pinta-alasta. Rakennuspaikka tulee liittää vesijohto- ja viemäriverkkoon. ATY-alueita on varattu yhteensä noin 1,5 hehtaaria.

Palvelujen ja hallinnon alue (P). P-merkinnällä osoitetaan julkisten tai yksityisten palvelujen ja hallinnon alueita. P-alueet sijoittuvat Kulennoisten pääliittymän molemmin puolin ja ne on tarkoitettu lähinnä kaupallisia palveluja, kuten liiketilaa, huoltoasemia ja liikennemymälöitä varten.

Julkisten palvelujen ja hallinnon alue (PY). PY-alueita ovat Kulennoisten koulun ja päiväkodin sekä seurojentalon alueet.

Teollisuus- ja varastoalue (T). T-alue sijoittuu radan varteen ja käsittää ympäristönhuolto- ja kuljetusalalla toimivan Punkaharjun Kuljetus Muhonen Oy:n alueen sekä sille osoitetun laajennusalueen, yhteensä noin 3,85 hehtaaria.

Teollisuus- ja varastoalue, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia (TY). TY-alue sijoittuu uutena alueena valtatie varteen ja on tarkoitettu teollisuus- ja varastointitoiminnalle, joka ei aiheuta ilman pilaantumista, käytä tai valmistaa pohjavesiä likaavia aineita, ei aiheuta teollisuusalueen ulkopuolella yli 55 dB(A):n päivämelutasoa tai muuta siihen verrattavaa häiriötä ympäristölle. TY-alueen pinta-ala on noin 2,4 hehtaaria.

Lähivirkistysalue (VL). VL-alueet sijoittuvat Punkaharjun kunnan omistamille alueille Jukolaan lähelle Puruveden rantaa. VL-alueet on tarkoitettu päivittäiseen ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. VL-alueille sijoittuu myös luontokohde nro 4.

Matkailupalvelujen alue (RM-1). RM-1-alue on varattu Pit Stop-lomakylälle valtatie 14:n varteen. Alue varataan matkailu- ja lomakeskuksille, lomakylille ja muille vastaaville matkailua palveleville toiminoille. Rakennusten yhteenlaskettu kerrosala saa olla enintään 10 % rakennuspaikan pinta-alasta. Rakennuspaikka tulee liittää vesijohto- ja viemäriverkkoon.

Rautatieliikenteen alue (LR). Merkinnällä on osoitettu Parikkala-Savonlinna- rautatie suunnittelualueeseen kuuluvilta osiltaan. Aluerajaus noudattaa ratahallinnon omistaman alueen rajoja.

Venevalkama (LV). Merkinnällä on osoitettu Kissalahdessa sijaitseva yleinen venevalkama. Valkamalle on osoitettu laajennusvaraus etelän suuntaan.

Yhdyskuntateknisen huollon alue (ET). Merkinnällä on osoitettu tulevaan 110 kV:n sähkölinjaan liittyvä muuntamoalue, teleyhtiön tekninen tila ja pumppaamo Mielolanjoen varressa. Pääosa pumppaamoista sijoittuu muiden maankäyttövarausten alueelle, mikä yleisten määräysten mukaan on mahdollista, mikäli aluekohtaiset määräykset eivät sitä estä.

Suojaviheralue (EV). Merkinnällä on osoitettu rautatien ja valtatie 14:n varressa sijaitsevia alueita, jotka toimivat suojavyöhykkeinä liikennemelua ja -tärinää vastaan. EV-alueilla ei ole rakennusoikeutta.

Maa- ja metsätalousvaltainen alue (M). Merkinnällä on osoitettu kyläkeskusta ympäröiviä, pääasiassa metsätalousmaana olevia alueita, joihin ei kohdistu erityisiä rakentamispaineita. Alueet on tarkoitettu säilyttää jatkossakin pääosin maa- ja metsätaloustaloudessa. Alueilla on sallittu haja-asutusluonteinen rakentaminen, joka vaatii suunnittelutarveratkaisun, sekä maa- ja metsätaloutta palveleva rakentaminen. Uusi rakennuspaikka tulee olla pinta-alaltaan vähintään 10 000 m².

Maa- ja metsätalousvaltainen alue (M-1). M-1-alueet säilyvät kokonaan maa- ja metsätaloustaloudessa. M-1-alueet ovat ympäristöolosuhteiden tai pohjaolojen vuoksi asuinrakentamisen huonosti soveltuvia tai soveltumattomia. Alueille saa rakentaa vain maa- ja metsätaloutta palvelevia rakennuksia, jotka eivät sisällä asuntoja.

Maisemallisesti arvokas peltoalue (MA). MA-alueet käsittävät kylän keskeisimmät ja laajimmat yhtenäiset viljelyalueet, joilla on maisemallista merkitystä. MA-alueet varataan viljely-/kasvima-alueeksi. Alueille voidaan rakentaa vain maa- ja metsätaloutta palvelevia rakennuksia, jotka eivät sisällä asuntoja. Rakennukset tulee sijoittaa siten, että ne eivät sulje avoimia näkymiä. MA-alueita on osoitettu yhteensä noin 50 hehtaaria.

Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja (MY). MY on maankäytön perusmerkintänä kahdella alueella, joilla sijaitsee luontokohteita. Alueet sijaitsevat Peräähossa ja valtatie varressa. MY-alueilla maisemaa muuttavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman MRL 128 §:n mukaista maisematyölupaa.

Vesialue (W). Vesialueeksi on merkitty Puruvesi kaava-alueeseen kuuluvilta osiltaan.

Alue, jolla ympäristö säilytetään (/s). Merkinnällä on osoitettu Kulennoisten aseman alue perusmerkintän AP-1 lisäksi. Kaavamääräyksen mukaan /s-alueilla rakentamisessa tulee ottaa huomioon alueen kulttuurihistorialliset arvot. Uudisrakentamisen tulee rakentamistavaltaan ja sijainniltaan liittyä olemassa olevaan rakennuskantaan ja ympäristöön. Olemassa olevat kulttuurihistoriallisesti merkittävät rakennukset ja rakenteet sekä puusto ja muu kasvillisuus tulee säilyttää.

Maisemallisesti arvokas alue (ma-1). ma-1-alue on arvokas maisema-alue, jossa uudisrakentamisen ja peruskorjaamisen yhteydessä tulee kiinnittää huomiota maisema-arvojen ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaan rakennuskannan säilymiseen sekä uudisrakentamisen sovittamiseen kyläympäristöön. Merkinnällä on osoitettu Kulennoisten kylän alue sekä Jukolan pohjoisosat. Rajaus vastaa Jukolan osalta likimain maakuntakaavan ma-alueita, mutta on Kulennoisten kylän osalta maakuntakaavan rajausta laajempi. Uudisrakentamisen ja peruskorjaamisen yhteydessä tulee kiinnittää huomiota. Pausunmäen ma-1-alueelle on laadittu rakentamistapaohjeet ja sille voidaan myöntää rakennuslupia rakentamistapaohjeiston pohjalta.

Tärkeä pohjavesialue (pv). Merkinnällä on osoitettu Kulennoisharjun pohjavesialue suunnittelualueeseen kuuluvilta osiltaan. Alueella on kielletty sellainen rakentaminen ja muut toimenpiteet, joista voisi aiheutua vesilain 1 luvun 18 §:n (pohjaveden muuttamiskielto) sekä ympäristönsuojelulain 8 §:n (pohjaveden pilaamiskielto) ja 7 §:n (maaperän pilaamiskielto) tarkoittamia seurauksia.

Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue (pystyviivoitus). Merkinnällä on osoitettu luontoselvityksessä luetellut luontokohteet lukuun ottamatta kohdetta nro 6, joka on merkitty maisemallisesti arvokkaaksi alueeksi. Kohteen numerotunnus viittaa alla olevaan kohdeluetteloon. Numerointi poikkeaa luontoselvityksestä, koska osa selvityksen kohteista jää vahvistusrajan ulkopuolelle.

Kohteet 1-3: Kulennoisten lehtolaikut. Kohteet ovat mahdollisia metsälain 10 §:n tarkoittamia reheviä lehtolaikkuja.

1. Kulennoisten alueen pohjoisreunalla valtatiehen rajoittuvassa rinteessä on rehevää sekametsää, jossa kasvaa kookkaita koivuja, harmaaleppää, pihlajaa, tuomia ja muutama pieni vaahtera.
2. Ylempänä mäellä on pieni metsikkö, jossa kasvaa kookkaita pihlajia, vaahteraa, tuomea ja nuorehkoja haapoja. Metsikköön on kasattu pelloilta kiviä.
3. Kohde 2:sta itään päin on toinen rehevä harmaaleppää kasvava metsäalue, jossa on mesiangervo, hiirenporrasta ja vähän kotkansiipeä. Myös tällä alueella on leppäpötkelöitä.
4. Kissalahti-Leviälähti. Kissalahden ja Leviälähten välillä on vetistä rantaluhtaa, joka on reunoilla pajukoinen ja keskeltä avoin saravaltainen ja paikoin ruovikkoa. Alue soveltuu vesi- ja rantalinnuston pesimä- ja ruokailualueeksi. Kohde on mahdollinen metsälain 10 §:n tarkoittama vähäpuustoinen rantaluhta.
5. Kulennoisten ratapiha. Kulennoisten aseman ja rautatien välissä on hiekkamaata, jossa esiintyy erityisen monipuolista ketokasvilajistoa. Alueen säilyminen avoimena ja mm. lupiin kitkeminen edistävät monimuotoisuuden säilymistä (muu huomionarvoinen luontokohde).
6. Kulennoisten kylä. Huomionarvoinen kulttuuriympäristö, jossa on sekä maisema- että luontoarvoja. Alueella on vanhoja rakennuksia, pihapiirejä, puukujanteita ja kiviaitoja sekä peltoja, niittyjä ja pellonreunojen pensaikkoja. Alue tarjoaa sopivaa elinympäristöä peltolinnuille sekä pensaikkojen harvinaisemmille yölaulajille (muu huomionarvoinen luontokohde).
7. Jukolan pohjoisosa. Alueella on laidunnettu rinnepelto, joka rajoittuu avoimena vesistöön. Rannassa on leveästi ruovikkoa, joka vaihtuu pellon alareunassa kosteaksi laidunnetuksi rantaniityksi. Mäen päällä peltoalueen keskellä on laidunnettu metsikkö. Rantapellolla ja ruovikolla on josain määrin linnustollista arvoa. Kohde on huomionarvoinen kulttuuriympäristö (muu huomionarvoinen luontokohde).

Selvitysalueen eteläpuolelle jää Niitlahden kolme erillistä osa-aluetta, jotka kuuluvat Natura 2000-verkostoon luonto- ja lintudirektiivin perusteella (SCI ja SPA-alue). Varsinainen Niitlahti sisältyy valtakunnalliseen lintuvesiensuojeluohjelmaan (1982) ja kokonaisuus Suomen tärkeisiin FINIBA-lintualueisiin. Suunnittelualue sivuaa lisäksi Pihlajaveden-Puruveden IBA-aluetta ja siihen kuuluu osa Pihlajaveden-Puruveden FINIBA-alueesta. Alueiden linnustoltaan merkittävät selkävesialueet sijoittuvat kauas kaava-alueesta eikä ole oletettavaa, että kaavalla olisi niihin vaikutuksia. Näin ollen yleiskaavaan ei ole otettu IBA- ja FINIBA-varausten perusteella luonnonympäristöä koskevia merkintöjä.

Melualan raja (aaltoviiva). Merkinnällä osoitetaan ne alueet, joiden melutaso ylittää ennustetulla liikennemäärällä valtioneuvoston meluntorjuntalain nojalla antamassaan päätöksessä annetut melutason ohjearvot. Luku merkinnän yhteydessä osoittaa alueen, jolla melutaso ylittää sallitun päivämelun ohjearvon (loma-asuntoalueella 45 dB, muualla 55 dB). Alueelle ei saa sijoittaa ilman melusuojausta uusia asuinrakennuksia tai muita toimintoja, jotka ovat herkkiä melun haittavaikutuksille. Alueella olevia asuinrakennuksia saa peruskorjata, laajentaa ja korvata uusilla. Sijoitettaessa alueelle uusia asuinrakennuksia tai loma-asuntoja tulee nämä varustaa meluvallilla tai muulla melua eristävällä rakenteella siten, että liikennealueelta aiheutuva melutaso ei ylitä ennustetulla liikennemäärällä valtioneuvoston meluntorjuntalain nojalla antamassaan päätöksessä annettuja melutason ohjearvoja.

Valtatien melualueen määrittämiseen on käytetty voimassa olevaa tiemelun pohjoismaista laskentamallia, joka on laskettu liikennemäärän (raskaan liikenteen osuus huomioon otuna) ja nopeusrajoituksen perusteella olettaen maanpinta tasaiseksi. Lisäksi on huomioitu jo tehdyt melumittaukset. Meluvyöhykkeelle on osoitettu myös suojaviheralueita (EV) (ks. tarkemmin vaikutusarvio).

Rautatien päivämelun osalta ennustejankohdan 55 dB:n ekvivalenttimelutasokäyrä ulottuisi noin 22 metrin päähän radan keskilinjasta. Yöajan arvoa ei ole laskettu, sillä tavarajunia ei aja öisin rataosalla. Yleiskaavan esitystavan ja yleispiirteisen tarkkuuden vuoksi ratamelualueen rajaa ei ole merkitty kaavakartalle, mutta melu on huomioitu toimintojen sijoittelussa.

Suojeltava rakennus tai rakennusryhmä (neliö). Merkinnällä on varustettu seuraavat rakennuskohteet, jotka ovat myös maakuntakaavan suojelukohteita (kohteet 1 ja 2 maakuntakaavassa samaa kohdetta):

1. Kulennoisten rautatieasema
2. Kulennoisten rautatieaseman ratamestarin talo
3. Kulennoisten koulu
4. Kulennoisten seuratalo

Kaavamääräys: ”Rakennustaiteellisesti, historiallisesti tai kyläkuvan kannalta arvokas rakennus. MRL 41 §:n nojalla määrätään että rakennusta ei saa purkaa. Korjaus- ja muutostyöt sekä käyttötarkoituksen muutokset tulee sovittaa rakennuksen rakennustaiteellisesti tai historiallisesti arvokkaisiin tai kyläkuvan kannalta merkittäviin ominaispiirteisiin. Julkisivukorjauksissa tulee käyttää ominaispiirteiden mukaisia materiaaleja. Kohteen numerotunnus viittaa osayleiskaavaselostuksen kohdeluetteloon.

Kulennoistentie ja osa Kulennoisten koulutien nykyistä linjausta ovat osa historiallista Viipurin tietä. Vanhoille tieosuuksille on annettu määräys, jonka mukaan tien geometriaa ja rakenteita ei saa muuttaa siten, että tien historiallinen arvo tai miljöoarvo vähenee. Tiealueella on kiinteitä muinaisjäännöksiä.

- Yleiskaavan kohde- ja viivamerkinnot:

- Numero osoittaa rakennuspaikkojen enimmäismäärän alueella.
- Olemassa oleva rakennuspaikka
- Uusi rakennuspaikka
- Valtatie
- Yhdystie/ kokoojakatu
- Yksityistie/ pääsytie
- Historiallinen Viipurin tie
- Ulkoilureitti.
- Kevyen liikenteen reitti.
- Rautatie
- Sähkölinja.
- Yleiskaava-alueen raja.
- Alueen raja.
- Osa-alueen raja.

o Yleiskaavan yleiset määräykset:

AO-1-, AP-1-, AO-2-, AM- ja ATY-rakennuspaikkojen rakennusluvut voidaan myöntää suoraan tämän oikeusvaikutteisen yleiskaavan perusteella. Määräys on voimassa 10 vuotta yleiskaavan hyväksymisestä.

Alueiden rakentamisessa noudatetaan kunnan rakennusjärjestyksessä olevia määräyksiä, ellei kaavassa ole toisin osoitettu.

Rakentamiseen osoitettujen alueiden rajoista voidaan poiketa pohjakartan tarkkuusvaatimusten puitteissa tai mikäli teiden ja rakennusten sijoittaminen ja maasto-olosuhteet sitä edellyttävät.

Uusilta rakennuspaikoilta tulee käyttää olemassa olevia pääsyteitä ja liittymiä maanteille. Jos uusia liittymiä on tarpeen tehdä, tulee tarvittavien toimenpiteiden selvittämiseksi olla yhteydessä tiehallintoon.

OYK- alueella voidaan sallia teknisen huollon laitteiden rakentaminen mikäli aluekohtaiset määräykset eivät sitä estä.

Rantojen metsänhoidossa noudatetaan Metsätalouden kehittämiskeskus Tapion antamia ranta-alueita koskevia metsänhoitosuosituksia ja metsälakia. Rantametsien hoidossa tulee kiinnittää erityishuomiota maisema- ja luontoarvoihin.

Rakentamisessa ja rakennusten sijoittamisessa tontille tulee huomioida Puruveden ylin tulvakorkeus (HW 1/50), joka on + 77,31 metriä. Rakennusten alin sallittu tulvasta vaurioituva taso on + 77,90 m.

Rakennettaessa ranta-alueelle tulee vesi- ja jätehuoltoasioihin kiinnittää erityistä huomiota.

Jätevesihuolto järjestetään asianomaisten viranomaisten hyväksymällä tavalla sekä noudatetaan 1.1.2004 voimaan tullutta talousvesien käsittelystä annettua asetusta (nro 542, annettu 11.6.2003), joka koskee vesihuoltolaitosten viemäriverkostojen ulkopuolisia alueita. Mitään jätevesiä ei saa päästää puhdistamatta vesistöön.

AO-2- ja M-alueilla on sallittu kiinteistökohtainen jäte- ja vesihuoltojärjestelmä. Rakennuslupahakemuksessa on osoitettava, että talousvesi täyttää talousvesiasetuksen 461/2000 vaatimukset, ja että talousvedet käsitellään ja johdetaan siten, että pohjavesiä ja pintavesiä ei saastuteta. Jätevesien käsittelytapa on tutkittava jokaisen rakennushankkeen yhteydessä erikseen.

Jätehuolto on järjestettävä kunnan ympäristöviranomaisen määräämällä tavalla.

Suunnittelualueella tulee kiinnittää erityistä huomiota radonhaittojen torjumiseen.

4.7 Liikenne

Suunnittelualueen liikenneyhteyksinä toimivat nykyiset valta- ja yhdystiet sekä yksityistiet. Suunnittelualueen pääväylänä toimii alueen läpi kulkeva valtatie 14 (Juva – Savonlinna – Parikkala). Yhdysteinä/kokoojakatuina (yt/kk) on osoitettu tiet 4794 (Jukola-Jouhenniemi), 4412 (Kulennoinen LV), 15204 (Lahdenkylän pt) ja 15205 (Kulennoisten pt). Yleisten teiden lisäksi alueella on useita yksityisteitä, mm. Kulennoisten koulutie, Hiekkaniementie, Kissalahdentie ja Moninniementie. Kevyen liikenteen väylävaraus on Kulennoistentiellä sekä osalla Ruokolahdentietä ja Kulennoisten koulutietä.

Yksityistiet toimivat koko alueella pääsyteinä. Tärkeimmät olemassa olevat yksityistiet on merkitty kaavakartalle merkinnällä yksityistie/ pääsytie. Kokonaan uutena tieyhteytenä on osoitettu noin 470 metrin pituinen tieyhteys Jukolan uusille tonteille. Valtatie 14:n liittymäjärjestelyjä on muutettu porrastamalla Pitkäahontien ja Ruokolahdentien liittymät ja varaamalla jälkimmäisen liittymän yhteyteen kevyen liikenteen tunneli.

Parikkala-Savonlinnan- rata on merkitty rautatieksi. Viivamerkinnän lisäksi radalle on aluevarausmerkintä, joka noudattaa ratahallinnon omistaman alueen rajoja. Rautatiealueessa on laajentuma Kulennoisten aseman itäpuolella, jossa voi toimia esim. lastausalue.

4.8 Yhdyskuntatekninen huolto

Osayleiskaavaratkaisun lähtökohtana on kiinteistöjen liittyminen alueella jo olevaan vesijohto- ja viemäriverkkoon. Kaavassa on pyritty siihen, että alueet ovat liitettävissä mahdollisimman vähäisellä lisärakentamisella nykyiseen kunnallistekniikkaan. Ainoastaan AO-2- ja M-alueilla vedenhankinta ja jäte-

vesien käsittely voidaan toteuttaa joko kiinteistökohtaisin tai muutaman kiinteistön yhteisjärjestelyin. Kiinteistötasolla vesihuoltojärjestelyn valintaan vaikuttaa sekä talousveden laatu että aiemmin tehdyt investoinnit kiinteistökohtaiseen jäteveden käsittelyyn. Osayleiskaavalla ei voi ohjata kiinteistökohtaisen vesihuollon toteutustapaa.

Liittyminen vesijohto- ja viemäriverkkoon voidaan suurimmalla osalla aluetta järjestää lyhyin, alle 100 metrin pituisin kiinteistökohtaisin liittymin. Uutta runkolinjaa on tarpeen rakentaa Pausunmäen alueella, jossa liittyminen nykyiseen verkkoon voidaan kuitenkin hoitaa viettoviemärein. Myös Haukiharjun uusia tontteja varten on tarkoituksenmukaista rakentaa viettoviemäri, joka johtaa Kotimäentien pumpaamoon. Uusi runkolinja tarvitaan myös Jukolan uudelle 9 tontin alueelle sekä Kissaniementien omantaisille tonteille.

Kaavan yleisten määräysten mukaan jätevesihuolto järjestetään asianomaisten viranomaisten hyväksymällä tavalla sekä noudatetaan 1.1.2004 voimaan tullutta talousvesien käsittelystä annettua asetusta (nro 542, annettu 11.6.2003), joka koskee vesihuoltolaitosten viemäriverkostojen ulkopuolisia alueita. Mitään jätevesiä ei saa päästää puhdistamatta vesistöön.

AO-2- ja M-alueilla, joilla on sallittu kiinteistökohtainen jäte- ja vesihuoltojärjestelmä, on rakennuslupahakemuksessa osoitettava, että talousvesi täyttää talousvesiasetuksen 461/2000 vaatimukset, ja että talousvedet käsitellään ja johdetaan siten, että pohjavesiä ja pintavesiä ei saastuteta. Jätevesien käsittelytapa on tutkittava jokaisen rakennushankkeen yhteydessä erikseen.

Kaavakartalle on merkitty alueella olemassa olevat keskijännitejohdot (ilmajohdot). Kaavassa merkittyjen johtojen lisäksi voidaan maa- ja metsätalous- sekä virkistysalueilla rakentaa ilmajohtoja, mikäli niitä ei ole haittaa alueen pääkäyttötarkoitukselle. Näiden lisäksi alueella on tonttiliittymiä, jotka sisältyvät maankäyttövarauksiin.

Kaavakartalle on merkitty myös Suur-Savon Sähkö Oy:n 110 kV sähkönsiirtojohto (Iskola – Kulennoinen) sekä sen tarvitsema muuntamoalue. Valtioneuvosto on myöntänyt 11.9.2008 lunastusluvan ja ennakkohaltuunottoluvan kyseistä linjaa varten.

Jätehuolto hoidetaan yhteisesti muiden Savonlinnan seudun kuntien kanssa Savonlinnan Seudun Jätehuolto Oy:n aluejätelaitoksella. Yhtiön toimialaan kuuluu yhdyskuntajätteiden loppusijoitus, ongelmajätteiden vastaanotto, erityisjätteiden käsittely sekä öljyllä saastuneiden maiden vastaanotto ja käsittely.

4.9 Erityispiirteet ja suojelukohteet

- Luonnonympäristön kannalta merkittävät kohteet

Luonnonympäristön kannalta merkittävät aluekokonaisuudet on huomioitu kaavassa jättämällä ne rakentamisen ulkopuolelle, ohjaamalla liikennettä ja kulutusta niiden ulkopuolelle tai muodostamalla ne MY- alueiksi. Ne alueet, joilla on erityisiä säilytettäviä ympäristöarvoja, ja jotka on todettu luontoselvityksessä luontoarvoiltaan merkittävinä kohteina, on merkitty *luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeinä alueina*. Kohde 6 on huomioitu ma-1-rajauksena. Luontokohteiden kuvaukset ovat ohessa lyhennelminä, täydelliset kohdekuvaukset ovat luontoselvitysraportissa:

Mahdolliset metsälakikohteet (metsälakikohteet on mainittu tässä mahdollisina kohteina, koska niiden osalta viralliset päätökset tekee metsäkeskus, eivätkä tiedot ole julkisia. Mikäli mainitut kohteet eivät täytä metsälain vaatimuksia, voidaan niitä silti pitää muina paikallisesti huomionarvoisina luontokohteina):

Kohteet 1,2 ja 3. Kulennoisten lehtolaikut: Valtatiehen rajoittuvassa rinteessä on rehevää sekametsää, jossa kasvaa kookkaita koivuja, harmaaleppää, pihlajaa, tuomia ja muutama pieni vaahtera (kohde 1). Ylempänä mäellä on pieni metsikkö, jossa kasvaa kookkaita pihlajia, vaahteraa, tuomea ja nuorehkoja

haapoja (kohde 2). Metsikköön on kasattu pelloilta kiviä. Tästä itään päin on toinen rehevä harmaaleppää kasvava metsäalue (kohde 3). Kohteet ovat mahdollisia metsälain 10 §:n tarkoittamia reheviä lehtolaikkuja.

Kohde 4. Kissalahti-Leviälähti: Kissalahden ja Leviälähten välillä on vetistä rantaluhtaa, joka on reunoilla pajukkoinen ja keskeltä avoin saravaltainen ja paikoin ruovikkoa. Alue soveltuu vesi- ja rantalinuston pesimä- ja ruokailualueeksi. Kohde on mahdollinen metsälain 10 §:n tarkoittama vähäpuustoinen rantaluhta.

- Muut kohteet:

Kohde 5: Kulennoisten ratapiha: Kulennoisten asuinkäytössä olevan aseman ja rautatien välissä on hiekkamaata, jossa esiintyy erityisen monipuolista ketokasvilajistoa. Alueen säilyminen avoimena ja mm. lupiin kitkeminen edistävät monimuotoisuuden säilymistä.

Kohde 6: Kulennoisten kylä: Kulennoisten kylä on kokonaisuutena huomionarvoinen kulttuuriympäristö, jossa on sekä maisema- että luontoarvoja. Alueella on vanhoja rakennuksia, pihapiirejä, puukujan-teita ja kiviaitoja sekä peltoja, niittyjä ja pellonreunojen pensaikkoja. Pausunmäen suunnasta aukeaa paikallistielle näkymä itään päin yli alueen. Alue tarjoaa sopivaa elinympäristöä peltolinnuille sekä pensaikkojen harvinaisemmille yölaulajille. Etelä-Savon ympäristökeskuksen LUMO-selvityksessä 2008 on mainittu alueelta kohteina Halolan pellonreuna, Heikkilän pellonreuna, Heikkilän kuusikuja, Haukiharjun pellonreuna, Kulennoisten risteysalueen metsikkö, Kulennoisten risteysalueen pellonreuna sekä Iskolan pellonreuna.

Kohde 7: Jukolan pohjoisosa: Alueella on laidunnettu rinnepelto, joka rajoittuu avoimena vesistöön. Rannassa on leveästi ruovikkoa, joka vaihtuu pellon alareunassa kosteaksi laidunnetuksi rantaniityksi. Mäen päällä peltoalueen keskellä on laidunnettu metsikkö, joka on osin rehevää harmaaleppikkoa ja osin kuusikkoa. Rantapellolla ja ruovikolla on jossain määrin linnustollista arvoa. Kohde on huomionarvoinen kulttuuriympäristö ja kulttuurimaisema-alue, jonka säilyminen laidunkäytössä on suositeltavaa. Etelä-Savon ympäristökeskuksen LUMO-selvityksessä 2008 on mainittu alueelta kohteina Peräahon rantaniitty ja kosteikko, Peräahon mäntymetsälaidun ja Peräahon kuusi- ja harmaaleppämetsälaidun.

- Rakennuskulttuuri

Seuraavat kulttuurihistoriallisesti arvokkaat rakennukset on varustettu SR-1-suojelumerkinnällä (tarkemmat kohdekuvaukset ovat tämän kaavaraportin perusselvitysosassa):

1. Kulennoisten rautatieasema
2. Kulennoisten rautatieaseman ratamestarin talo
3. Kulennoisten koulu
4. Kulennoisten seurantalo

Kohteet ovat myös maakuntavaltuuston hyväksymässä maakuntakaavassa suojelukohteita kuitenkin siten, että kohteet 1 ja 2 ovat maakuntakaavassa samaa kohdetta.

Yleiskaavatyötä varten kartoitettiin myös maakuntamuseon inventointien ulkopuolelle jääviä rakennuskohteita. Näiden kohteiden ei ole katsottu sisältävän sellaisia suojeluarvoja, jotka olisivat edellyttäneet suojelumerkintöjä yleiskaavassa.

- Muinaismuistot

Itse suunnittelualueella ei ole todettu esihistoriallisen ajan muinaismuistoja eikä erityissuojelua vaativia historiallisen ajan muinaismuistoja. Kiviröykkiöt alueella ovat viljelyraunioita ja tien teon yhteydessä syntyneitä kivikasvoja historialliselta ajalta, joiden säilyminen ei edellytä erityisiä suojelumerkintöjä.

5 OSAYLEISKAAVAN TOTEUTTAMISEN VAIKUTUKSET

5.1 Ekologiset vaikutukset

5.1.1 Vaikutukset maisemaan

Kaavassa osoitetun rakentamisen aiheuttamat muutokset kallioperään ja maaperään ovat paikallisia eivätkä kohdistu geologisesti merkittäviin muodostumiin. Kulennoisharjun alue jää pääosin suunnittelualueen ulkopuolelle, ainoastaan harjun loivarinteisellä lounaissivulla on AP-1-varaus.

Kaavaratkaisu ei lisää rakennetun rantaviivan määrää, joten näkymät vesistöltä suunnittelualueelle eivät oleellisesti muutu. Rantarakentamisen vaikutuksia maisemaan on lievennetty rakentamisen sijoittumista ja suojapuustoa koskevilla määräyksillä.

Muutokset kyläalueen kulttuurimaisemaan keskittyvät uudisrakentamisalueille Halolan tilan ja Iskolan ympäristöön. Kaavan toteuduttua tien puoleinen osa Halolan tilaa ympäröivästä noin 3,5 hehtaarin laajuisesta peltoalueesta muuttuu rakennetuksi tonttialueeksi. Avoimen maisematilan raja siirtyy todennäköisesti lännemmäs noin 100 metrin päähän Heikkilän talosta, koska Halolan tonttien lounaispuolelle varattua M-1-aluetta (nykyistä peltoa) ei ole velvoitettu säilyttämään avoimena.

Kulennoistentien koillispuolelle sijoittuva seitsemän uuden tontin kokonaisuus ei sen sijaan pienennä avointa peltoaluetta. Kyseisen alueen viljelykäyttö on päättynyt jo useita vuosia sitten ja rakentamattomille tonteille on kasvanut lehtipuita ja -pensaikkoa.

Kyläalueen keskellä säilyy edelleen laaja ja yhtenäinen Heikkilän ja Silventolan tilojen peltoalue, joka on merkitty *maisemallisesti arvokkaaksi peltoalueeksi* (MA). Kyseinen peltoaukea säilyy suunnittelualueetta jäsentävänä avoimena tilana. MA-alueen pinta-ala on noin 22 hehtaaria. Aukean eteläosasta on varattu vajaa hehtaari jätehuoltoyrityksen laajennusalueeksi. Laajennuksen maisemallisia vaikutuksia on lievennetty määräämällä, että MA-alueen puoleiset reunat on ympäröitävä riittävän näkösuojan antavalla suojapuustolla ja ympäristöön sopivalla aidalla.

Pausunmäen laelta Pekkolan tilan ympäristöstä peltojen yli avautuvat näkymät säilyvät, samoin kuin näkymät mäen etelärinteelle, sillä mäen laki ja etelärinne on osoitettu MA-alueena. Mäen kaakkoisrinteelle on muodostettu uusia asuintontteja, jotka katkaisevat lounaasta koilliseen suuntautuvia näkymiä, mutta eivät merkittävästi peitä mäeltä kaakkoon avautuvaa näkymää.

Lahdenkyläntien varteen on osoitettu yksittäisiä uusia pientalotontteja. Uudet tontit sijoittuvat nykyisen rakenteen sisään puustoisille alueille sekä pienille, viljelykäytöstä poistuneille aukeille. Tien varret ovat jo nyt maisemiltaan verraten sulkeutuneita, eivätkä ne kuulu kylämaiseman kannalta arvokkaisiin alueisiin.

Haukiharjun taloa ympäröivä peltoalue on osoitettu MA-alueeksi ja alueen viljelymaisema säilyy nykyisellään. Avoin maisematila pienenee koillisreunaltaan, sillä samalle aukealle Kulennoistentien koillispuoliselle kapealle peltoaukealle on osoitettu kolme uutta tonttia.

Jukolassa uudisrakentamisen vaikutus kylämaisemaan on vähäinen, sillä uudet rakennuspaikat sijoittuvat metsäisille alueille tai nykyisen kylärakenteen sisään. Suurimman uudisrakentamisalueen (9 tonttia) suojaksi on Peräahon peltojen puolelle jätetty 40 metrin levyinen suojapuustoa-alue. Peräahon peltoalue säilyy nykyisellään ja on merkitty MA-alueeksi.

Perusselvityskartalla 3c esitetyt avoimen tilan kannalta tärkeät reunavyöhykkeet säilyvät pääosin metsän ja avoimen tilan (MA-alue) rajoina. Haukiharjussa aukean koillisreuna siirtyy uusien tonttien myötä lounaaseen maantien laitaa; vanha metsän reuna toimii jatkossa tonttien takarajana. Myös Pit Stopin eteläpuolinen avoimen tilan raja muuttuu rakennetun tonttialueen takarajaksi. Heikkilän – Nissilän au-

kean eteläraja siirtyy teollisuusalueen (T) laajennuksen myötä pohjoisemmaksi. Vaikutuksia on lievennetty T-alueen rajaamista koskevalla kaavamääräyksellä. Pekkolan - Iskolan peltoaukeasta osa on osoitettu tonteiksi ja metsätalousmaaksi. Vaikutuksia lieventää se, että uusien rakentamisalueiden rajat noudattelevat pääosin olemassa olevia puurivejä ja teitä. Vaikutukset maisemallisiin reunavyöhykkeisiin tarkentuvat rakennushankkeiden yhteydessä.

Lisärakentaminen sijoittuu kaavan mukaan pääsääntöisesti maisemallisesti tärkeiden peltoalueiden reunoille maiseman perusrakennetta merkittävästi muuttamatta. Rakentaminen on suunnittelualueella yleisesti muutoinkin täydennysluonteista. Kaikkien keskeisimpien avoimien peltoalueiden säilyminen on turvattu MA-varauksilla, lisäksi vanhoilla kyläalueilla tapahtuvaa uudisrakentamista on ohjattu ma-1-rajauksilla.

5.1.2 Vaikutukset luonnonympäristöön (FM Soile Turkulainen)

- Arvioinnin kohde ja perusteet

Tässä vaikutusarvioinnissa arvioidaan kaavan toteuttamisen vaikutuksia luonnonympäristöön 16.2.2010 päivätyn osayleiskaavaehdotuksen perusteella. Arvioinnissa verrataan kaavassa osoitettua maankäyttöä alueelle tehdyn luontoselvityksen tuloksiin (Pöyry Environment Oy 2008).

Perusteena arvioinnille on maankäyttö- ja rakennuslaki, jonka mukaan suunnittelun tulee mm. edistää ekologisesti kestävä kehitys sekä luonnon monimuotoisuuden ja muiden luontoarvojen säilymistä (MRL 1§ ja 5§). Kaavan tulee perustua riittäviin selvityksiin ja kaavan luontoselvityksen ja vaikutusarvion tulee ulottua koko sille alueelle, jolla kaavan arvioidaan vaikuttavan olennaisesti (MRL 9§).

- Vaikutukset yleiseen luonnon monimuotoisuuteen

Kaava-alue on yleispiirteiltään rakennettua ja viljeltyä kulttuuriympäristöä, jonka reunamilla on osin soisia metsämaita. Luonnonympäristön erityispiirteet liittyvät etenkin vanhaan kulttuuriympäristöön ja toisaalta siihen, että alue rajoittuu Saimaan Pihlaveden ja Puruveden vesistöalueisiin, joilla on muun muassa linnustollisia arvoja.

Luontoselvityksessä todettuja merkittäviä luontokohteita olivat muutamat lehtolaikut ja kaakkoisosan rantaluhta. Kulttuuriympäristöinä ovat huomionarvoisia Kulennoisten kylä ja Jukolan alue, joissa molemmissa on useita maatalousalueiden luonnon monimuotoisuutta lisääviä kohteita (Etelä-Savon ympäristökeskus 2008). Kaikki luontoselvityksessä mainitut luontokohteet (7 kpl) on merkitty kaavassa luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeiksi alueiksi tai maisemallisesti arvokkaiksi alueiksi (ma-1). Kaavalla pyritään näin ollen edistämään luonnon monimuotoisuuden säilymistä alueella.

Kaavassa alueelle ei ole osoitettu merkittävästi nykyisestä muuttuvaa maankäyttöä. Muutamia rakennuspaikkoja on osoitettu itäosan ranta-alueella tai sen tuntumaan nykyisen rakentamisen yhteyteen. Jukolan metsäalueelle on osoitettu uusi pientalovaltainen asuinalue, mutta pääosa alueesta säilyy edelleen lähivirkistyskäytössä (VL-alue), jossa kulkee ulkoilureitti. Lisäksi jonkin verran uutta rakentamista on mahdollista sijoittaa olemassa olevan rakentamisen yhteyteen Kulennoisten kylälle.

Keskeiset avoimet peltoalueet Kulennoisten kylällä on osoitettu kaavassa maisemallisesti arvokkaiksi peltoalueiksi (MA). Rantaan rajoittuva pelto- ja laidunalue Jukolassa on osoitettu MY-alueeksi.

- Vaikutukset kasvillisuuteen ja eläimistöön

Kaavan vaikutukset kasvillisuuteen ja eläimistöön ovat paikallisia ja kohdistuvat lähinnä rakentamiseen varatuille alueille. Kulennoisten kylän alueella rakentamiseen varatut alueet ovat jo nykyisellään ihmis-toiminnan muuttamia entisiä peltoja tai pellonreunoja, joissa ei esiinny erityisen monipuolista kulttuurikasvilajistoa. Selvimmin metsäiselle alueelle sijoittuvat Jukolan ja Moninniemen uudet rakennuspaikat,

joiden alueella nykyinen metsäkasvillisuus osittain peittyi rakentamisen alle ja osittain korvautuu kulttuuriympäristöjen lajistolla.

Lisääntyvä liikkuminen voi lisätä kasvillisuuden kulumista rakennettujen alueiden ympäristössä. Alueella ei ole kasvillisuudeltaan erityisen herkästi kulumia kohteita ja Jukolan alueella, missä rakentaminen eniten lisääntyy, on liikkuminen pyritty ohjaamaan ulkoilureitille. Laajimpien peltoalueiden säilyminen avoimina ja viljelyskäytössä turvaa niiden ja niihin liittyvien reuna-alueiden monipuolisen lintulajiston ja muun eläimistön säilymistä. Pellot voivat toimia edelleen niillä ruokailevan ja muuttoaikaan levähtävän linnuston käytössä.

- Vaikutukset luontokohteisiin

Kaava-alueen eteläpuolella on Niitlahden Natura 2000 –kohde. Natura-kohde muodostuu kolmesta osa-alueesta, joista pohjoisin rajoittuu vajaan 200 metrin matkan Parikkala-Savonlinna rautatiehen kaava-alueen eteläreunalla. Natura-lomakkeessa on mainittu kohteen suojelun perusteena olevat luontodirektiivin luontotyypit, lintudirektiivin liitteen I linnut ja säännöllisesti esiintyvät muuttolinnut. Luonnonsuojelulain 65 §:n mukaan Natura-alueen ulkopuolisen hankkeen vaikutukset on arvioitava, jos ne todennäköisesti merkittävästi heikentävät suojelun perusteena olevia luontoarvoja.

Osayleiskaavalla ei osoiteta Natura-kohteen minkään osa-alueen läheisyyteen sellaista muuttuvaa maankäyttöä, jolla olisi suoria kohteisiin ulottuvia vaikutuksia. Kaavan ei myöskään arvioida vaikuttavan Natura-kohteen suojelun perusteena oleviin luontoarvoihin epäsuorasti esimerkiksi häirinnän lisääntymisen tai vesistön rehevöitymisen kautta. Alueelta ei ole tiedossa muita hankkeita tai suunnitelmia, joilla voisi olla yhdessä kaavahankkeen kanssa Natura-alueen luontoarvoja heikentäviä vaikutuksia. Kaavahanke ei todennäköisesti aiheuta kaava-alueelle ulottuvia vaikutuksia, joten hankkeesta ei ole näin ollen tarpeen tehdä luonnonsuojelulain 65 §:n edellyttämää vaikutusten arviointia.

Muut luonnonsuojeluohjelmien kohteet ja tärkeät lintualueet. Alueella tai sen läheisyydessä ei ole muita Natura-kohteita tai valtakunnallisten luonnonsuojeluohjelmien kohteita. Kaava-alue rajoittuu Purveden ja Pihlajaveden IBA- ja FINIBA-lintualueisiin, mutta niiden linnustoltaan merkittävät selkävesialueet sijoittuvat kauas kaava-alueesta.

Luonnonsuojelulain 1096/1996 4 luvun 29 § mukaiset luontotyypit. Kaava-alueella tai sen läheisyydessä ei ole luonnonsuojelulain mukaisina luontotyyppinä rajattuja kohteita, eikä sellaisia todettu luontoselvityksessä.

Vesilain 1961/264 1 luvun 15a, 17a § mukaiset luonnontilaisena säilytettävät kohteet. Luontoselvityksessä ei todettu kohteita, jotka voisivat olla vesilaissa mainittuja luonnontilaisia pienvesiä.

Metsälain 1093/1996 3 luvun 10 § mukaiset tärkeät elinympäristöt. Luontoselvityksessä todettiin mahdollisina metsälakikohteina kolme lehtolaikkua ja yksi rantaluhta. Kohteet on merkitty kaavaan luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeiksi alueiksi eikä niiden maankäyttö muutu nykyisestä.

Luontodirektiivin 79/409/ETY liitteen IV(a) lajien ja luonnonsuojelulain 46 §:n uhanalaisten lajien esiintymisalueet. Luontoselvityksessä kaava-alueelta ei todettu luontodirektiivin liitteen IV (a) lajien lisääntymis- ja levähdyspaikkoja eikä uhanalaisten lajien esiintymiä. Kaava ei vaaranna lintudirektiivilajien mahdollisuuksia ruokailla ja pesiä alueella.

Muut luontokohteet. Muut todetut luontokohteet on merkitty kaavaan luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeiksi alueiksi eikä niiden maankäyttö muutu nykyisestä. Kohde 2 sijoittuu kaavassa pientalovaltaiseksi asuinalueeksi (AP) varatulle alueelle, mutta se on mahdollista ottaa huomioon alueen tarkemmassa maankäytön suunnittelussa.

- Muut vaikutukset luonnonympäristöön (vaikutukset pohjavesiin, vesien tilaan, maa- ja kallioperään)

Kaavassa osoitetun rakentamisen aiheuttamat muutokset kallioperään ja maaperään ovat paikallisia eivätkä kohdistu geologisesti merkittäviin muodostumiin. Luonnonmaisema ja kulttuurimaisema eivät muutu alueella merkittävästi.

Kaavamuuotos ei lisää päästöjä vesistöihin, jos jätevedet käsitellään asianmukaisesti niin kuin kaavamääräyksissä on edellytetty. Kaava-alueen pohjoisosaan ulottuva pohjavesialue on merkitty kaavassa eikä sen läheisyyteen ole osoitettu muuttuvaa maankäyttöä.

- Yhteenveto

Osayleiskaavan mahdollistama rakentaminen ei muuta merkittävästi kaava-alueen luonnon ja maiseman nykytilaa. Osayleiskaavan voidaan tämän arvioinnin perusteella katsoa ottavan riittävästi huomioon alueen luontoarvot. Ekologisesti kestävä kehitys ja luonnon monimuotoisuuden säilymistä kaava edistää siinä määrin, kuin on mahdollista ihmistoiminnan muuttamalla ja ekologisesti tarkasteltuna pienialaisella alueella.

Lähteet:

- Etelä-Savon ympäristökeskus 2008: Puruveden länsipuolisten maatalousalueiden luonnon monimuotoisuus Kerimäellä ja Punkaharjulla. Etelä-Savon ympäristökeskuksen raportteja 1/2008.
- Pöyry Environment Oy 2008: Kulennoisten osayleiskaavan luontoselvitys. – 9 s.

5.2 Taloudelliset vaikutukset

- Vaikutukset yhdyskuntatalouteen

Yleiskaavan toteuttamiseen liittyvistä kustannuksista tärkeimpiä ovat yleisten teiden parantamiseen liittyvät kustannukset sekä vesihuoltokustannukset, joista osa on kiinteistökohtaisia ja osa kunnalle tulevia.

Kaavaratkaisu sisältää noin 4,4 kilometriä uusia kevyen liikenteen väyliä, jotka tulevat nykyisen tien yhteyteen tai toteutetaan uusissa liittymäjärjestelyissä sivuun jäävälle tieosalle. Lisäksi kaavassa on alkukulkutunnelin varaus. Väylien kustannuksiksi voidaan arvioida yhteensä noin 400 000 € + alv. Kokonaan uusia yleisen tien osuuksia kaavan ei sisälly.

Jukolan alueelle on osoitettu uusi yksityistieyhteys, joka palvelee pururadan keskelle sijoittuvia yhdeksää uutta tonttia ja Koivunotkon viittä uutta tonttia. Kyseisen tieyhteyden rakentamiskustannus on noin 330 000 euroa + alv ja tonttien vaatiman kunnallistekniikan noin 85 000 euroa + alv. Alue voidaan liittää Koivunotkosta luoteeseen suuntautuvaan viettoviemäriosaan. Muut yleiskaavaan sisältyvät uudet tontit voidaan liittää nykyiseen tieverkkoon lyhyillä pääsyeillä, jotka toteutetaan yksityisteinä.

Kaava-alueeseen sisältyvät uudisrakentamisalueet voidaan yksittäisiä tontteja lukuun ottamatta liittää olemassa olevaan viemäriverkkoon viettoviemäreillä. Alueelle ei ole tarvetta rakentaa uusia jäteveden pumppaamoja. Liittyminen yleiseen viemäriverkkoon saattaa kuitenkin edellyttää erityisesti omarantaisilla tonteilla kiinteistökohtaisen pumppaamon rakentamista. Kiinteistökohtaisen pumppaamon kustannukset ovat noin 5 000 euroa + alv.

Kaavaratkaisu ei edellytä melusuojauksen rakentamista valtatie 14:lle eikä rautatielle. Tiehallinto voi toteuttaa suojauksen vain siinä tapauksessa, että tieosalle tehdään perusrantaminen. 55 dB:n melualueen sisällä tapahtuva asuntojen uudisrakentaminen edellyttää kuitenkin melusuojausta, joka tulee kiinteistön kustannettavaksi.

5.3 Liikenteelliset vaikutukset

- Vaikutukset liikenneverkkoon ja ulkoilureitteihin

Alueen pääliikenneverkko säilyy nykyisellään ja perustuu nykyisiin valta-, yhdys- ja yksityisteihin. Ruokolahdentien ja Pitkähontien liittymät porrastuvat siten, että jälkimmäinen siirtyy noin 230 metriä Savonlinnan suuntaan. Ruokolahdentien liittymän kaakkoispuolelle tulee kevyen liikenteen alikulku-tunneli. Kokonaan uutta tieverkkoa muodostuu Jukolan alueelle vajaat 500 metriä. Muilta osin tieverkko täydentyy vain lyhyillä kiinteistöjen pääsyteillä.

Alueelle rakennetaan kaavan myötä noin 4,4 kilometriä uusia kevyen liikenteen väyliä, jotka tulevat nykyisten teiden yhteyteen tai toteutetaan Ruokolahdentien uusissa liittymäjärjestelyissä Pitkähontien sivuun jäävälle tieosalle.

Kaavaratkaisu ei aiheuta muutoksia rataverkkoon eikä radan silta- tai tasoristeysjärjestelyihin.

Jukolan metsäalueet ovat suosittua ulkoilu- ja virkistysaluetta. Kesäisin alueella on kuntorata ja talvisin valaistu latu, josta latuverkosto jatkuu sekä kuntakeskuksen että Savonlinnan suuntaan. Osayleiskaavassa on säilytetty hiihtolatu/kuntoratavaraus, mutta sen linjaus muuttuu pohjoispuoliskon osalta, kun alueelle toteutetaan uudet asuintontit. Kuntoradan molemmista päistä jatkuu ulkoilureittivaraus, joka noudattaa Punkaharjun harjureittien linjausta. Ruokolahdentien luoteispuolella harjureiteille ei kuitenkaan ole erillistä ulkoilureittimerkintää, mutta kaavassa esitetty maankäyttö mahdollistaa reitin säilyttämisen erillisillä sopimuksilla maanomistajien kanssa.

- Vaikutukset liikennemääriin

Kaavaratkaisulla ei ole oleellista vaikutusta valtatie liikennemääriin, mutta kaavan melutarkastelussa on käytetty pohjana tiehallinnon laatimaa ennustetta (valtatie 14 Juva – Savonlinna – Parikkala yhteysvälin kehittämisselvitys). Sen mukaan keskivuorokausiliikenne on tieosalla 20 eli tien 4794 länsipuolella vuonna 2030 noin 3 000 autoa/vrk ja tieosalla 21 eli tien 4794 itäpuolella noin 4 000 autoa/vrk. Raskaan liikenteen osuudeksi on arvioitu 7,9 % ja päiväajan liikenteeksi 88 % vuorokausiliikenteestä.

Ruokolahdentien länsipäähän (tie 4794) Jukolan uusista tonteista aiheutuva liikenteen lisäys on arviolta 30-50 autoa/ vrk. Muilla yleisillä teillä liikennemäärien kehitystä on vaikeampi arvioida, mutta suurimmat lisäykset kohdistunevat Kulennoistentien itäpäähän lähelle valtatie liittymää sekä aivan tien länsipäähän, josta Haukiharjun alueen liikenne purkautuu päätieverkolle läntisen liittymän kautta.

- Vaikutukset liikenteen toimivuuteen ja liikenneturvallisuuteen

Uuden maankäytön aiheuttama liikennemäärän lisäys ei todennäköisesti aiheuta suunnittelualueella liikenteen ruuhkautumista eikä jonoutumista tai muita toimivuusongelmia.

Kaavaratkaisu mahdollistaa liikkumisen suunnittelualan eri osista kouluun ja päiväkotiin kevyen liikenteen verkostoa tai vähäliikenteisiä yksityisteitä pitkin. Yhdysteiden ja yksityisteiden yhteyteen on osoitettu noin 4,4 kilometriä uusia kevyen liikenteen väyliä.

Kaavassa on huomioitu toimenpideselvitys valtatie 14:n Kulennoisten liittymän kevyen liikenteen järjestelyistä. Sen mukaan Ruokolahdentien kohdalla on varauduttu kevyen liikenteen tunneliin valtatie ali. Pitkähontien ja Ruokolahdentien liittymät porrastetaan ja turvallisuudeltaan puutteellinen nelihääriliittymä poistuu. Kaikki edellä mainitut toimenpiteet parantavat oleellisesti ajoneuvo- ja kevyen liikenteen turvallisuutta, liittymien porrastaminen lisää myös liikenteen toimivuutta.

Liikenneturvallisuuden kannalta ongelmallisina kohde on Kulennoisten koulutie, jonka turvallisuutta parannetaan runsaan 600 metrin matkalta kevyen liikenteen väylällä. Lisäksi turvallisuutta on mahdollista parantaa rakenteellisin ratkaisuin esim. hidasteilla. Kulennoisten koulutien varteen on osoitettu vain muutamia uusia tontteja täydennysrakentamisena, sen sijaan Koivunotkosta koilliseen johtavan uuden yksityistien varteen sijoittuu 14 uutta tonttia, joiden liikenne ohjautuu pääosin Kulennoisten koulutielle ja edelleen Ruokolahdentielle.

- Liikenteen ympäristövaikutukset

Tieliikennemelu: Valtioneuvoston päätöksessä 993/92 on meluntorjuntalain nojalla annettu melulle seuraavat ohjearvot:

- jo rakennetut asuntoalueet
 - klo 7 -22 päiväohjearvo 55 dB(A)
 - klo 22 - 7 yöohjearvo 50 dB(A)
- uusille asuntoalueille
 - klo 7 -22 päiväohjearvo 55 dB(A)
 - klo 22 - 7 yöohjearvo 45 dB(A)
- loma-asutukselle
 - klo 7 -22 päiväohjearvo 45 dB(A)
 - klo 22 -7 yöohjearvo 40 dB(A)

Kulennoisten ja Jukolan alueella suoritettiin keväällä 2007 melumittauksia ympäristöministeriön ”ympäristömelu mittaaminen”- ohjeen mukaisesti. Mittausten tuloksia on esitelty kaavan perustieto-osassa.

Jukolan valtatie 14:n puoleisen asuinalueen melukuorma muodostuu lähes kokonaan valtatie liikenteestä. Parikkala – Savonlinna raideliikenteen osuus melukuormasta on vähäinen. Raideliikenne aiheutti noin 1 %:n yli 70 dB(A):n äänistä. Liikenteen melun korkeaan tasoon vaikuttaa, että mittauspisteeltä on suora näköyhteys vain noin 50 metrin etäisyydellä sijaitsevaan valtatiehen. Tien nopeusrajoitus on 80 km/h. Jukolan mittauspisteen asukkaiden mukaan valtatie liikennemelu on sietämätöntä. Rekkaliikennemäärien kasvun myötä melutasot ovat kasvaneet selvästi. Lyhytkestoisten mittausjaksojen perusteella Jukolassa koko Kulennoisten koulutien asutus altistuu päivällä yli 60 dB(A):n melukuormasta.

Kulennoisen Pit Stop lomakylän päiväkohtainen A-painotteinen melutaso oli 56 dB(A) ja yömelutaso 54 dB(A). Loma-asumiseen käytettävien alueiden päivä- ja yöohjearvot ylittyivät selvästi. Melutasot vaihtelivat päiväaikana 83 dB(A) – 23 dB(A), ja yöaikana 74 dB(A) – 23 dB(A). Meluisin tunti 57 dB(A) mitattiin klo 12, ja hiljaisin tunti 50 dB(A) mitattiin klo 2. Kulennoisen alueen melukuorman muodostaa pääasiassa Punkaharjuntien liikenne. Raideliikennemelu oli kuultavissa ainoastaan yhdessä kolmesta mittauspisteestä.

Lyhytkestoisten mittausten perusteella voidaan todeta melutasojen olevan korkeita mitä lähempänä valtatieä ollaan. Alueen melutasojen alentaminen vaatisi valtatie kunnostustoimenpiteitä, mahdollisesti nopeusrajoituksen laskemista, meluaitaa, hiljaista pinnoitetta tai tien uudelleen linjausta.

Mittausten lisäksi meluvaikutusten arvioinnissa on käytetty voimassa olevaa tiemelun pohjoismaista laskentamallia, joka on laskettu liikennemäärän (raskaan liikenteen osuus huomioon otettuna) ja nopeusrajoituksen perusteella olettaen maanpinta tasaiseksi. Samalla on huomioitu jo tehdyt melumittaukset.

Laskennallisen tarkastelun pohjana käytettiin tiehallinnon laatimaa ennustetta, jonka mukaan keskivuosliikenne on tieosalla 20 eli tien 4794 länsipuolella vuonna 2030 noin 3 000 autoa/vrk ja tieosalla 21 eli tien 4794 itäpuolella noin 4 000 autoa/vrk. Raskaan liikenteen osuudeksi on arvioitu 7,9 % ja päivääajan liikenteeksi 88 % vuorokausiliikenteestä. Mallin perusteella päiväajan 55 dB:n käyrän etäisyydeksi tien keskilinjasta arvioitiin tien 4794 länsipuolella 44,0 m ja tien 4794 itäpuolella 50,5 m.

Melutarkastelujen perusteella kaavaan on merkitty melualueen raja eli alue, jonka melutaso ylittää ennustetulla liikennemäärällä sallitun päivämelun ohjearvon (55 dB[A]). Pit Stopin kohdalla melualueen raja on merkitty myös loma-asumisen ohjearvon (45 dB[A]) mukaisena. Yöliikenteen suhteellisen vähäisen osuuden vuoksi päivämelutaso on mitoittava.

Melualueelle ei saa sijoittaa ilman melusuojausta uusia asuinrakennuksia, loma-asuntoja tai muita toimintoja, jotka ovat herkkiä melun haittavaikutuksille. Alueella olevia asuinrakennuksia saa peruskorjata, laajentaa ja korvata uusilla. Sijoitettaessa alueelle uusia asuinrakennuksia tai loma-asuntoja tulee

nämä varustaa meluvallilla tai muulla melua eristävällä rakenteella siten, että liikennealueelta aiheutuva melutaso ei ylitä ennustetulla liikennemäärällä valtioneuvoston melutason ohjearvoja. Pit stop-lomakylän aluetta on tarkastelussa käsitelty loma-asuntoalueena.

Yhdysteiden ja yksityisteiden osalta liikennemelua ei ole ennustettu. Nykyisten ja ennustettujen liikennemäärien, nopeusrajoitusten ja maastonmuotojen perusteella voidaan kuitenkin todeta, että valtioneuvoston päätöksen 993/92 mukaiset uusien ja vanhojen asuntoalueiden melun ohjearvot eivät mitä todennäköisimmin ylitä kaavassa osoitetuilla rakentamisalueilla.

Raideliikennemelu: Ratamelun osalta ei ole suoritettu mittauksia, sillä rataliikenteen melukuormitus on nykytilanteessa suhteellisen vähäinen. Rautatieliikenteen on kuitenkin ennustettu kasvavan merkittävästi, mistä syystä ennustetun rataliikenteen pohjalta laadittiin ratameluennuste. Sen mukaan ennustetut junamäärät vuonna 2015 ovat seuraavat:

KULENNOINEN ENNUSTE		2015		klo 7 - 22				klo 22 - 7			
Junatyyppi	Kalustotyyppi	Nopeus	Junaa / vrk päiväaikana	Vaunuja tai yksiköitä / juna	Junan pituus	Junien yhteispituus	Junaa / vrk yöaikana	Vaunuja tai yksiköitä / juna	Junan pituus	Junien yhteispituus	
Henkilöjuna	Dm12 (diesel)	110	9	2,0	50,4	454	2	1,0	25,2	50	
Tavarajuna	Dv12 + Ocpp / Sp (diesel)	80	2	25,0	545,5	1 091	0	0,0	0,0	0	
						0				0	
						0				0	
						0				0	
						0				0	

Tehdyn tarkastelun mukaan päivämelun osalta ennusteajankohdan 55 dB:n ekvivalenttimelutasokäyrä ulottuu noin 22 metrin päähän radan keskilinjasta. Yöajasta melua ei ole tarpeen laskea, sillä tavarajunia ei aja öisin rataosalla, joten päivämelu on yksin mitoittava.

Yleiskaavan esitystavan ja yleispiirteisen tarkkuuden vuoksi ratamelualueen rajaa ei ole merkitty kaavakartalle, mutta melu on huomioitu toimintojen sijoittelussa. Ratamelualueelle ei ole sijoitettu uutta asumista eikä muita melulle herkkiä toimintoja.

Ratatärinä: Geomatti Oy teki Pöyry Environment Oy:n toimeksiannosta osayleiskaavan rautatietärinä tarkastelut marraskuussa 2008. Työn tavoitteena oli arvioida rautatieliikennetärinän vaikutukset ja määrittää tärinäriskialueet maankäytön suunnittelua varten.

Parikkala – Savonlinnan radan varteen on osoitettu vain olemassa olevat rakennuspaikat eli radan varsi on pidetty uuden asuinrakentamisen ulkopuolella. Rataosan tavaraliikenteen määrä on vähäinen ja se oli vuonna 2005 noin 280 000 tonnia. Henkilöliikenteen määrä radalla oli vuonna 2005 alle 100 000 matkustajaa. Radan palvelutasoluokka on tavaraliikenteessä T3 ja henkilöliikenteessä H3. Suurin akselipaino on 22,5 tonnia, ja nopeus 120 km/h henkilöliikenteessä ja 80 km/h tavaraliikenteessä (Ratahallintokeskuksen toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2008 – 2011).

Tulevaisuudessa arvioidaan puutavaraliikenteen kasvavan merkittävästi. Ennuste vuodelle 2015 on miljoona tonnia (Jukka Valjakka, RHK). Tyypillinen tavarajunan koko olisi noin 800...1000 tonnia.

Yleensä radalta ympäristöön leviävä tärinä on suurinta hienorakeisilla maapohjilla lieju-, turve- savi- ja silttikerrostumissa, joita tarkasteltavilla alueilla ei yleensä esiinny. Maapohja alueella on peruskarttojen perusteella pääosin hiekkaa (hietaa), moreenia, turvetta ja paikoin pienialaisia kalliopaljastumia. Tä-

rinäriskin voidaan olettaa olevan vähäinen. Suurimman tärinän radan ympäristössä aiheuttavat yleensä raskaat ja pitkät tavarajunat.

Tärinäselvityksessä on sovellettu VTT:n suositusta liikennetärinän arvioimiseksi maankäytön suunnittelussa (VTT 2006, Suositus liikennetärinän arvioimiseksi maankäytön suunnittelussa, Working Papers 50), jonka mukaan arviointi jaetaan kolmeen tasoon. Kulennoisten osayleiskaavan tärinätarkasteluiden lähtökohtana on suosituksen arviointitaso 1, jossa suositeltavaa turvaetäisyyttä – 100 metriä – on tarkennettu laskennallisten tärinätarkastelujen avulla. Arviointitasoa 1 käytetään maakuntakaavan tai yleiskaavan tärinäriskitarkasteluissa.

Kulennoisten osayleiskaavan alueelle suunniteltujen rakennusten tärinätasojen voidaan arvioida olevan alhaisia (värähtelyluokka B tai A), jolloin ne alittavat ihmisen häiriintymisen perusteella laaditut ohjearvot. Tärinä voidaan joissakin tilanteissa havaita, mutta se ei ole yleensä häiritsevää. Tärinätarkasteluissa on arviot tehty varovaisesti ns. yläraja-arvoina. Vaikka laskennallisiin tärinätarkasteluihin sisältyy aina epävarmuutta, voidaan todellisten tärinäarvojen olettaa olevan laskettuja alhaisempia.

Tärinistä ei ole haittaa hyväkuntoisille hyvän rakentamistavan mukaisesti tehdyille rakenteille ja rakennuksille.

5.4 Sosiaaliset vaikutukset

- Vaikutukset ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön sekä viihtyvyyteen

Kaavaratkaisun lähtökohtana oleva luonnonläheinen ja pienimittakaavainen asuinympäristö tarjoaa mahdollisuudet uuden viihtyisän asuinmiljöön luomiseen. Kaavassa on hyödynnetty alueelle ominaisia vetovoimatekijöitä, kuten ympäröivää metsäluontoa ja ulkoilumahdollisuuksia.

Kaavaratkaisu johtaa Kulennoisten kyläalueen ja Jukolan vähittäiseen tiivistymiseen ja täydennysrakentamiseen, jossa muutokset ympäristössä tapahtuvat vähitellen ja pistemäisesti. Kaavassa ei ole osoitettu sellaisia uusia maankäyttövarauksia, jotka oleellisesti heikentäisivät asukkaiden viihtyvyyttä melun, ilmansaasteen tai muun ympäristöhäiriön muodossa.

Niille alueille, joilla valtioneuvoston asettama päivämelun ohjearvo 55 dB(A)/ 45 dB(A) ylittyy, ei ole osoitettu uutta asuinrakentamista. Mikäli näillä alueilla toteutetaan uusia asuin- tai lomaa-asuntorakennuksia, tulee niille toteuttaa melusuojaus. Myöskään ratamelualueelle ja todennäköiselle ratatärinäalueelle ei ole osoitettu uutta asuinrakentamista.

Rautatiehen rajoittuvaa nykyistä teollisuusaluetta on laajennettu jonkin verran pohjoiseen, mutta olemassa oleva asutus ei rajaudu laajennusalueeseenkaan välittömästi. Alueella harjoitettava jätteen käsittely ja varastointi on ympäristöluvan alaista toimintaa ja toiminnan ehtoja säädelään ympäristöluvassa.

Palvelujen saavutettavuudella ja laadulla on vahva yhteys asukkaiden viihtyvyyteen. Tärkeimpiä arjen palveluita ovat päivittäistavara-kaupat, liikenne- ja kuljetuspalvelut, pankki- ja postipalvelut, kirjasto- ja lasten päivähoito ja koulut. Kulennoisten tapauksessa nämä peruspalvelut sijaitsevat alasteen koulua ja päiväkotia lukuun ottamatta suunnittelualueen ulkopuolella, pääosin kuntakeskuksessa yli kävelyetäisyyden päässä. Voidaan kuitenkin olettaa, että alueelle muuttava asukas on tietoinen palvelujen etäisyydestä tehdessään muuttopäätöksen. On todennäköistä, että alueelle muutetaan sen luonnonläheisyyden ja rauhallisuuden ansiosta ja täten myös kauemmaksi palveluista. Runsaan 10 kilometrin etäisyydellä sijaitsevat nykyisellään mm. kaupalliset palvelut, hallintopalvelut, kirkko, yläaste, lukiola ja terveyskeskus. Pitkähkö etäisyys palveluihin luo kuitenkin merkittävän liikkumistarpeen, minkä vuoksi erityisesti lasten koulureitit on suunniteltava turvallisiksi. Alueen tarjoamat vetovoimatekijät todennäköisesti kompensoivat sijainnista johtuvia pitkäköjiä etäisyyksiä palveluihin ja työpaikkoihin.

Yleiskaava-alueen sisällä on runsaasti viheralueita ja maa- ja metsätalousalueita. Metsät tarjoavat maisemallisen vaihtelun lisäksi hyvät puitteet asukkaiden luontosuhteen vahvistamiselle, lähivirkistykselle ja esimerkiksi lasten leikeille. Suunnittelualan itäosan kautta kulkeva ulkoilureitti mahdollistaa osaltaan yhtenäisen seudullisen viheryhteyden toteuttamisen.

- Vaikutukset palvelujen saatavuuteen

Suunnittelualauee tukeutuu useimpien yksityisten ja julkisten palvelujen osalta Punkaharjun kuntakeskukseen. Lähipalvelujen osalta kaavassa on mahdollistettu nykyisten toimintojen jatkuminen (ala-asteen koulu, päiväkotii, liikuntatilat ja -paikat). Lakkautetun kaupan tontille on muodostettu AL-varaus, joka mahdollistaa kauppatoiminnan jatkumisen. Kaavaratkaisu tukee osaltaan nykyisten koulu- ja päiväkotipalvelujen säilymistä vahvistamalla alueen asukaspohjaa.

Väestöpohjan pienuuden vuoksi alueelle ei ole voitu osoittaa uusia kaupallisia palveluita, mutta on mahdollista, että P-alueille muodostuu ohikulkevaan liikenteeseen tukeutuvia kaupallisia palveluja, jotka palvelevat myös paikallisia asukkaita.

5.5 Kulttuuriset vaikutukset

- Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen

Kaavaratkaisu laajentaa Kulennoisten tiiviisti rakennettua kyläkeskusaluetta aseman pohjoispuolella ja Pausunmäellä sekä Jukolassa koulun itäpuolisilla alueilla. Lisäksi kaava mahdollistaa suunnittelualan muissa osissa asutuksen vähittäisen tiivistymisen ja täydentymisen. Ranta-alueilla rakennuspaikkojen määrä kasvaa kuitenkin vain yhdellä 28:aan.

Suunnittelualan perusrakenne säilyy pääosin olemassa oleviin yhdysteihin tukeutuvana ranta- ja tienvarsiasutuksena eikä kaava sisällä selvästi nykyisen rakenteen ulkopuolelle tulevia laajennusalueita. Kokonaan vanhojen tienvarsialueiden ulkopuolelle sijoittuvat vain Jukolan yhdeksän uutta tonttia. Eriyisesti Jukolan alueella rakenne säilyy nauhamaisena ja tukeutuu Kulennoisten koulutiehen ja Puruvenden rantaan. Kulennoisten kylän alueella rakentaminen laajenee valtatieen varteen uusina työpaikka-alueina, joita on yhteensä vajaat neljä hehtaaria.

Rakennuspaikkojen määrä, joka on osoitettu asuinrakentamisalueilla sitovasti, kasvaa yleiskaavan perusteella 150:stä 232:een. Pääosa kaavassa osoitetuista uusista maankäyttövarauksista on AP-1-alueita. Muilla, kuin asuinrakentamisalueilla rakennuspaikkamääriä ei ole merkitty kaavakartalle, eikä kaava ole suoraan rakennusluvan myöntämisen perusteena. Kaava mahdollistaa rakennuspaikkojen lisääntymisen runsaalla 80:llä. Rakennuspaikkojen toteutuminen koko laajuudessaan on kuitenkin epätodennäköistä maanomistajien vaihtelevan rakentamis- ja myyntihalukkuuden vuoksi.

AO-2-alueet ovat yhden tai kahden rakennuspaikan kokonaisuuksia, joiden ympärille jää laajoja M- ja M-1-alueita, joten ne eivät muodosta uutta kylärakennetta. M-alueilla kaava sallii haja-asutusmaisen rakentamisen; rakentaminen edellyttää kuitenkin vähintään hehtaarin rakennuspaikkaa ja suunnittelutarveratkaisua. Koska ne alueet, joille pääosa rakentamisaineesta suuntautuu, on osoitettu AP-1-alueiksi ja toisaalta näiden ympärille on osoitettu puskurivyöhykkeeksi rakentamisen ulkopuolelle jääviä M-1-alueita sekä vähintään hehtaarin rakennuspaikkakokoa edellyttäviä M-alueita, on rakentamisen sijoittuminen koko kaava-alueella varsin pitkälle kontrolloitua. M-alueille sijoittuvan rakentamisen voidaan arvioida jäävän vähäiseksi myös siitä syystä, että valmiin tieverkon äärellä oleville rakennusteknisesti soveltuville paikoille on osoitettu useita uusia AP-1-varauksia.

- Rakennukset ja rakenteet

Yleiskaavalla ei ole suoria vaikutuksia rakennuksiin, sillä kaavan toteutumisen myötä ei jouduta purkamaan tai muuttamaan yhtään rakennusta. Nykyisiä taloja voidaan peruskorjata ja laajentaa rakennus-

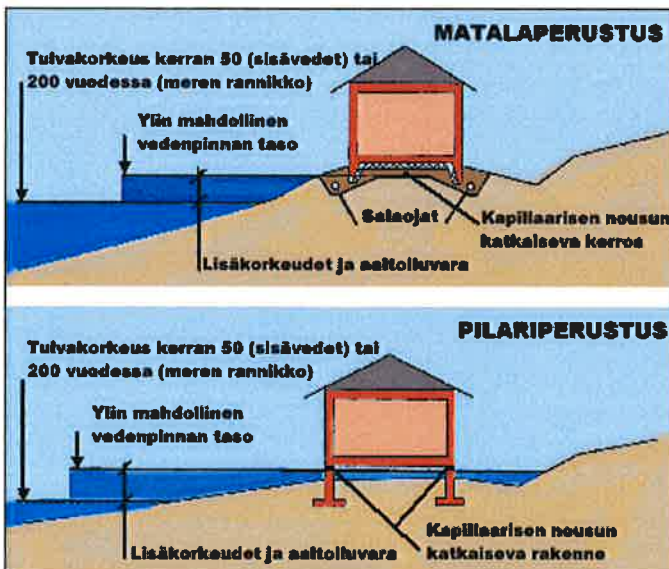
oikeuden puitteissa. Kaavan yhtenä lähtökohtana oleva nykyisen infraverkon hyödyntäminen ja kehittäminen edistävät osaltaan nykyisen rakennuskannan ylläpitoa ja korjausrakentamista.

Rakennuskannan hidas muuttuminen jatkuu silti edelleen, kun käyttämättömiä rakennuksia todennäköisesti jonkin verran puretaan. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaimmat rakennukset on varustettu SR-1-suojelumerkinnöin. Vanhan rakennuskannan säilyttämistä ja uuden sopeuttamista siihen on tuettu keskeisille vanhoille kyläalueille muodostetuilla *maisemallisesti arvokas alue*-rajauksilla.

Suhde Saimaan vedenpinnan korkeuden vaihteluihin: Keskimäärin kerran 50 vuodessa esiintyvä ylin tulvakorkeus (HW₅₀) on Puruvedellä +77,31 m (N60) [lähde: Saimaan alueen tulvantorjunnan toimintasuunnitelma].

Kaavassa on määrätty rakennusten alin sallittu tulvasta vaurioituva taso korkeudelle + 77,90 m (N60-järjestelmä). Sen alapuolelle ei ole syytä sijoittaa vettymisestä vahinkoa kärsiviä rakenteita. Korkeus on määritelty ympäristöhallinnon ohjeiden mukaisesti seuraavien osatekijöiden summana:

- Keskimäärin kerran 50 vuodessa esiintyvä ylin tulvakorkeus (HW₅₀).
- Harkinnanvarainen lisäkorkeus 0,3 m- n. 1,0 m. Saimaan ominaisuuksista johtuvana lisäkorkeutena tulisi Saimaan alueen tulvantorjunnan toimintasuunnitelman mukaan käyttää arvoa + 0,5 metriä.
- Avointen ulapoiden rannoilla harkinnanvarainen aaltoiluvara. Ohjeiden mukaan aallokko tulee ottaa huomioon rakentamiskorkeudessa lähinnä suurten selkien rannoilla. Tässä kaavassa aallokon merkitys on vähäinen.

Rakentamiskorkeudet
rantavyöhykkeellä Lähde:
www.ymparisto.fi

Kaavassa määrätty rakennusten alin sallittu tulvasta vaurioituva taso + 77,90 m turvaa rakenteiden säilymisen tulvaveden haitallisilta vaikutuksilta ja on ympäristöministeriön ohjeiden sekä Saimaan alueen tulvantorjunnan toimintasuunnitelman mukainen.

Suurtulvana voidaan pitää sellaista tulvaa, joka pitkän ajan kuluessa toistuu keskimäärin kerran 250 vuodessa. Vuoden 1899 tulva, jossa veden pinta nousi eteläisellä Saimaalla likimain korkeudelle + 77,7, vastaa tällaista kerran 250 vuodessa toistuvaa tulvaa. Yleiskaavassa määrätty rakennekorkeus + 77,90 m turvaa siten rakenteiden säilymisen vahingoittumattomina myös suurtulvatilanteessa.

- Yhdyskuntateknisen huollon verkostot

Kaavalla ei ole vaikutusta alueella olevaan vesijohto- ja viemäriverkkoon eikä kaava edellytä muutoksia niihin. Kaavan toteuttaminen ei myöskään edellytä uusien pumppaamojen rakentamista.

Osayleiskaavamääräykset edellyttävät kiinteistöjen liittymistä olemassa olevaan vesijohto- ja viemäriverkkoon lähes kaikkien maankäyttömuotojen alueella. Ainoastaan AO-2- ja M-alueilla vedenhankinta

ja jätevesien käsittely voidaan toteuttaa joko kiinteistökohtaisin tai muutaman kiinteistön yhteisjärjestelyin.

Uudet rakentamisalueet ovat liitettävissä suhteellisen vähäisellä lisärakentamisella nykyiseen kunnallistekniikkaan. Liittyminen vesijohto- ja viemäriverkkoon voidaan suurimmalla osalla aluetta järjestää lyhyin, alle 100 metrin pituisin kiinteistökohtaisin liittymin. Uusia runkolinjoja tultaneen rakentamaan Pausunmäen ja Haukiharjun alueilla. Uusi linjaosuus tarvitaan myös Jukolan uudelle 9 tontin alueelle (n. 300 metriä), sen jatkoksi Koivunotkoon (n. 100 metriä) sekä Kissaniementien omarantaisille tonteille.

Kaava mahdollistaa uuden 110 kV:n sähkölinjan ja siihen liittyvän sähköaseman toteuttamisen. Kaavaratkaisulla ei ole suoraa vaikutusta alueen nykyisiin sähkölinjoihin.

- Vaikutukset rakennettuun kulttuuriympäristöön ja kiinteisiin muinaisjäänneksiin

Ne kohteet, joissa aikaisemmissa inventoinneissa on todettu erityisiä historiallisia, rakennushistoriallisia tai maisemallisia arvoja, on varustettu SR-1- suojelumerkinnöillä. Kyseiset neljä rakennusta ovat myös uuden maakuntakaavan suojelukohteita. Lisäksi aseman seutua koskee /s- aluemerkinä ja keskeistä osaa suunnittelualueesta ma-1-rajauksen (maisemallisesti arvokas alue), jonka mukaan alueella tulee kiinnittää huomiota uudisrakentamisen ja peruskorjaamisen yhteydessä maisema-arvojen ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaan rakennuskannan säilymiseen sekä soveltuvuuteen kyläympäristöön. SR-1-rakennusten purkamisen on kielletty, lisäksi rakennuksen suojeluarvojen heikentäminen korjaus- ja muutostöissä on kielletty.

Kaavaa varten tehdyssä lisäselvityksessä (sivut 22-24) todettiin osassa lisäkohteita maisemallisia tai historiallisia arvoja, mutta itse rakennusten ei katsota vaativan erityissuojelua. Maisemalliset arvot liittyvät kahdessa tapauksessa (Haukiharju ja Iskola) pihapiirin sijaintiin sekä rakennusten, puuston ja viljelyaukean muodostamaan kokonaisuuteen, kun taas rakennukset ovat pääosin menettäneet alkuperäisyytensä ja rakennushistoriallisen arvonsa. Heikkilän osalta kaava turvaa maisemakokonaisuuden ja miljöön peruspiirteiden säilymistä, mutta tilakeskuksen rakennuskanta ei ole kulttuurihistoriallisesti merkittävää. Halolan, Kulennoistentie 35:n ja kaupan asuinrakennuksen arvot ovat rakennusten ja paikan menneisyydessä ja historiassa, mutta nykyisen rakennuskannan osalta suojelukriteerit eivät täyty.

Kaavaratkaisun mukainen väljä pientalorakentaminen (sallittu rakentamistehokkuus pääosin 0,10-0,15) säilyttää ympäristön peruspiirteet ennallaan ja edistää osaltaan kulttuurihistoriallisesti arvokkaan rakennuskannan säilymistä hallitsevana osana lähiympäristöään.

Suunnittelualueelle ei sijoitu inventoituja kiinteitä muinaisjäänneksiä, joten yleiskaavalla ei ole niiden osalta vaikutuksia. Savonlinnan maakuntamuseon antaman tiedon mukaan tarvetta muinaisjäänneksiä koskeviin erillisselvityksiin ei ole. Maakuntamuseo suorittaa tarvittaessa alueella tarkistuskäynnin.

5.6 Seudullisten suunnitelmien toteutuminen

Suunnitelma on pääosin seutukaavan mukainen. Osayleiskaava tähtää väljään maaseutumaiseen rakentamiseen. Paikoin kyläalueilla rakentaminen on tiheämpää, mutta on sopusoinnussa seutukaavamerkinän ATs kanssa.

Puruveden rantojen osalta yleiskaavaratkaisu ei ole voimassa olevan seutukaavan mukainen. Puruveden puoleiset rannat ovat seutukaavassa loma-asuntoaluetta, kun taas yleiskaavassa nämä on varattu pysyvään asumiseen. Uusien asuinaluevarausten pohjana on Kulennoisten alueen kokonaisvaltainen kehittäminen asuntoalueena, jonka toimintaideaa tukee pienimuotoisten ja luonnonläheisten asuntoalueiden sijoittaminen ranta-alueille. Lisäksi kyseinen alue on jo varsin pitkälle muuttunut pysyvään asumisen alueeksi. Yleiskaava mahdollistaa Puruveden rannoilla edelleen yleisen rannan käytön entisessä laajuudessa.

Edellä esitetyn perusteella seutukaavasta poikkeamista voidaan pitää vähäisenä ja yleiskaavan tavoitteiden kannalta perusteltuna. Seutukaavasta poikkeamiseen on erityisiä syitä ja poikkeamiselle maankäyttö- ja rakennuslain 210 §:n 2 momentissa säädetty edellytykset täyttyvät.

5.7 Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteutuminen

Valtioneuvosto on tarkistanut 13.11.2008 tekemällään päätöksellä valtioneuvoston 30.11.2000 tekemää päätöstä valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista lukujen 4.2–4.7 sekä 8 ja 9 osalta.

Toimiva aluerakenne: Alueidenkäytöllä tuetaan aluerakenteen tasapainoista kehittämistä sekä elinkeinoelämän kilpailukykyyn ja kansainvälisen aseman vahvistamista hyödyntämällä mahdollisimman hyvin olemassa olevia rakenteita sekä edistämällä elinympäristön laadun parantamista ja luonnon voimavarojen kestävä hyödyntämistä. Aluerakenteen ja alueidenkäytön kehittäminen perustuu ensisijaisesti alueiden omiin vahvuuksiin ja sijaintitekijöihin.

Alueidenkäytöllä edistetään kaupunkien ja maaseudun vuorovaikutusta sekä kyläverkoston kehittämistä. Erityisesti harvaan asutulla maaseudulla ja taantuvilla alueilla kiinnitetään alueidenkäytössä huomiota jo olemassa olevien rakenteiden hyödyntämiseen sekä elinkeinotoiminnan ja muun toimintapohjan monipuolistamiseen. Alueidenkäytössä otetaan huomioon haja-asutukseen ja yksittäistoimintoihin perustuvat elinkeinot sekä maaseudun tarve saada uusia pysyviä asukkaita.

Kaavaratkaisu perustuu pääasiassa olemassa olevan liikenne- ja infraverkon hyväksikäyttöön. Alueen toteuttaminen ei edellytä normaalia haja-asutus- ja pientaloaluetta suurempaa panostusta infraverkkoon eikä investointeja palveluverkkoon. Kaavaratkaisuissa on otettu huomioon suunnittelualan vahvuudet, kuten arvokkaat maisemalliset kokonaisuudet ja luonnonympäristö sekä turvattu näiden arvojen säilyminen ja kehittämismahdollisuudet.

Yleiskaava tukee Punkaharjun keskustaajaman pohjoispuolisten alueiden asukaspuhjan laajentamista ja kylien kehittämistä. Maaseutuelinkeinoille (maatalous liitännäiselinkeinoineen) on osoitettu toimivien maatilojen edellyttämät aluevaraukset. Kulennoisten kehittäminen osana alueen kyläverkostoa on perusteltua alueen hyvän liikenteellisen saavutettavuuden vuoksi.

Ehetyvä yhdyskuntarakenne ja elinympäristön laatu: Alueidenkäytöllä edistetään yhdyskuntien ja elinympäristöjen ekologista, taloudellista, sosiaalista ja kulttuurista kestävyyttä. Olemassa olevia yhdyskuntarakenteita hyödynnetään sekä ehytetään kaupunkiseutuja ja taajamia. Taajamia ehytetessä parannetaan elinympäristön laatua.

Yhdyskuntarakennetta kehitetään siten, että palvelut ja työpaikat ovat hyvin eri väestöryhmien saavutettavissa ja mahdollisuuksien mukaan asuinalueiden läheisyydessä siten, että henkilöautoliikenteen tarve on mahdollisimman vähäinen. Liikenneturvallisuutta sekä joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn edellytyksiä parannetaan.

Alueidenkäytöllä edistetään elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä osoittamalla elinkeinotoiminnalle riittävästi sijoittumismahdollisuuksia olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta hyödyntäen. Runsaasti henkilöliikennettä aiheuttavat elinkeinoelämän toiminnot suunnataan olemassa olevan yhdyskuntarakenteen sisään tai muutoin hyvien joukkoliikennedyhteyksien äärelle.

Alueidenkäytössä kiinnitetään erityistä huomiota ihmisten terveydelle aiheutuvien haittojen ja riskien ennalta ehkäisemiseen ja olemassa olevien haittojen poistamiseen.

Alueidenkäytön suunnittelussa olemassa olevat tai odotettavissa olevat ympäristöhaitat ja poikkeukselliset luonnonolot tunnistetaan ja niiden vaikutuksia ehkäistään. Alueidenkäytössä luodaan edellytykset ilmastonmuutokseen sopeutumiselle.

***Erityistavoite:** Alueidenkäytössä on otettava huomioon viranomaisten selvitysten mukaiset tulvavaara-alueet ja pyrittävä ehkäisemään tulviin liittyvät riskit. Alueidenkäytön suunnittelussa uutta rakentamista ei tule sijoittaa tulvavaara-alueille.*

Alueidenkäytön suunnittelussa on turvattava terveellisen ja hyvälaatuisen veden riittävä saanti ja se, että taajamien alueelliset vesihuoltoratkaisut voidaan toteuttaa. Lisäksi alueidenkäytön suunnittelussa on otettava huomioon jätevesihaittojen ehkäisy.

Elinympäristöjen toimivuus ja taloudellisuus on huomioitu hyödyntämällä olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta ja sijoittamalla uusi rakentaminen nykyisen tieverkon yhteyteen. Seudullisesti tarkasteltuna uudet rakentamisalueet sijoittuvat nykyisen kylärakenteen välittömään läheisyyteen ja ovat hyvin saavutettavissa päätieverkolta. Erityisesti suunnittelualueen eteläosa sijoittuu peruspalveluiden ja työpaikkojen sijainnin kannalta suhteellisen edullisesti. Elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä on edistetty uusilla työpaikka-aluevarauksilla, jotka ovat hyvin saavutettavissa valtatieltä.

Alue tukeutuu suurelta osin yksityisauton käyttöön. Tältä osin se ei kuitenkaan merkittävästi poikkea seudun muista haja-asutus- ja kyläkeskusalueista. Kaavaratkaisu mahdollistaa toisaalta toimivat kevyen liikenteen yhteydet ja huomioi liikenneturvallisuusnäkökohdat mm. kevyen liikenteen risteyskohdissa pääteiden kanssa. Kevyelle liikenteelle on osoitettu väylät tärkeimpien olemassa olevien teiden yhteyteen.

Maisemalliset ja rakennuskulttuuriin liittyvät tekijät on huomioitu vanhojen kyläalueiden osalta ma-1-rajauksilla sekä arvokkaimpien rakennusten osalta suojelumerkinnöillä. Liikennemeluun liittyvät ympäristöhaitat on ehkäisty rakentamisen sijoittamisella melualueiden ulkopuolelle ja melualuemerkinnällä.

Terveyshaittoja on ehkäisty siten, että alueelle ei ole sijoitettu toimintoja, joilla voisi olla haitallisia vaikutuksia terveyteen. Uusi teollisuusalue on merkitty TY-alueena, jonka kaavamerkintä kieltää ympäristöhäiriöitä aiheuttavat toiminnot.

Ilmastonmuutokseen sopeutumiselle ja erityistavoitteissa mainittu tulvariskien ehkäiseminen on huomioitu sillä, että rantarakentamista ei ole käytännössä lisätty nykyisestä, ja että omarantaisia tontteja koskevat rakentamisen minikorkeuksia koskevat määräykset.

Kaavaratkaisu tukeutuu pääasiassa kunnan vesijohto- ja viemäriverkostoon. Suunnittelualueen kiinteistöjen tulee liittyä tai niille tarjotaan mahdollisuus liittyä vesihuoltoverkostoon. Kiinteistöillä on turvattu terveellisen ja hyvälaatuisen veden saanti.

***Kulttuuri- ja luonnonperintö, virkistyskäyttö ja luonnonvarat:** Alueidenkäytöllä edistetään kansallisen kulttuuriympäristön ja rakennusperinnön sekä niiden alueellisesti vaihtelevan luonteen säilymistä.*

Alueidenkäytöllä edistetään elollisen ja elottoman luonnon kannalta arvokkaiden ja herkkien alueiden monimuotoisuuden säilymistä. Ekologisten yhteyksien säilymistä suojelualueiden sekä tarpeen mukaan niiden ja muiden arvokkaiden luonnonalueiden välillä edistetään.

Alueidenkäytöllä edistetään luonnon virkistyskäyttöä sekä luontoja kulttuurimatkailua parantamalla moninaiskäytön edellytyksiä.

Alueidenkäytössä edistetään vesien hyvän tilan saavuttamista ja ylläpitämistä.

Kaavassa on turvattu kulttuurihistoriallisesti arvokkaat rakennelmat suojelumääräyksillä ja tuettu arvokkaiden rakennetun ympäristön kokonaisuuksien säilymistä. Viheralueverkostoista on muodostettu niin laajoja kokonaisuuksia, että ne toimivat sekä ekologisina käytävinä että laajempina yhtenäisinä virkistysalueina. Arvokkaimmat luontokohteet on varustettu säilyttävin merkinnöin ja rajattu rakentamisen ulkopuolelle.

Puruveden ja Pihlajaveden vesien hyvän tilan saavuttamista ja ylläpitämistä on edistetty edellyttämällä kiinteistöjen liittyvän kunnallistekniikkaan, jolloin vesistöihin ei kohdistu jätevesistä johtuvaa kuormitusta.

Erityistavoite: Alueidenkäytön suunnittelussa rantaan tukeutuva loma- asutus on suunniteltava siten, että turvataan luontoarvoiltaan arvokkaiden ranta-alueiden säilyminen sekä loma- asumisen viihtyisyys.

Kaavassa ei ole osoitettu uutta omarantaista rakentamista lukuun ottamatta yhtä uutta AO-1-tonttia, jolla nykyisen rakenteen sisään sijoittuvana ei ole rantaviivaa varaavaa vaikutusta. Arvokas rantaluhta Jukolassa on säilytetty suojelumerkinnällä.

Alueidenkäytössä on otettava huomioon pohja- ja pintavesien suojelutarve ja käyttötarpeet. Pohjavesien pilaantumis- ja muuttamisriskejä aiheuttavat laitokset ja toiminnot on sijoitettava riittävän etäälle niistä pohjavesialueista, jotka ovat vedenhankinnan kannalta tärkeitä ja soveltuvat vedenhankintaan.

Kaavassa ei ole osoitettu pohjavesialueelle sellaisia toimintoja, jotka saattaisivat aiheuttaa riskejä pohjavedelle. Pintavesien suojelutarve on huomioitu edellyttämällä kiinteistöjen liittymistä kunnallistekniikkaan.

Toimivat yhteysverkot ja energiahuolto: Liikennejärjestelmiä suunnitellaan ja kehitetään kokonaisuuksina, jotka käsittävät eri liikennemuodot ja palvelevat sekä asutusta että elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä. Liikennejärjestelmä ja alueidenkäyttö sovitetaan yhteen siten, että vähennetään henkilöautoliikenteen tarvetta ja parannetaan ympäristöä vähän kuormittavien liikennemuotojen käyttöedellytyksiä. Erityistä huomiota kiinnitetään lisäksi liikenneturvallisuuden parantamiseen.

Tarvittaviin liikenneyhteyksiin varaudutaan kehittämällä ensisijaisesti olemassa olevia pääliikenneyhteyksiä ja verkostoja.

Em. periaatteet on huomioitu siltä osin, kuin se yksittäisen yleiskaava-alueen suunnittelussa on mahdollista keskittyen lähinnä liikenneturvallisuuden ja ympäristöystävällisten liikennemuotojen edellytysten parantamiseen. Liikennejärjestelmien suunnittelu tapahtuu kaupunkikokonaisuuden ja seudun tasolla.

Erityistavoite: Alueidenkäytössä on turvattava olemassa olevien valtakunnallisesti merkittävien ratojen, maanteiden ja vesiväylien jatkuvuus ja kehittämismahdollisuudet sekä valtakunnallisesti merkittävien satamien ja lentoasemien sekä rajanylityspaikkojen kehittämismahdollisuudet.

Kaavassa on huomioitu väylävarauksin valtatie 14 ja Savonlinna - Parikkala-rautatie ja turvattu niiden toimintaedellytykset.

Luonto- ja kulttuuriympäristöinä erityiset aluekokonaisuudet: Alueidenkäytöllä edistetään Saaristomeren, maankohoamisrannikon, Lapin tunturialueiden ja Vuoksen vesistöalueen säilymistä luonto- ja kulttuuriarvojen kannalta erityisen merkittävänä aluekokonaisuuksina. Samalla varmistetaan että, asumisen ja elinkeinotoiminnan harjoittamisen edellytykset säilyvät.

Vuoksen vesistöalueella ohjataan matkailua, vesistöjen virkistyskäyttöä ja vesiliikennettä sekä rakentamista ja muuta maankäyttöä siten, että järviluonnon, maiseman ja kulttuuriperinnön erityispiirteet säilyvät.

Tavoitteet on huomioitu rajaamalla luonnonympäristöltään arvokkaat kohteet rakentamisen ulkopuolelle. Saimaan rantamaiseman peruspiirteet, kuten kalliot ja rannan maastonmuodot säilyvät. Järviluonnon, maiseman ja kulttuuriperinnön erityispiirteiden voidaan siten katsoa säilyvän.

6 YLEISKAAVAN OIKEUSVAIKUTUKSET

Maankäyttö- ja rakennuslain 1 §:n mukaisesti lain yleisenä tavoitteena on edellytysten luominen hyvälle elinympäristölle sekä ekologisesti, taloudellisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävä kehityksen edistäminen. Lisäksi lailla pyritään turvaamaan jokaisen osallistumismahdollisuus asioiden valmisteluun, suunnittelun laatu ja vuorovaikutteisuus, asiantuntemuksen monipuolisuus sekä avoin tiedottaminen. Lain 5 §:ssä määritellyt alueidenkäytön suunnittelutavoitteet ovat yhteisiä kaikille kaavamuoille.

MRL:n 4 §:ssä on kuvattu alueidenkäytön suunnittelujärjestelmä:

1. Kuntien alueidenkäytön järjestämiseksi ja ohjaamiseksi laaditaan yleis- ja asemakaavoja. Nämä jäävät kuntien hyväksyttäväksi. Kunnat voivat myös laatia yhteisen yleiskaavan, joka saatetaan ympäristöministeriön vahvistettavaksi.
2. Maakuntakaava sisältää yleispiirteisen suunnitelman alueiden käytöstä maakunnassa tai sen osa-alueella. Maakuntakaava vahvistetaan ympäristöministeriössä.
3. Lisäksi valtioneuvosto voi hyväksyä alueiden käyttöä ja aluerakennetta koskevia valtakunnallisia tavoitteita.

Suunnittelujärjestelmän periaatteena on, että yleispiirteisempi kaava on ohjeena yksityiskohtaisempia kaavoja laadittaessa. Maankäyttö- ja rakennuslaissa korostuvat eri kaavatasojen toisistaan poikkeava asema ja tehtävät alueiden käytön suunnittelujärjestelmässä. Yleisesti alueidenkäytön suunnittelujärjestelmän voidaan katsoa noudattavan ns. korvaavuusperiaatetta. Tämän mukaisesti alueidenkäyttökysymykset pyritään ratkaisemaan sillä alimmalla mahdollisella suunnittelutasolla, jolla ne ovat ratkaisun laadulliset ominaisuudet ja osallisten vaikutusmahdollisuudet huomioiden parhaiten toteutettavissa.

Alueidenkäytön suunnittelutasot:

1. Maankäyttö- ja rakennuslain säädökset
2. Maankäyttö- ja rakennusasetuksen säädökset
3. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet
4. Vahvistettu maakuntakaava (seutukaava)
5. Oikeusvaikutteinen kunnanvaltuuston hyväksymä yleiskaava
6. Detaljikaavat (asema- ja ranta-asemakaavat)
7. Rakennusjärjestys
8. Oikeusvaikutukseton yleiskaava
9. Muut suunnitelmat

Alueiden käytön suunnittelujärjestelmä korostaa kuntien itsenäistä asemaa kaavoituksessa. Ainoana valtion vahvistamana kaavana maakuntakaavalla on erityinen merkitys valtakunnallisten, maakunnallisten ja paikallisten tavoitteiden yhteen sovittajana.

Seuraavissa kappaleissa on kuvattu maankäyttö- ja rakennuslain mukaisia yleiskaavan oikeusvaikutuksia. Myös muissa laeissa on säännöksiä, jotka koskevat yleiskaavan suhdetta näiden lakien mukaiseen päätöksentekoon. Näistä keskeisiä ovat mm. maantielaki, maa- aineslaki, vesilaki, metsälaki, jätelaki, rakennussuojelulaki ja ympäristönsuojelulaki.

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti nyt laaditun osayleiskaavan päämääränä on yhdyskuntarakenteeseen ja kylärakenteeseen liittyvän maankäytön ohjaaminen. Yleiskaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi (MRL 42 § 1 mom). Tämä yleiskaava korvaa samaa aluetta koskevan aikaisemmin hyväksytyt Puruveden oikeusvaikutteisen yleiskaavan, siltä osin, kuin nämä ovat päällekkäisiä eikä kaavassa toisin määrätä.

Seutukaava (maakuntakaava) ei ole oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella voimassa muutoin kuin yleiskaavojen muuttamista koskevan vaikutuksen osalta (MRL 32.3 §). Vastaavasti yleiskaava ei ole asemakaava-alueella voimassa muutoin kuin asemakaavan muuttamista koskevan vaikutuksen osalta (MRL 42 § 3 mom). Yleiskaava tulee ottaa huomioon asemakaavaa laadittaessa.

Koska yleiskaava on asemakaavaa yleispiirteisempi, tarkoituksenmukainen joustavuus on mahdollista ja esimerkiksi yksityiskohtaisempien selvitysten perusteella maankäyttö voi edelleen tarkentua asemakaavaa laadittaessa. Asemakaavan tulee kuitenkin tukea yleiskaavan tavoitteita.

Viranomaisten on suunnitellessaan alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessään niiden toteuttamisesta katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta yleiskaavan toteutumista (MRL 42 § 2 mom.). Velvoite koskee kaikkia valtion ja kunnan viranomaisia, joilla on alueiden käyttöön liittyviä suunnittelu- tai toteuttamistehtäviä.

- Ehdollinen rakentamisrajoitus

Lupaa rakennuksen rakentamiseen ei saa myöntää siten, että vaikeutetaan yleiskaavan toteutumista. Lupaa on kuitenkin myönnettävä, jos yleiskaavasta johtuvasta luvan epäämisestä aiheutuisi hakijalle huomattavaa haittaa eikä kunta tai, milloin alue on katsottava varatuksi muun julkisyhteisön tarkoituksiin, tämä lunasta aluetta tai suorita haitasta kohtuullista korvausta (ehdollinen rakentamisrajoitus). Haittaa arvosteltaessa ei oteta huomioon omistussuhteissa yleiskaavan hyväksymisen jälkeen tapahtuneita muutoksia, ellei niitä ole tehty yleiskaavan toteuttamista varten. (MRL 43.1 §).

Kaavassa on osoitettu kunkin maanomistajan rakentamismahdollisuudet, joten kaavan vastainen rakentaminen vaikeuttaa yleiskaavan toteuttamista, mm. maanomistajien tasapuolisuuden periaatteen toteutumista. Luvan epääminen ei pitäisi tuottaa hakijalla huomattavaa haittaa, jos lupaa haetaan muualle kuin yksityiseen rakentamiseen osoitetuille alueille.

- Ehdoton rakentamisrajoitus

Yleiskaavassa voidaan määrätä, ettei yleiskaava-alueella tai sen osalla saa rakentaa niin, että vaikeutetaan yleiskaavan toteutumista (rakentamisrajoitus; MRL 43 § 2 mom). Tämän ehdottoman rakentamisrajoituksen edellytyksenä on, että rakentaminen on kielletty tai sitä on muuten rajoitettu kaavassa.

Jos jotakin aluetta tai rakennusta on maiseman, luonnonarvojen, rakennetun ympäristön, kulttuurihistoriallisten arvojen tai muiden erityisten ympäristöarvojen vuoksi suojeltava, yleiskaavassa voidaan antaa sitä koskevia tarpeellisia määräyksiä (MRL 41 § 2 mom). Toisin kuin ehdollinen rakentamisrajoitus suojelumääräykset eivät ole luonteeltaan ehdollisia. Suojelumääräyksillä voidaan rakentamisen lisäksi rajoittaa muun muassa metsän käsittelyä, ojitusta ja muuta maisemaa tai luonnonolosuhteita muuttavaa toimintaa sekä rakennusten purkamista.

Luonnonsuojeluun liittyviä suojelumääräyksiä on yleiskaavassa annettu muodostamalla pääkäyttötarkoitusta kuvaavien merkintöjen sisälle luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeitä alueita. Rakennuksiin liittyvä suojelumääräys on yleiskaavan SR-1-määräys. Muilta osin rakennusten purkamista ei ole yleiskaavamääräyksellä saatettu luvanvaraiseksi (MRL 127 § 1 mom).

Lappeenrannassa 16. päivänä helmikuuta 2010.

Pöyry Finland Oy
Lappeenrannan toimisto

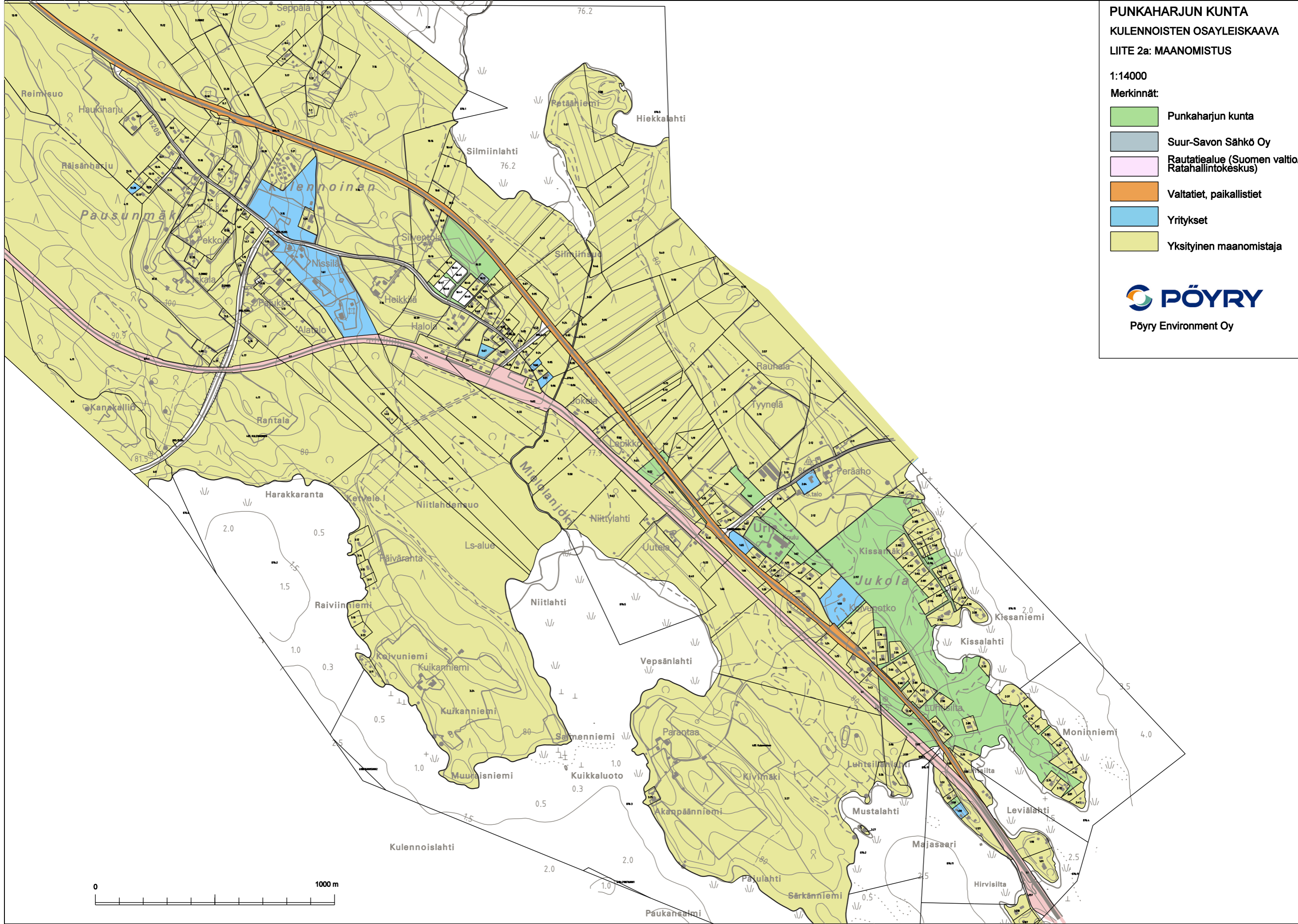

Matti Veijovuori

PUNKAHARJUN KUNTA
KULENNOISTEN OSAYLEISKAAVA
LIITE 2a: MAANOMISTUS

1:14000

Merkinnät:

- Punkaharjun kunta
- Suur-Savon Sähkö Oy
- Rautatiealue (Suomen valtio/
Ratahallintokeskus)
- Valtatiet, paikallistiet
- Yritykset
- Yksityinen maanomistaja

PUNKAHARJUN KUNTA
KULENNOISTEN OSAYLEISKAAVA
LIITE 2b: RAKENNETTU YMPÄRISTÖ
JÄ INFRAPERKKO

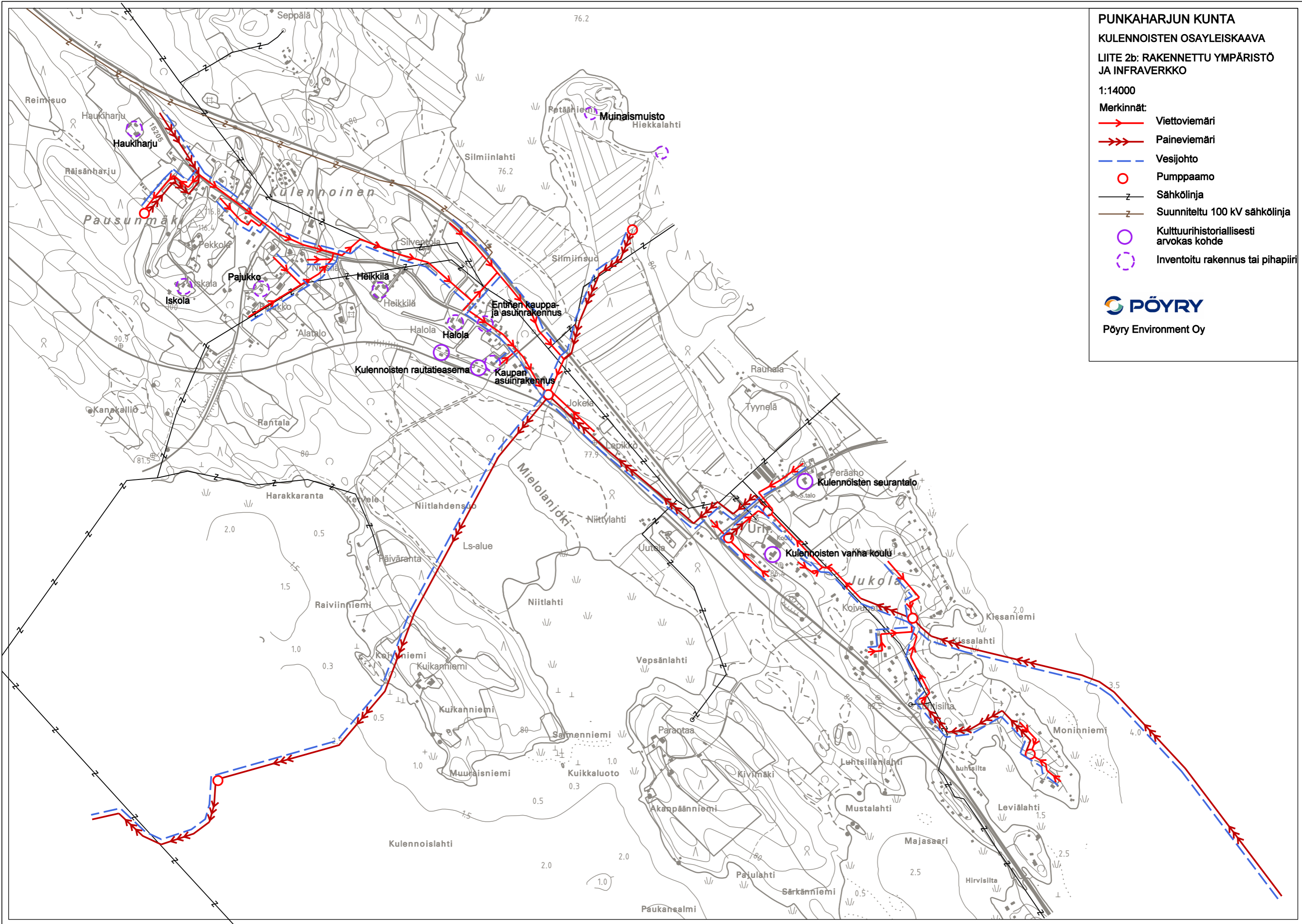
1:14000

Merkinnät:

- Viettoviemäri
- Paineviemäri
- Vesijohto
- Pumppaamo
- Sähkölinja
- Suunniteltu 100 kV sähkölinja
- Kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde
- Inventoitu rakennus tai pihapiiri

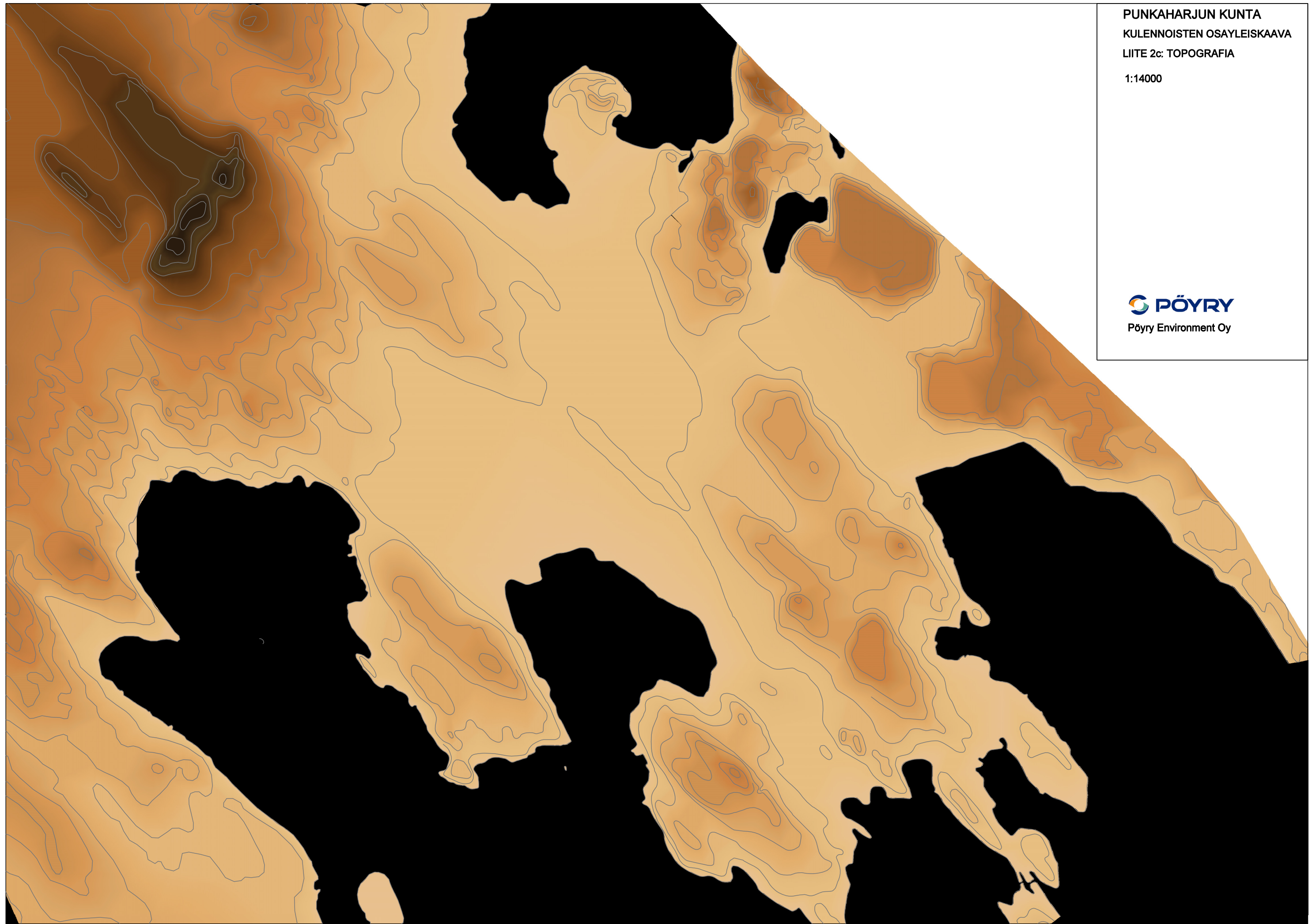

Pöry Environment Oy

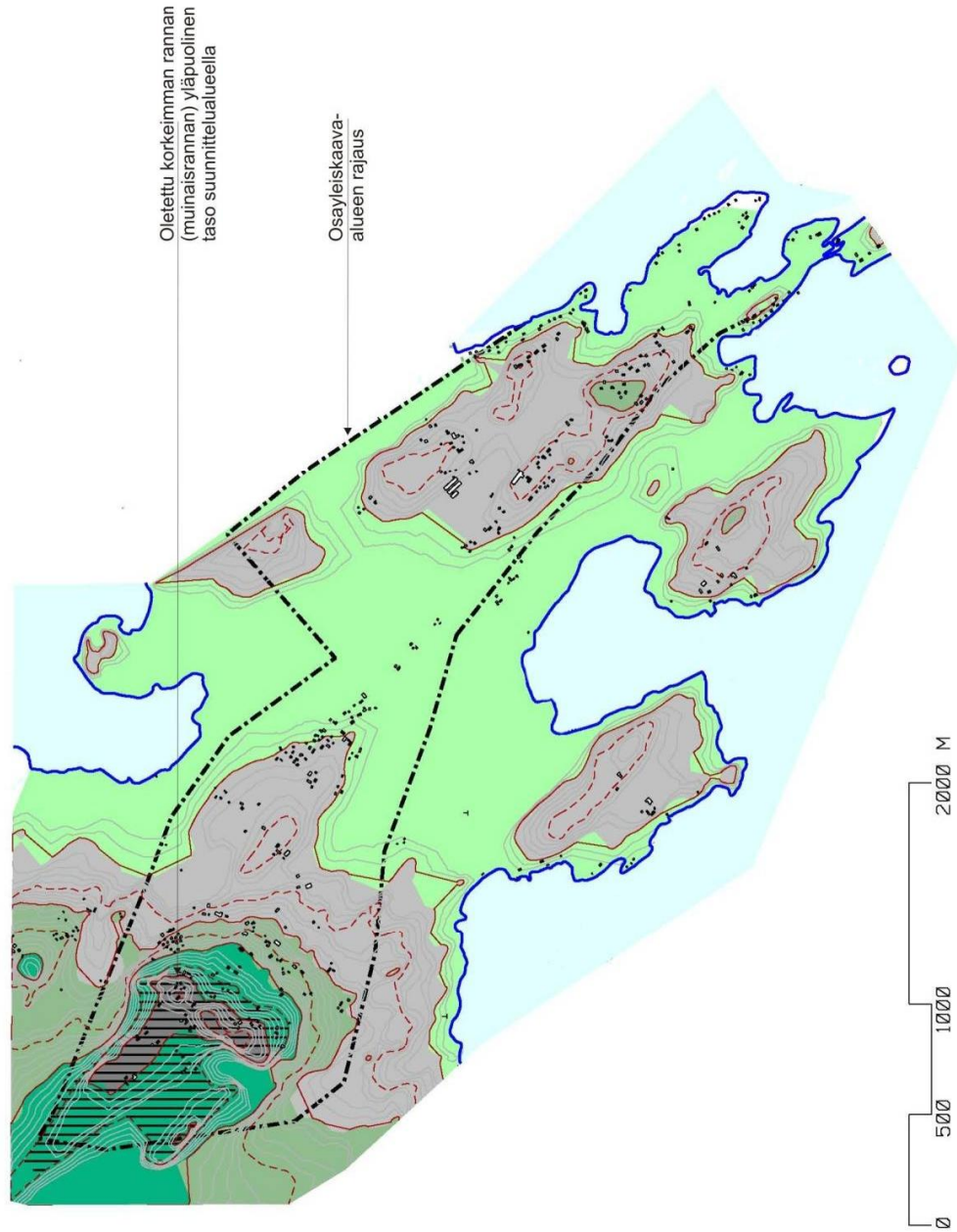
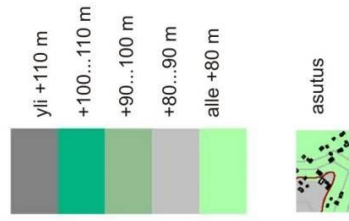

PUNKAHARJUN KUNTA
KULENNOISTEN OSAYLEISKAAVA
LIITE 2c: TOPOGRAFIA

1:14000

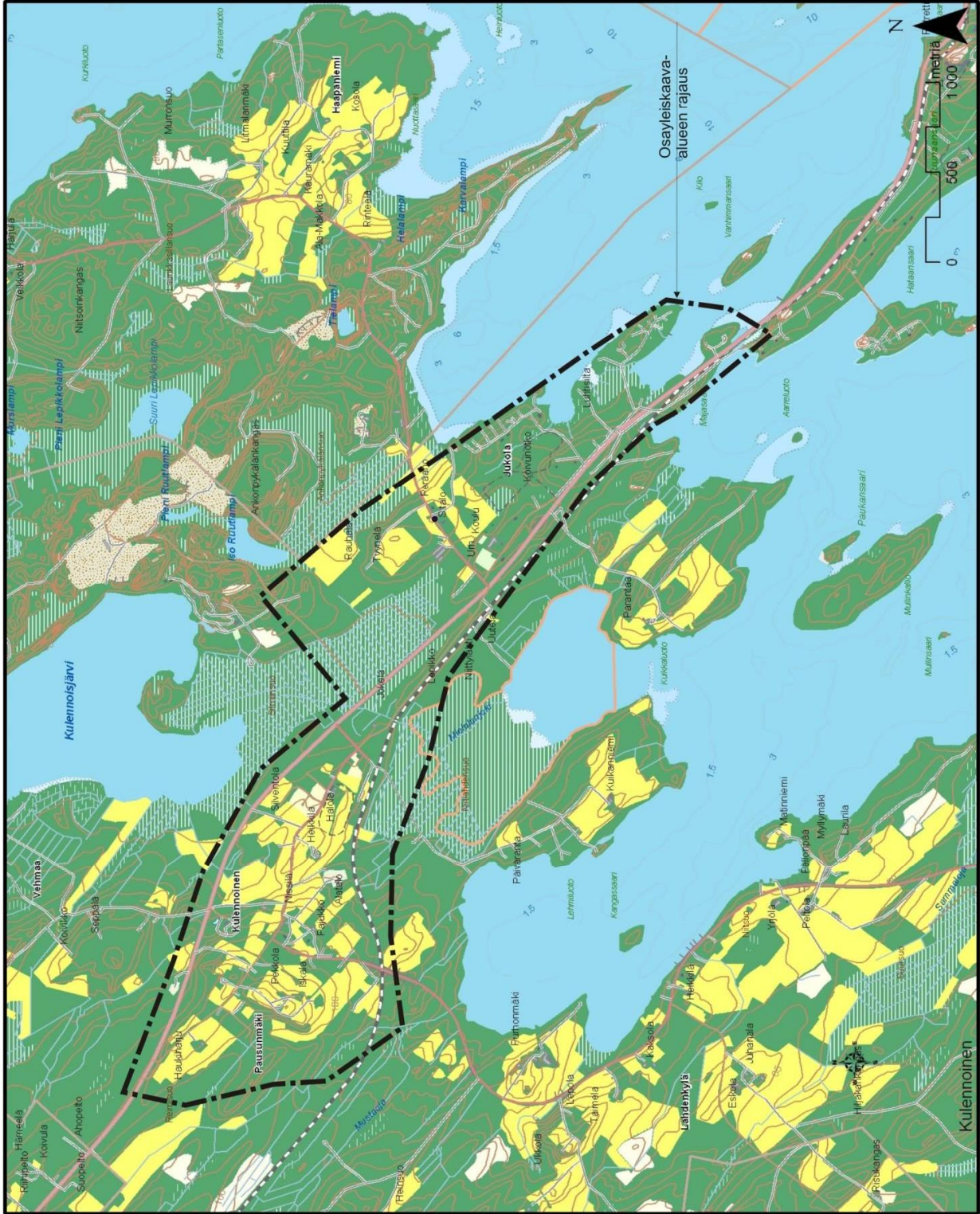

**Maaston korkeustasot
Merkkien selitykset**

**Alueen ympäristö, yleiskaava
Merkkien selitykset**

- Metsäalue tai puustoinen piha-alue
- Pelto
- Niitty
- Suo tai soistuma
- Vesistö
- Korkeuskäyrä
- Maa-ainesten ottoalue
- Luonnonsuojelualue

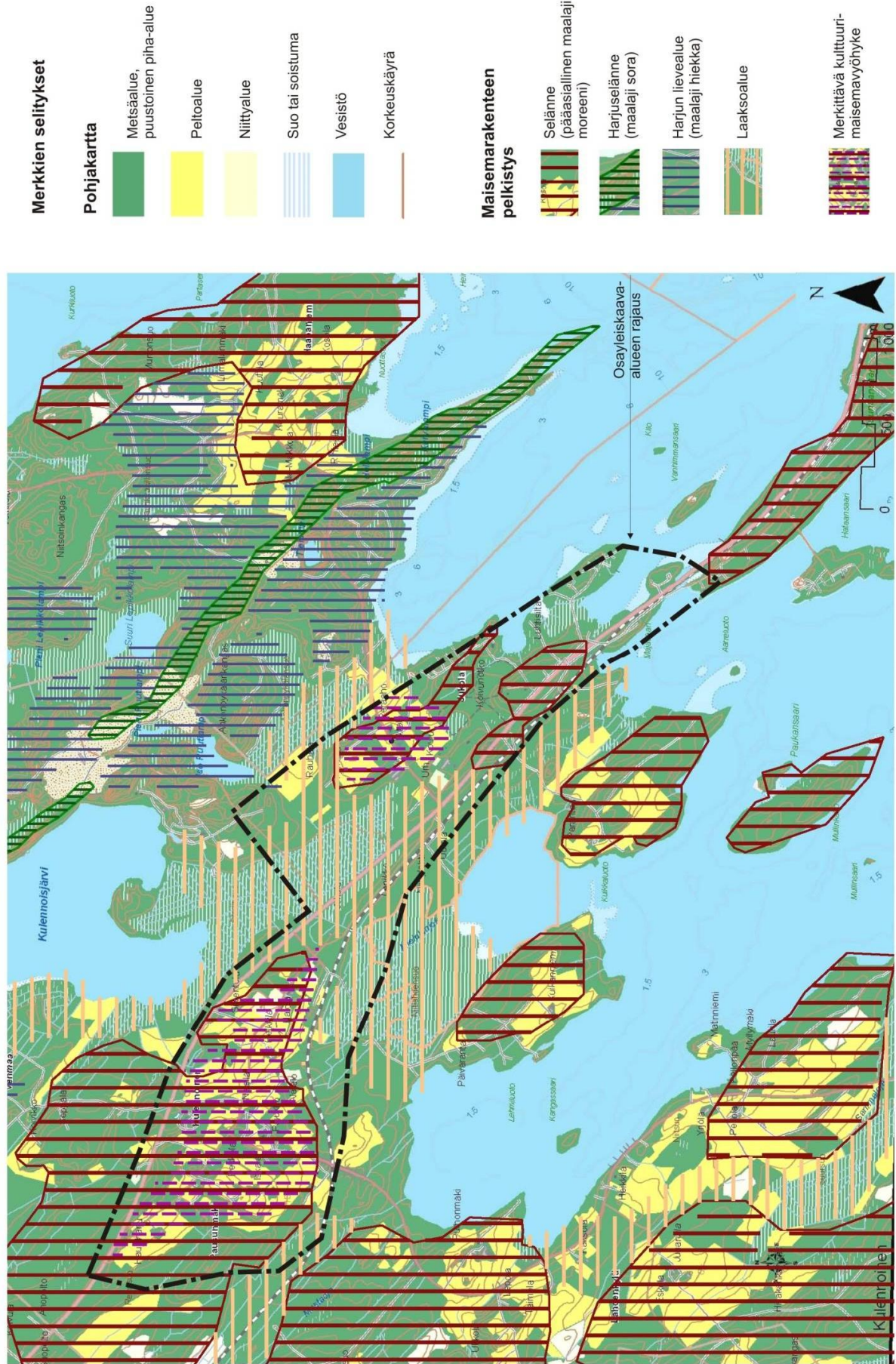

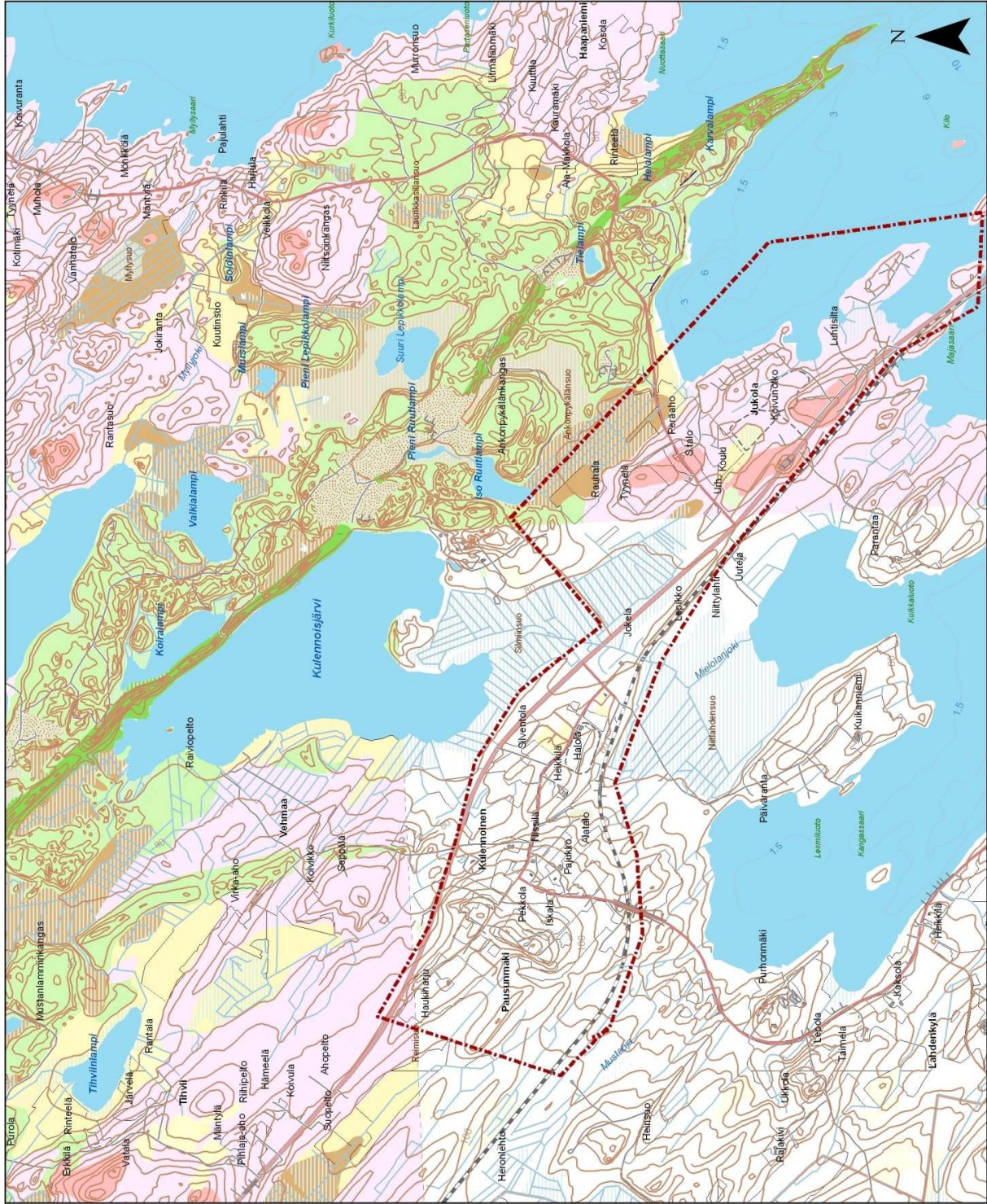
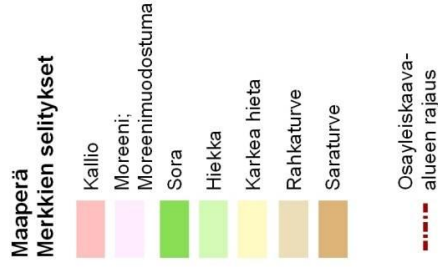
KULENNOISTEN OSAYLEISKAAVA

MAISEMALLINEN TARKASTELU

PÖYRY ENVIRONMENT OY

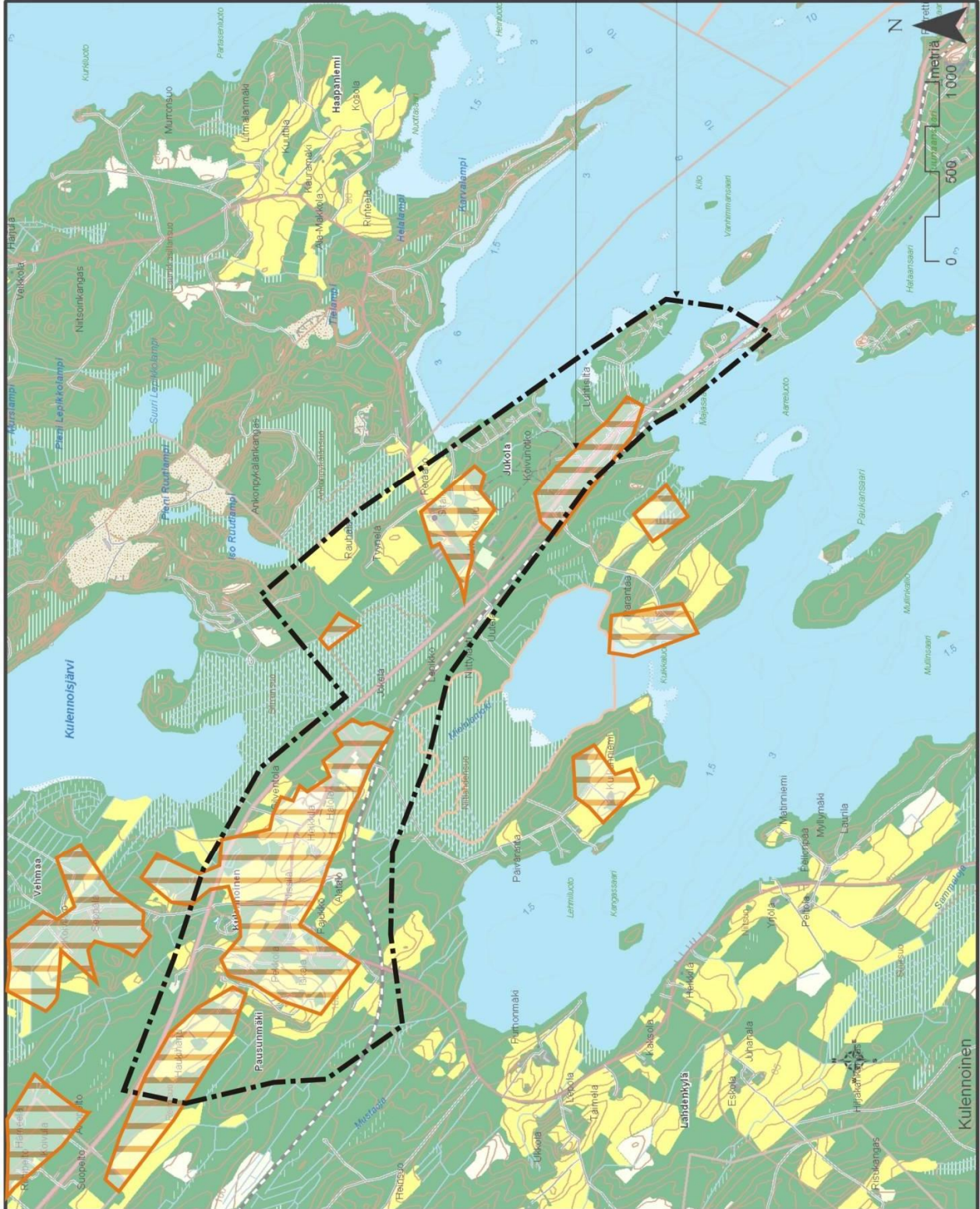

Huom! Osalta aluetta ei maaperä-
karttattua ole ollut saatavilla

Pohjakartta: MML maastotietokanta
Maaperätiedot: GTK

Kulttuurimaiseman historiaa: vanhoja tiloja ja pihapiirejä

Vuoden 1918 kartan mukaiset vanhat pihapiirit ja tilojen lähimmät viljelysmaat korostettu

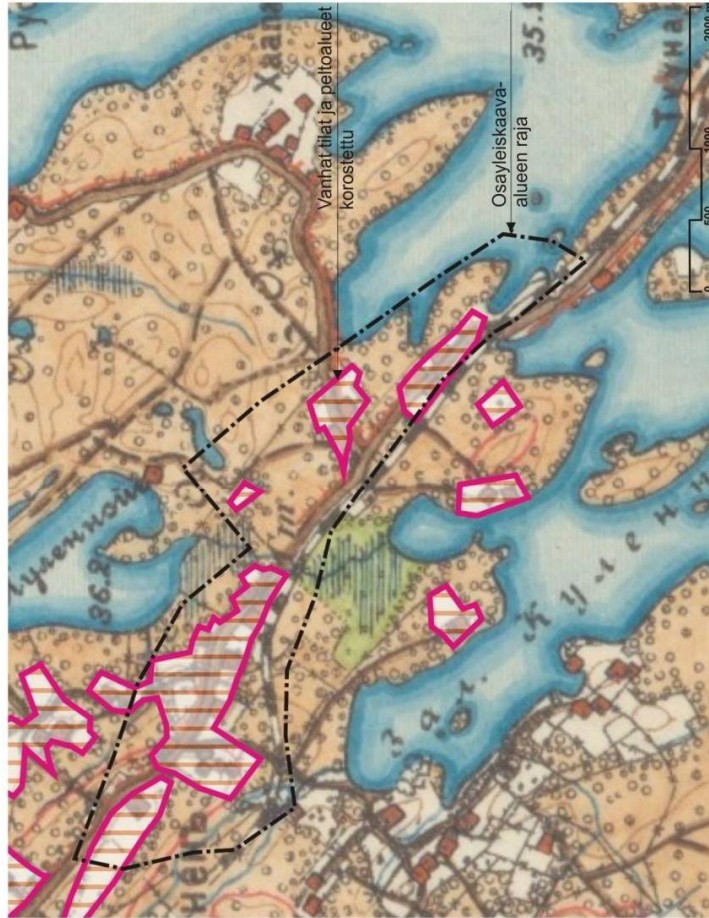
Osayleiskaava-alueen rajaus

Karttalähde: Kansallisarkisto, digitaalarkisto kartta vuodelta 1918

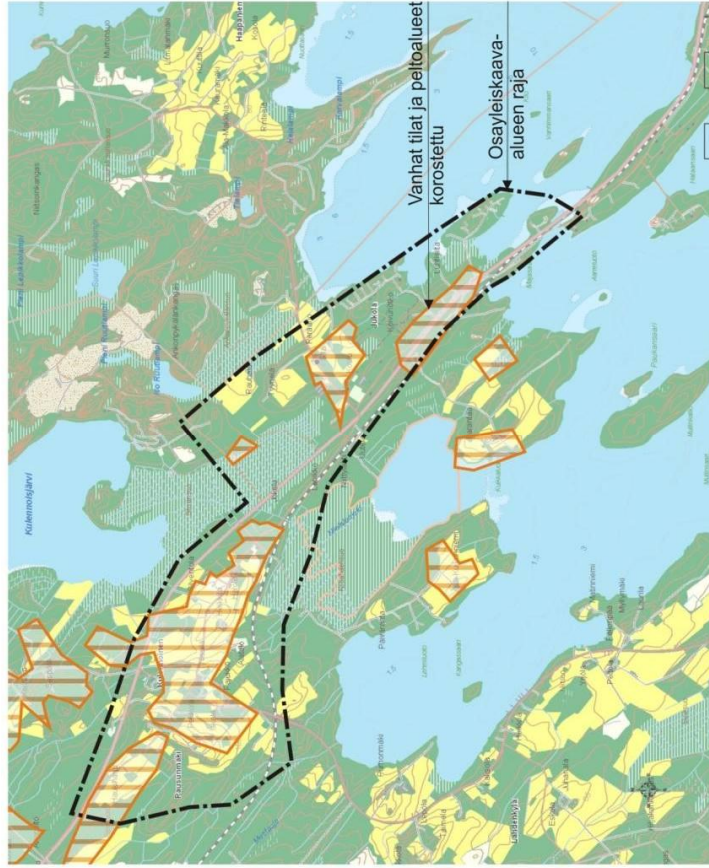
Huom! Vuoden 1918 kartan mukaisten alueiden sijainti ja mittakaava nykytilanmitta kuvaavalla pohjakartalla ovat likimääräisiä.

Kulttuurimaiseman historiaa

Kulennoisten alue vuonna 1918

Kulennoisten alue, nykytila ja vuoden 1918 kartan mukaiset peltoalueet

Karttaihde: Kansallisarkisto, digitaaliarkisto.
Kartta vuodelta 1918. Mikkelin lääni, Rantasalmen kihlakunta.
Rivit XXIII. XXIV. Lehdet 49. 50. 51. 52. Alkuperäinen mittakaava 1 : 84 000.

Huomi! Kartan mittakaava ja alueiden sijainti kartalla ovat likimääräisiä.

Vuoden 1918 kartan mukaisten tilojen, pihapiirien ja viljelysmaiden sijainti ja mittakaava nykytilannetta kuvaavalla pohjakartalla ovat likimääräisiä.

KULENNOISTEN OSAYLEISKAAVA

MAISEMALLINEN TARKASTELU

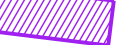

PÖYRY ENVIRONMENT OY

PUNKAHARJUN KUNTA
KULENNOISTEN OSAYLEISKAAVA

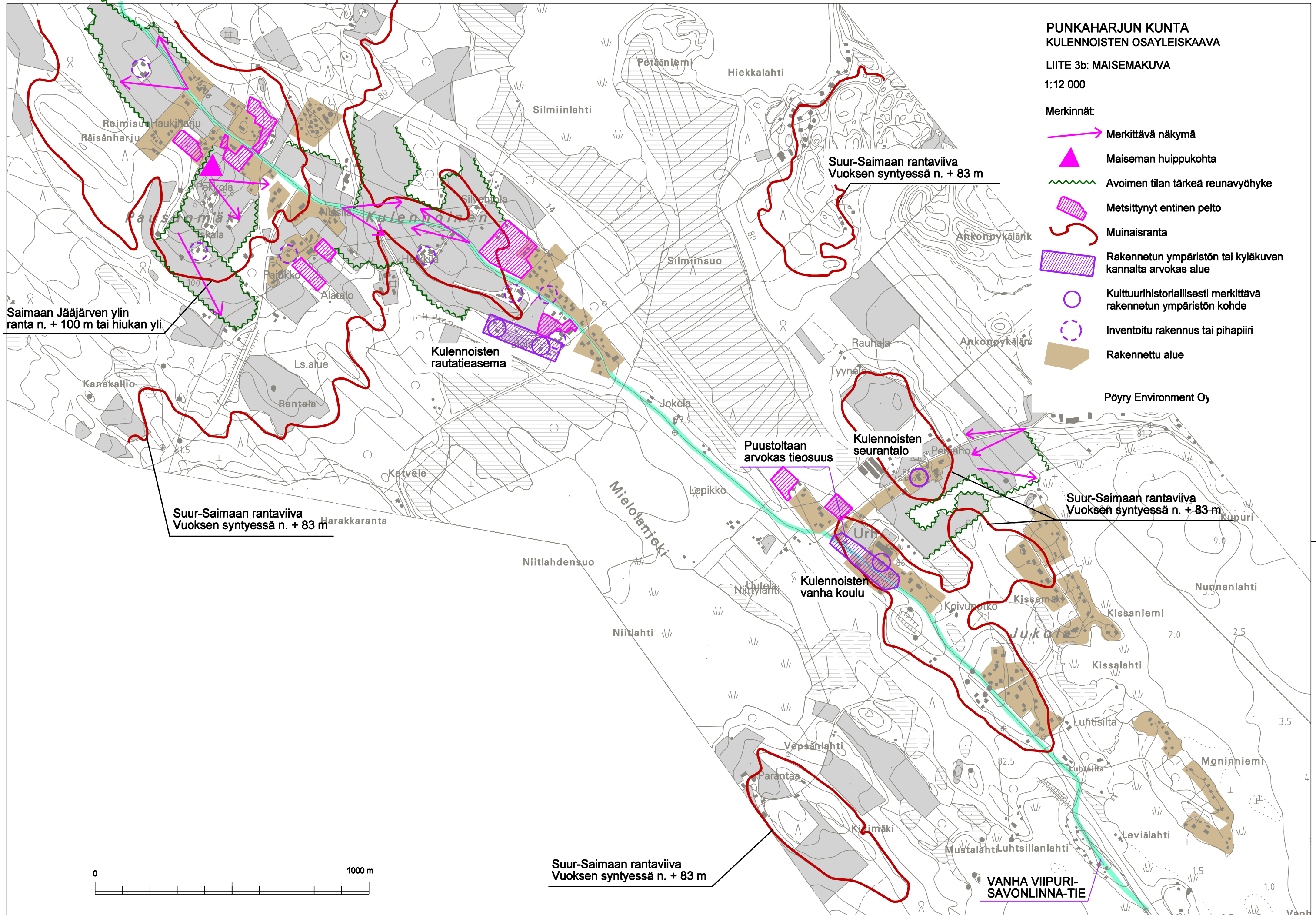
LIITE 3b: MAISEMAKUVA

1:12 000

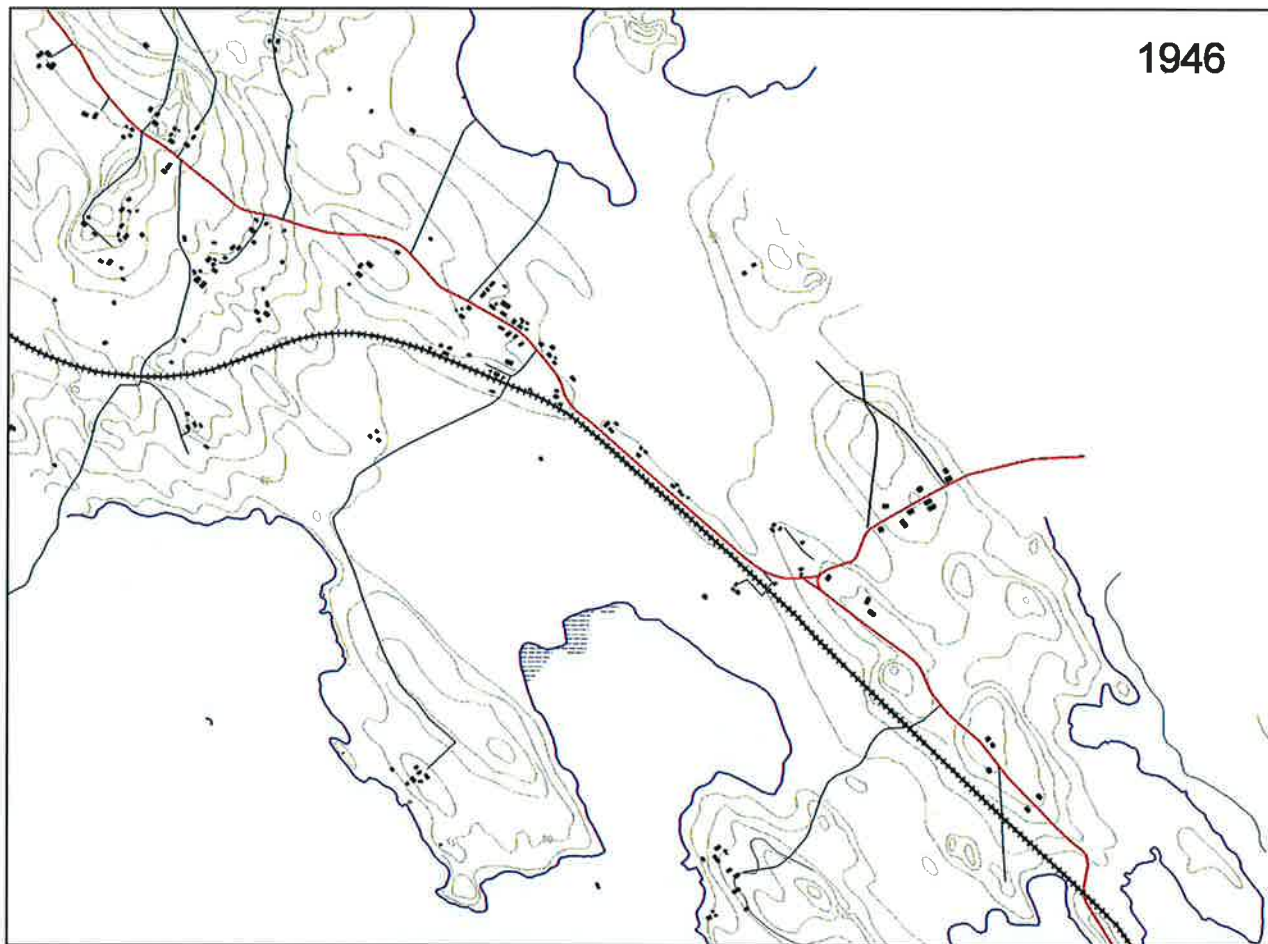
Merkinnät:

- Merkittävä näkymä
- Maiseman huippukohta
- Avoimen tilan tärkeä reunavyöhyke
- Metsittynyt entinen pelto
- Muinaisranta
- Rakennetun ympäristön tai kyläkuvan kannalta arvokas alue
- Kulttuurihistoriallisesti merkittävä rakennetun ympäristön kohde
- Inventoitu rakennus tai pihapiiri
- Rakennettu alue

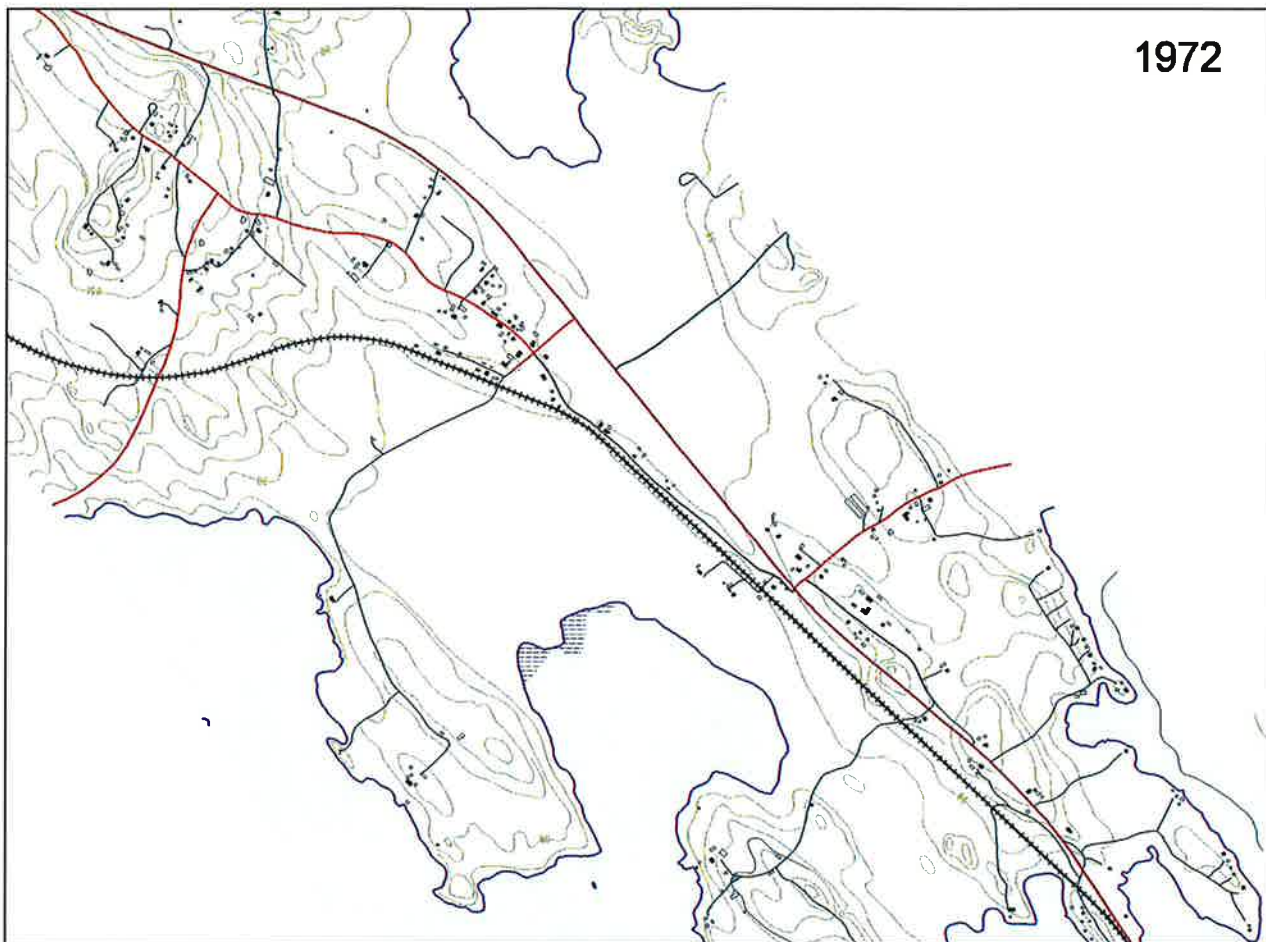
Pöyry Environment Oy

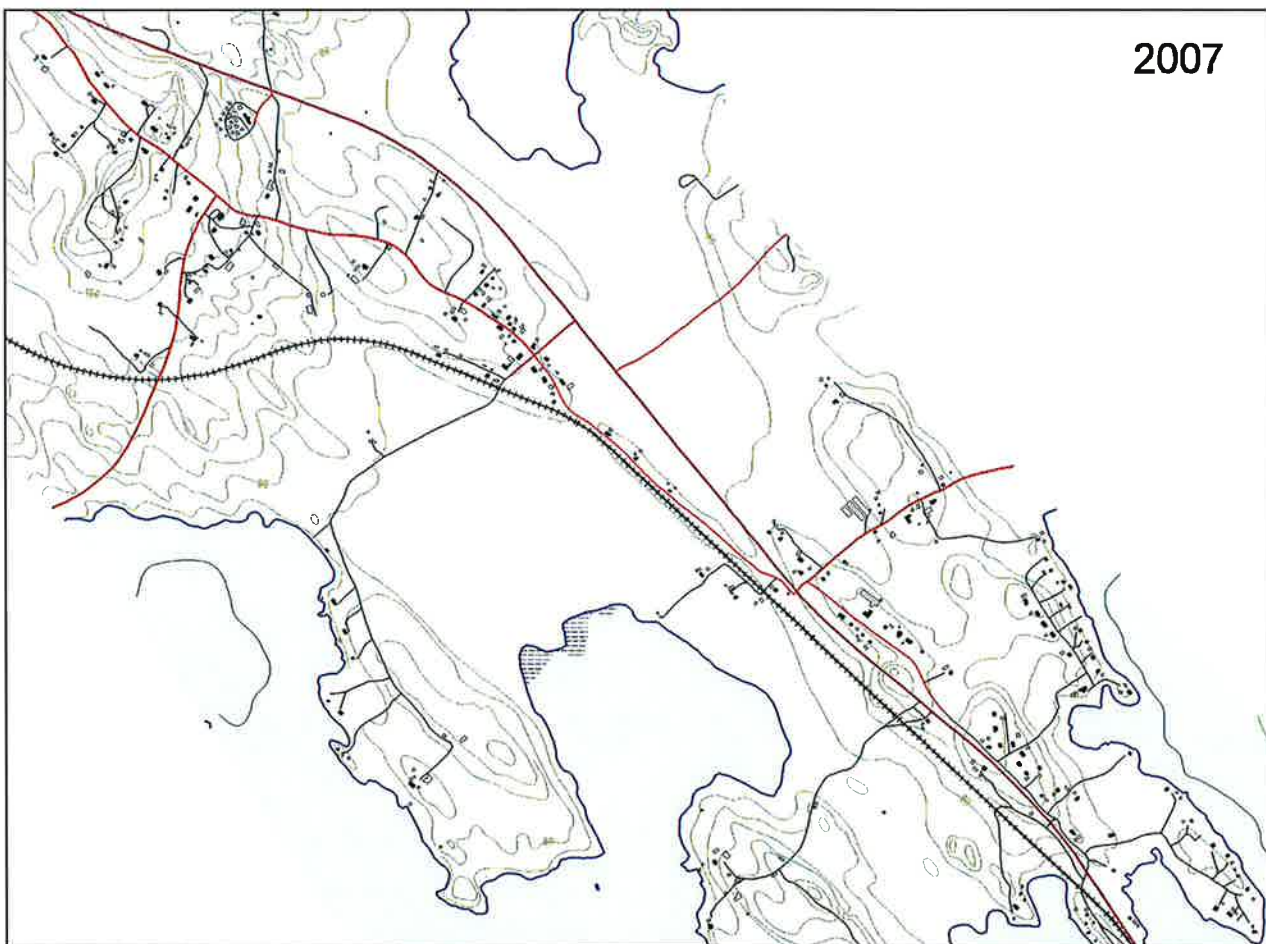
Liite 4: Asutuksen sijoittuminen vuosina 1946, 1972 ja 2007

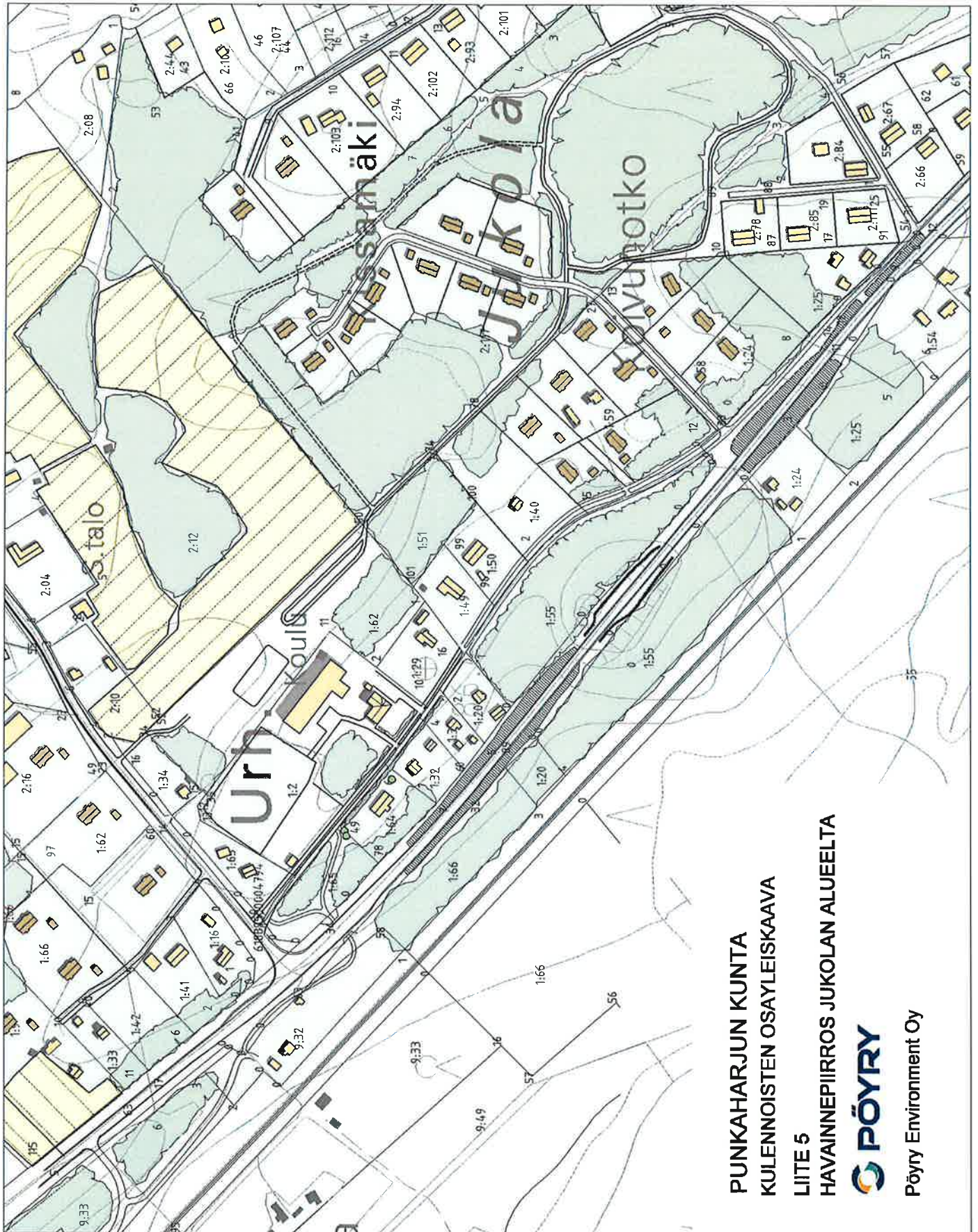
1972

2007

Liite 5: Havainnepiirros Jukolan alueesta

PUNKAHARJUN KUNTA
KULLENNOISTEN OSAYLEISKAAVA
LIITE 5
HAVAINNEPIIRROS JUKOLAN ALUEELTA

Pöyry Environment Oy

PUNKAHARJUN KUNTA

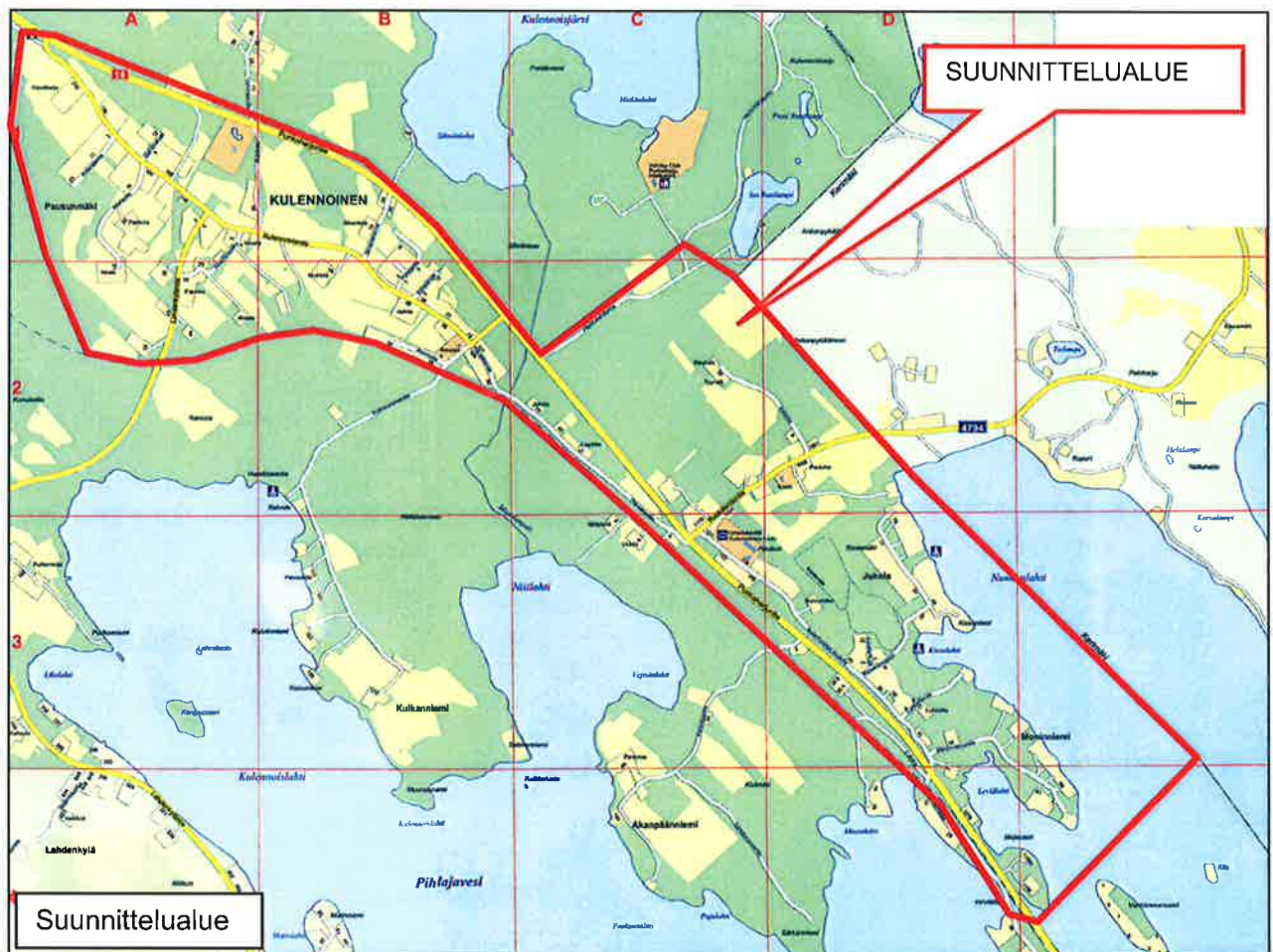
KULENNOISTEN OSAYLEISKAAVA

Päiväys 18.12.2008

Viite 67070207.BR

Sivu 1 (9)

**MAANKÄYTTÖ- JA RAKENNUSLAIN 63 §:N MUKAINEN
OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA**

SUUNNITTELUALUE

Suunnittelualue sijaitsee Punkaharjun kunnan luoteisosassa ja käsittää Kullennoisten kyläkeskuksen sekä Jukolan – Moninniemen alueen. Alueen pinta-ala on ilman vesistöjä n. 370 hehtaaria. Suunnittelualueen eteläosasta Kullennoisten koululta on matkaa Punkaharjun kuntakeskukseen noin 12 kilometriä. Alueen sijainti ja alustava aluerajaus on esitetty yllä olevalla kartalla. Aluerajaus voi tarkentua työn aikana.

MITÄ ON TEKEILLÄ

Kulenoisten alueelle on tarkoitus laatia maankäyttö- ja rakennuslain mukainen oikeusvaikutteinen yleiskaava. Kaavan laatiminen on tullut ajankohtaiseksi rakentamisen vilkastuttua ja aluetta kohtaan osoitetun kiinnostuksen lisääntyttyä.

Oikeusvaikutteisen yleiskaavan perusteella voidaan pääsääntöisesti myöntää suoraan olemassa olevaa asutusta täydentävän, enintään kaksiasuntoisen asuinrakennuksen tai maatalousrakennusten rakennusluvat. Koska Kulenoisten alueelle on suunniteltu pääasiassa pientalo- ja loma-asumista, voidaan maankäyttöä ohjata riittävästi yleiskaavalla eikä erillistä asemakaavaa tarvita tässä vaiheessa. Kulenoisiin kaavoitetaan etupäässä erillispientalojen rakennuspaikkoja, jotka ovat helposti liitettävissä olemassa olevaan kunnalliseen vesi- ja viemäriverkostoon. Yleiskaavassa voidaan tarvittaessa osoittaa myös ne alueet, joille **myöhemmin** tulee laatia asemakaava.

Työn perustana on selvitys alueen maankäytöstä, infrasta, maanomistuksesta, liikenteestä, luonnonoloista, rakennetusta ympäristöstä, väestöstä ja työpaikoista sekä kulttuurihistoriasta ja erityispiirteistä. Perusselvitykset laaditaan siten, että niiden tarkkuus täyttää kaikilta osin oikeusvaikutteisen yleiskaavan vaatimukset. Kaavatyön yhteydessä laaditaan erillisselvityksenä luonto- ja maisemaselvitys sekä liikennemelumittauksia.

Perusselvitysten ja alustavien tavoitteiden pohjalta luodaan 2-3 *kehityskuvavaihtoehtoa*. Kehityskuvat ovat pelkistettyjä malleja, joilla havainnollistetaan eri ratkaisumahdollisuuksia. Osayleiskaavaluonnos laaditaan alustavien tavoitteiden sekä hyväksytyyn kehityskuvavaihtoehtoon tai niiden yhdistelmän pohjalta. Osayleiskaava*ehdotus* taas laaditaan luonnoksesta saadun palautteen ja vastineiden pohjalta tarkentaen luonnoksen sisältöä.

Punkaharjun kunnanhallitus päätti 27.2.2007 valita yleiskaavan laatijaksi Pöyry Environment Oy:n ja käynnistää kaavoitustyön. Kunnanhallitus päätti 7.5.2008, että suunnittelusopimuksessa määritellyt alueet yhdistetään yhdeksi suunnittelualueeksi, ja että alue laajenee ns. Tyynelän alueelle. Samalla kunnanhallitus tarkensi kaavoituksen tavoitteita.

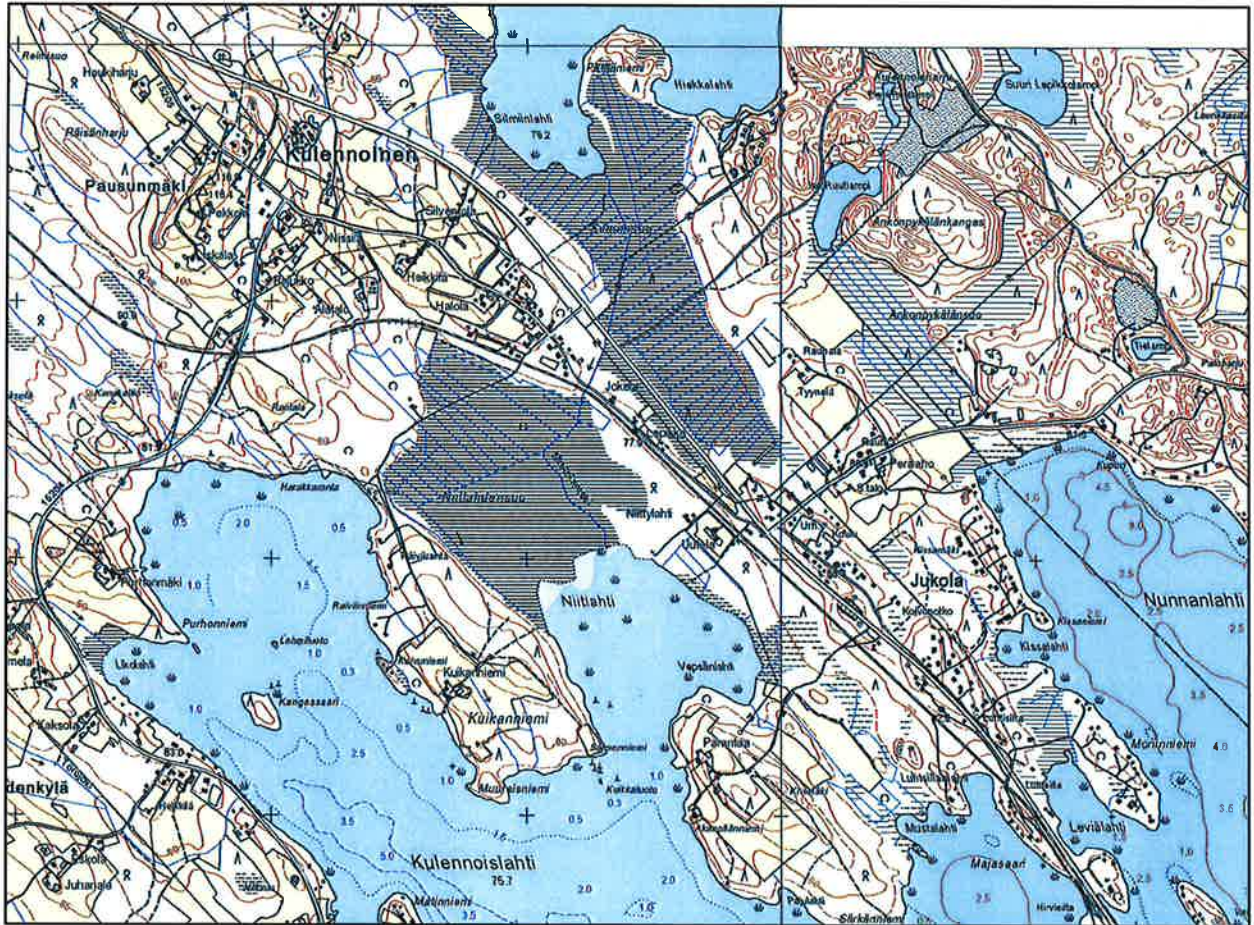
NYKYTILANNE

Suunnittelualue sijoittuu Saimaan Pihlajaveden ja Puruveden vesistöalueiden tuntumaan. Yleispiirteiltään se on osin rakennettu, osin viljelty ja osin metsäinen. Suunnittelualueen läpi kulkee valtatie 14 ja sitä rajaa lounaispuolelta Parikkala-Savonlinna-rautatie. Kulenoisten aseman ympäristössä sekä Jukolan ja Moninniemen alueilla asutus on monin paikoin taajamamaisen tiivistä, muuten suunnittelualue koostuu haja-asutuksesta. Jukolassa asutus on muodostunut nauhamaisesti Kulenoisten Koulutien varteen sekä Puruveden rannoille.

Alue sijoittuu Punkaharjulta luoteeseen suuntautuvan harjujakson eteläpuolelle kallio- ja moreenimastoon. Sen pohjoispuolelle jää harjujaksoon kuuluva Kulenoisharju, joka on vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue. Korkein kohta Kulenoisten Pausunmäellä kohoaa noin +120 mpy eli yli 40 metriä vesistöjen tason yläpuolelle. Kulenoisten osa-alueelta vedet virtaavat Pihlajaveteen joko suoraan tai Kulenoisjärven kautta. Jukolan osa-alue kuuluu pääosin Puruveden valuma-alueeseen.

Suunnittelualueen metsät ovat pienialaisia tuoreen tai lehtomaisen kankaan kuusikoita ja pellonreunojen lehtimetsiköitä. Pelloista pääosa on edelleen viljelykäytössä, mutta osa on metsitetty, mikä on johtanut jossain määrin maiseman sulkeutumiseen esimerkiksi Kulennoisten mäellä. Alueella esiintyy kulttuuriympäristöjen, metsien ja ranta-alueiden lajistoa. Linnuston kannalta huomionarvoista on suunnittelualueen sijainti Niitlahden tuntumassa.

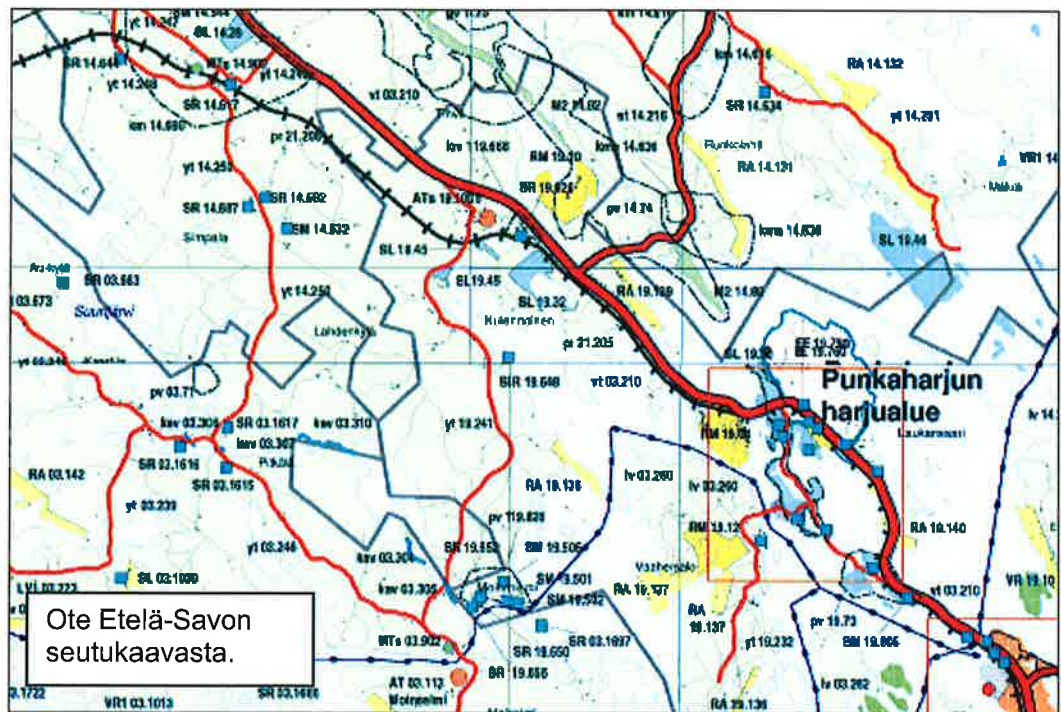
Kulennoisten vanha kyläkeskus on maakunnallisesti arvokas alue, jolla on maisemallisia ja rakennushistoriallisia arvoja. Vanhassa kyläkeskuksessa on mm. Kulennoisten kansakoulu, Kulennoistentien entinen kauppa- ja asuinrakennus, seuratalo ja rautatieasema.

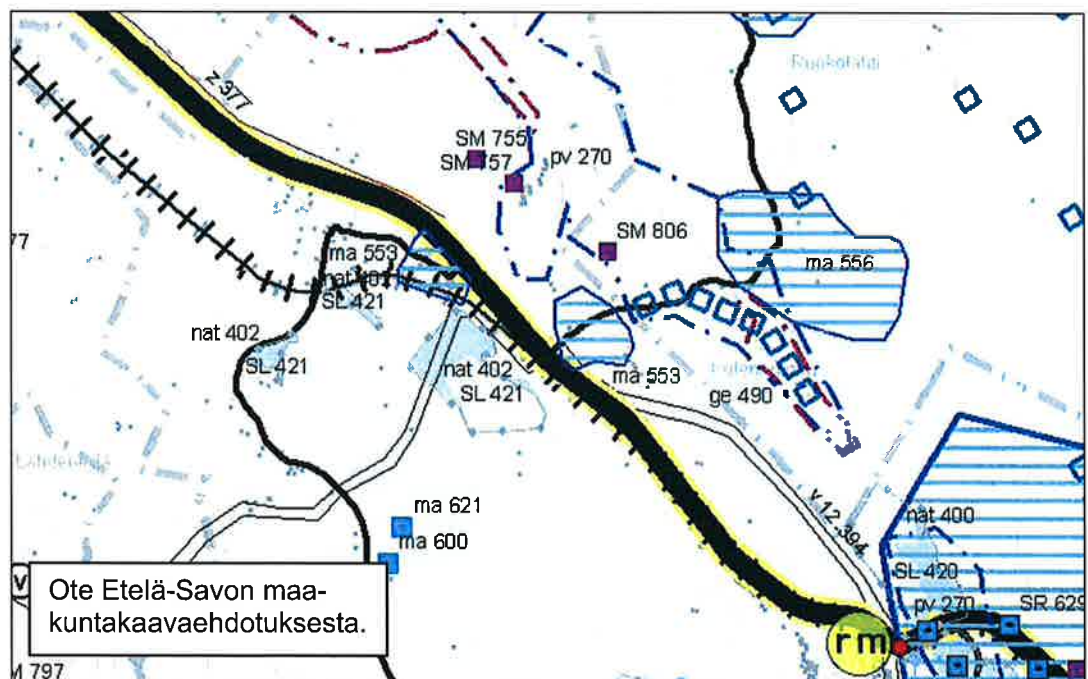
KAAVOITUSTILANNE

Seutukaava ja maakuntakaava

Punkaharju kuuluu Etelä-Savon seutukaava-alueeseen. Alueella on vahvistettu seutukaava neljänä eri vaihekaavana. Suunnittelualueella on mm. seuraavia seutukaavavarauksia: ATs (*Kyläalue, jolla ympäristön peruspiirteet säilytetään*), SR 19.629: (*Rakennussuojelukohde tai -alue. Merkinnällä osoitetaan rakennussuojelulain tai [rakennuslain] perusteella suojeltavia alueita*), RA 19.139 (*Loma-asuntoalue. Merkinnällä osoitetaan loma-asutukseen alueita, jotka sisältävät myös alueen toiminnoille tarpeelliset liikenneväylät ja -alueet, palvelu- ja virkistysalueet sekä alueeseen kuuluvat maa- ja metsätalousalueet*). Alueen eteläpuolella on SL-varaus 19.32 (*Luonnonsuojelualue. Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja tai suojeltavaksi tarkoitettuja alueita*).

Maakuntahallitus päätti 10.11.2003, että Etelä-Savon maakuntaliitto aloittaa Etelä-Savon maakuntakaavan laatimisen. Kaava laaditaan koko Etelä-Savon alueelle ja siinä käsitellään kaikkia aluevaraustyyppisiä. Maakuntakaava tulee aikanaan vahvistuessaan korvaamaan seutukaavan. Maakuntahallitus on asettanut maakuntakaavan laadintaa varten ohjausryhmän. Maakuntakaava valmistuu arviolta keväällä 2009, minkä jälkeen se tarvitsee vielä ympäristöministeriön vahvistuksen. Vahvistettu kaava astunee voimaan vuonna 2010, jolloin se korvaa nykyisin maankäyttöä ohjaavat seutukaavat.

Maakuntakaavaehdotus tulee nähtäville 15.12.2008 - 23.1.2009 väliseksi ajaksi. Maakuntakaavaehdotuksessa Kulennoinen kuuluu seutukeskuksen kehittämisvyöhykkeeseen (kk2). Kaavassa ei ole Kulennoisten kohdalla aluevarausmer-

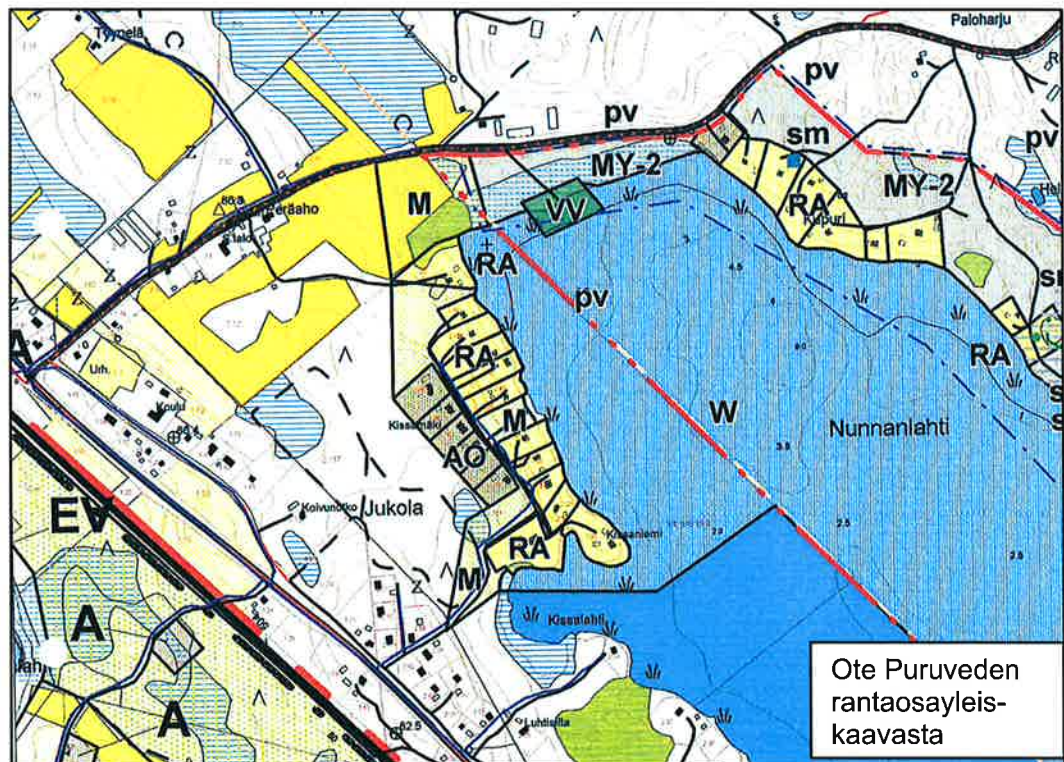
kintöjä, mutta Kulennoisten vanha kyläkeskus on merkitty ma-alueeksi (*kulttuuriympäristön ja/tai maiseman vaalimisen kannalta maakunnallisesti merkittävä alue*). Lisäksi on merkitty erikseen neljä rakennussuojelukohdetta (Kulennoisten koulu, Kulennoisten seurantalo, Kulennoistentien entinen kaupparakennus ja Kulennoisten rautatieasema). Suunnittelualueelle sijoittuu myös osa pohjavesialuevarauksesta sekä valtatie, rautatie ja yksi yhdystie (pt 15204 eli Lahdenkylän paikallistie). Suunnittelualue rajautuu etelässä Niittlahden luonnonsuojelu- ja Natura-alueeseen (SL).

Yleiskaava

Suunnittelualueen itäosa kuuluu Puruveden rantaosayleiskaavaan, jonka Punkaharjun kunnanvaltuusto on hyväksynyt 15.12.2003. Suunnittelualueella on yleiskaavassa seuraavia aluevarauksia: loma-asuntoalue (RA), erillispientalojen alue (AO), maa- ja metsätalousvaltainen alue (M) (ote kaavakartasta seuraavalla sivulla).

Suunnittelualueella on voimassa myös kunnanvaltuuston 24.10.1988 hyväksymä oikeusvaikutukseton Kulennoisten osayleiskaava.

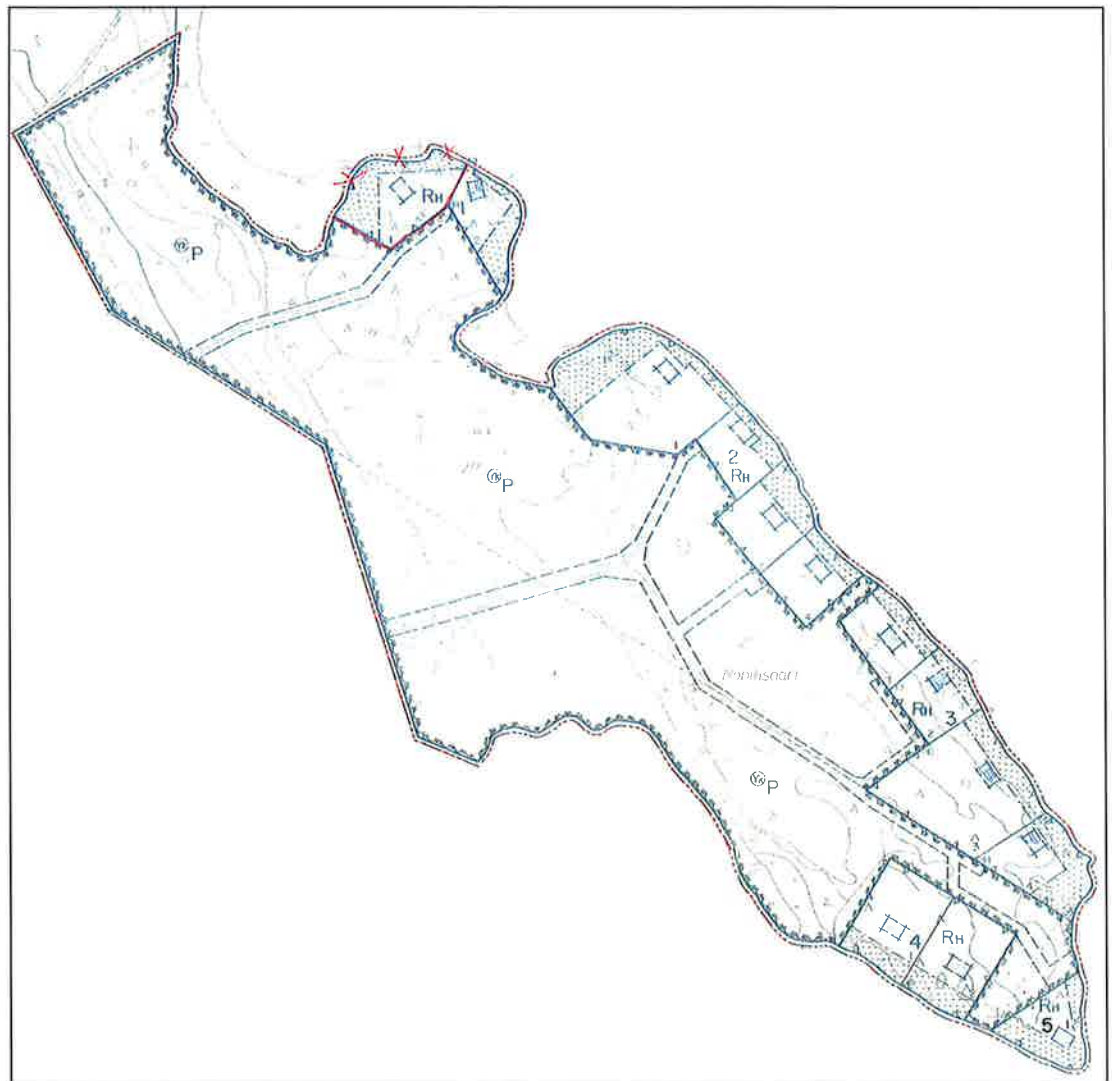
Suunnittelualue rajautuu lounaassa Punkaharjun Pihlajaveden rantaosayleiskaavaan, joka on hyväksytty kunnanvaltuustossa 14.12.1998. Korkein hallinto-oikeus on päätöksellään 15.9.2003 vahvistanut osayleiskaavan Etelä-Savon ympäristökeskuksen 27.2.2002 päätöksen mukaisesti.

Asemakaava

Suunnittelualueella ei ole voimassa asemakaavoja. Moninniemen alueella on voimassa Mikkelin Läninhallituksen vahvistama ranta-[asema]kaava. Mikäli yleiskaavassa esitetty maankäyttö poikkeaa ranta-asemakaavasta, tulee tämä kumota tai muuttaa yleiskaavan mukaiseksi.

Moninniemen omarantaiset rakennuspaikat on merkitty ranta-asemakaavassa Rh-merkinnällä: Loma-asuntoalue, jonka saa jakaa rantakaavan mukaisiin rakennuspaikkoihin myös tarvittaessa poiketen ohjeellisista rakennuspaikkojen rajoista, kuitenkin enintään 10 m. Rakennuspaikkojen rannanpuoleisen leveyden tulee olla vähintään 40 m. Kullekin rakennuspaikalle saa rakentaa yhden yksinomaan lomakäyttöön tarkoitetun asuinrakennuksen, jonka kerrosala on enintään 120 m². Tämän lisäksi saa kullekin rakennuspaikalle rakentaa talousrakennuksia (kuten saunan), joiden rakennusten yhteenlaskettu kerrosala ei saa ylittää 30 m². Viimeksi mainitut rakennukset voidaan myös joko kokonaan tai osittain sijoittaa "rakentamatta säilytettävälle rakennuspaikan osalle" mikäli rakennuslautakunta katsoo tämän tarkoituksenmukaiseksi, ei kuitenkaan 10 m lähemmäksi keskiveden mukaista rantaviivaa. Rakennuspaikkojen tausta-alue on merkinnällä ^{Yk}P: Yhteiskäyttöinen vapaa-alue. Alueelle saa rakentaa tarvittaessa rantakaava-alueen asukkaita palvelevia laitteita, rakenteita ja vähäisiä rakennuksia, kuten laitureita, saunoja jne. Alueelle voidaan sijoittaa yhteiskäyttöön tulevia leikki-, palloilu-, paikoitus-, venevalkama-, ym. alueita sekä tarvittavia teitä kääntöpaikkoineen. Alue on pyrittävä mahdollisimman suuressa määrin säilyttämään luonnontilaisena. Kaavassa on annettu lisäksi maaston ja maiseman käsittelyä sekä vesihuoltoa koskevia määräyksiä.

Kuva: Ote Moninsaaren rantakaavasta.

Muut suunnitelmat ja päätökset

Punkaharjun kunnan rakennusjärjestys on hyväksytty valvontalautakunnassa 18.10.2001.

Tiehallinto on laatinut vuonna 2001 toimenpideselvityksen valtatie 14:n Kulennoisten liittymän kevyen liikenteen järjestelyistä. Suunnitelmasta on tehty toimenpidepäätös, mutta sitä ei ole toistaiseksi vahvistettu maantielain mukaisesti.

MITÄ VAIKUTUKSIA KAAVAHANKKEELLA ON

Kaavan toteuttamisen vaikutuksia arvioidaan kaavatyössä seuraavan jaottelun pohjalta. Osa vaikutuksista ulottuu varsinaista suunnittelualueetta laajemmalle. Vaikutusalue määritellään kunkin vaikutuksen kohdalla yksilöllisesti, sillä arvioitavat vaikutukset ovat luonteeltaan erilaisia:

1. Ekologiset vaikutukset
 - Vaikutukset maisemaan
 - Vaikutukset maa- ja kallioperään
 - Vaikutukset kasvillisuuteen ja eläimistöön sekä luonnon monimuotoisuuteen
 - Vaikutukset pohjavesiin
 - Vaikutukset vesien tilaan sekä Natura 2000-alueeseen
2. Taloudelliset vaikutukset
 - Vaikutukset yhdyskuntatalouteen
3. Liikenteelliset vaikutukset
 - Vaikutukset liikenneverkkoon, liikennemääriin, liikenteen toimivuuteen sekä liikenneturvallisuuteen
 - Liikenteen ympäristövaikutukset – liikennemelu ja tärinä
4. Sosiaaliset vaikutukset
 - Vaikutukset ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön, viihtyvyyteen
 - Vaikutukset palvelujen saatavuuteen
5. Kulttuuriset vaikutukset
 - Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen
 - Vaikutukset rakennuksiin ja rakenteisiin sekä yhdyskuntateknisen huollon verkostoihin
 - Vaikutukset rakennettuun kulttuuriympäristöön ja kiinteisiin muinaisjäännöksiin
 - Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteutuminen, mm. kohta 4.7: luonto- ja kulttuuriympäristöinä erityiset aluekokonaisuudet.
 - Seudullisten suunnitelmien toteutuminen

Lisäksi selvitetään mahdollisten haittojen lieventämismahdollisuudet.

LAADITTAVAT SELVITYKSET

Vaikutusarviointia varten suunnittelualueelle on vuosina 2007-08 laadittu luontoselvitys yleiskaavatyön edellyttämällä tarkkuudella. Valtatie 14:n ja rautatien vaikutusalueella on tehty keväällä 2007 melumittauksia. Rautatien vaikutusalueelle on laadittu vuonna 2008 tärinäselvitys.

Rantarakentamisen mitoituksen osalta tukeudutaan Puruveden rantaosayleiskaavan yhteydessä laadittuun emätilaselvitykseen.

OSALLISET

Suunnittelussa ovat osallisia ainakin seuraavat viranomaistahot ja sidosryhmät:

Viranomaiset:

Etelä-Savon ympäristökeskus, Etelä-Savon Maakuntaliitto, Museovirasto, Savonlinnan maakuntamuseo, Tiehallinto/ Kaakkois-Suomen tiepiiri, Etelä-Savon pelastuslaitos, Ratahallintokeskus.

Punkaharjun kunnan luottamuselimet ja hallintokunnat:

Kunnanhallitus, kunnanvaltuusto, tekninen lautakunta.

Maanomistajat/ hallinto-oikeuden haltijat

Alueen asukkaat ja yhdistykset

Muut:

Suur Savon Sähkö Oy, TeliaSonera Carrier Networks Oyj, Savonlinnan puhelin Oy

OSALLISTUMISEN JA VUOROVAIKUTUKSEN JÄRJESTÄMINEN

Kaikista merkittävistä kuulemis- ja päätöksentekovaiheista ilmoitetaan kunnan ilmoitustaululla sekä kunnan virallisessa ilmoituslehdessä. Henkilökohtaisilla kirjeillä informoidaan Punkaharjun ulkopuolella asuvia suunnittelualueen maanomistajia MRA 30 §:n ja 19 §:n kuulemisessa. Kaava-aineistot pidetään nähtävillä kunnanviraston teknisellä osastolla.

SUUNNITTELUN KULKU JA ALUSTAVA AIKATAULU

1. **Työn käynnistysvaihe sekä perustietojen kokoaminen ja analysointi;** 2007. Aluetta koskevan aineiston kokoaminen ja tarvittavien selvitysten laatiminen. Luontoselvityksen ja melumittausten laatiminen. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman laatiminen (MRL 63 §).
2. **Yleisinformaatio työn aloittamisesta;** syksy 2008 (MRL 63 §). Informaatio työn alkamisesta, neuvottelu työn lähtökohdista sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelman riittävydestä (MRL 64 §). OAS toimitetaan viranomaisille kommentointia varten. Aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu kunnan, viranomaisten ja konsultin kesken 18.6.2008 (MRL 66 §, MRA 18 §). Osallisuus mahdollisuus antaa palautetta OAS:stä ja sen riittävydestä sekä pyytää neuvottelua tarvittaessa Ympäristökeskuksen kanssa (MRL 64 §).
3. **Kehityskuvavaihtoehdot,** elokuu 2008.
4. **OYK-luonnos;** loka-marrasku 2008. Luonnosvaiheen viranomaisneuvottelu 20.10.2008 kunnan, viranomaisten ja konsultin kesken. Yleisötilaisuus 18.11.2008.
5. **OYK-luonnoksen ja valmisteluaineiston asettaminen nähtäville.** Teknisen lautakunnan ja kunnanhallituksen käsittely. MRA 30 §:n mukainen näh-

tävillä olo 18.12.2008 – 15.1.2009. Kuulutus 18.12.2008 MRA 30 §:n kuulemisesta ja kaavan vireille tulosta. Huomautukset. Lausunnot kunnan hallintokunnilta ja seuraavilta viranomaisilta: Etelä-Savon Ympäristökeskus, Etelä-Savon maakuntaliitto, Tiehallinto/ Kaakkois-Suomen tiepiiri, Ratahallintokeskus, Savonlinnan maakuntamuseo, Museovirasto, Etelä-Savon pelastuslaitos.

6. **OYK-ehdotus.** Kunnanhallituksen käsittely. Yleiskaavaehdotuksen asettaminen julkisesti nähtäville 30 päivän ajaksi (MRA 19 §). Muistutukset. Lausunnot tarvittavin osin.
7. **OYK-ehdotuksen mahdollinen tarkistaminen.** Kaavaehdotuksen asettaminen tarvittaessa uudelleen nähtäville tai niiden kuuleminen erikseen, joita muutokset koskettavat (MRA 32 §). Viranomaisneuvottelu (MRA 18 §).
8. **OYK-ehdotuksen hyväksyminen.** Kunnanhallituksen ja kunnanvaltuuston käsittely (MRL 37 §). Tiedottaminen kunnanvaltuuston päätöksestä.
9. **Mahdollinen valitusprosessi** Kuopion Hallinto-oikeuteen.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa täydennetään tarvittaessa suunnittelun kuluessa.

Yhteystiedot

Pöyry Environment Oy
Matti Veijovuori (kaavan laatija)
Valtakatu 25
53100 LAPPEENRANTA
p. 010 33 37369
fax 010 33 37351
e-mail etunimi.sukunimi@poyry.com

PUNKAHARJUN KUNTA
Tekninen johtaja Risto Huttunen
Tekninen toimisto
PL 18
58500 PUNKAHARJU
p. (015) 527 5420
044 417 5420
fax (015) 525 0281
e-mail etunimi.sukunimi@punkaharju.fi

PUNKAHARJUN KUNTA
Kunnanjohtaja Pekka Nousiainen
PL 18
58500 PUNKAHARJU
(015) 527 5401
044 417 5401
fax (015) 525 0281
e-mail etunimi.sukunimi@punkaharju.fi

Muistio

PUNKAHARJUN KUNTA KULENNOISTEN OSAYLEISKAAVA

ALOITUSVAIHEEN VIRANOMAISNEUVOTTELU (MRL 66 §, MRA 18 §)

Paikka: Punkaharjun kunnanvirasto, kokoushuone 202

Aika: 18.6.2008 kello 10-12

Läsnä: Satu Karjalainen Etelä-Savon ympäristökeskus (ESA)
Pertti Asikainen Tiehallinto/ Kaakkois-Suomen tiepiiri
Janne Nulpponen Etelä-Savon maakuntaliitto
Pekka Nousiainen Punkaharjun kunta (poistui asiakohdan 2 aikana)
Risto Huttunen ”
Jari Heiskanen ”
Matti Veijovuori Pöyry Environment Oy

1. Kokouksen avaus. Pekka Nousiainen avasi kokouksen. Sovittiin, että puheenjohtajana toimii Risto Huttunen ja sihteerinä konsultti.
2. Matti Veijovuori esitteli osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) ja kertoi hankkeen tavoitteista. Yleiskaava on oikeusvaikutteinen ja sen perusteella voidaan myöntää suoraan olemassa olevaa asutusta täydentävien pientalojen rakennusluvut. Erillistä asemakaavaa ei tarvita tässä vaiheessa. Alueella on vuodelta 1988 oikeusvaikutukseton osayleiskaava, joka on vanhentunut. Pekka Nousiainen totesi, että hanke on käynnistetty hiukan yli vuosi sitten. Tähän mennessä on tehty lähinnä perusselvityksiä.

Suunnittelutilanteesta todettiin, että pohjavesialue sivuaa aluetta koillisessa. Suur-Savon Sähköllä on suurjännitelinjan lunastuslupa vireillä, linja kulkisi vt 14:n vartta ja Kulennoisiin tulee muuntoasema. Maakuntakaavaluonnoksessa ei ole osoitettu kylä-alueita muuten, kuin silloin jos on erityisiä kulttuuriarvoja. Kulennoisten osalta maakuntakaava ei ole tarkemmin rajoittava.

OAS:stä ja kaavan lähtökohdista todettiin, että hanke on luonteeltaan sellainen, että se ei herättäne suuria tunnekuohuja. Janne Nulpponen totesi, että nyt saadaan kokemusta, miten ns. kyläkaavoja tehdään. Kaavoitustapa on mielenkiintoinen ja tulee yleistymään. Nulpposen mukaan OAS on varsin kattava ja antaa hyvin tietoa osallisille.

Pertti Asikainen totesi, että liikennepuoli on OAS:ssä hyvin mukana. Kevyt liikenne ja kouluun liikkuminen ovat tärkeitä. Koulun kohdan alikulku on tiepiirin TTS:ssä (2011). Alikulun viereen suunniteltu rivitalo on ristiriidassa tiepiirin suunnitelmien kanssa, ympäristökeskus valitti taloa koskevasta kunnan suunnittelutarveratkaisusta, mutta posti viipyi niin kauan, että valitus myöhästyi.

Kirsti Kovasen kommentit OAS:sta merkittiin tiedoksi. ESA:lla ei ollut muuten huomautettavaa OAS:sta. ESA pitää kehityskuvatarkastelua hyvänä käytäntönä.

3. Selvitysten riittävyys, luonto- ja ympäristöarvot: Janne Nulpponen totesi, että alueen ympäristöarvot ovat enemmänkin kulttuuriympäristöön liittyviä. Lisärakentaminen kylämaisemassa on haastavaa. Lisärakentaminen ei vaikuttane Natura-alueeseen. IBA:t ja FIBA:t koskevat lähinnä selkävesiä ja niiden vaikutukset ovat pääasiassa välillisiä. Paikalla havaittujen kohteiden merkitys on suurempi.

Satu Karjalaisen mukaan luontoselvitys näyttää olevan asianmukainen ja oikeana ajankohtana tehty. Lakikohteet on huomioitu. Biologi Saara Ryhänen kommentoi luontoselvitystä vielä kirjallisesti. Viime kesänä tehty maatalouden LUMO-yleissuunnitelma¹⁾ päivitetään luontoselvitykseen. ESA pitäisi mielenkiintoisena myös maisemarakenneselvitystä. YM on laatinut ohjeluonnoksen siitä, miten pohjavesialueet huomioidaan kaavoituksessa; mm. 1- ja 2-alueille ei saisi sijoittaa uusia toimintoja.

Melumittausten osalta pidettiin hyvänä, että selvitykset on tehty etukäteen. 3D-mallinnusta ja dB-käyriä ei ole tehty. Vt 14:n varren asutus on lähes kokonaan melualueella, vanha koulu suojaa hiukan päiväkotia ja leikkikenttää. On sääli, jos nykyiset alueet näivettyvät melun aiheuttamien rajoitusten takia.

Pertti Asikaisen mukaan erillisiä melusuojuuksia ei pystytä tekemään. Suojausta tehdään vain isojen hankkeiden yhteydessä. Liikennemäärän on ennustettu kasvavan 16 % vuoteen 2030. Hiljainen päällyste on yksi keino, mutta se kuluu nopeasti. Selvitysten mukaan 55 dB-alueelle sijoittuu n. 50 asukasta.

Myös ratamelu voi lisääntyä jonkin verran, tavaraliikenne on melun kannalta mitoitettava. Kiskobussipysäkki Kulenoisiin olisi toivottava, rataliikenne on tulevaisuutta.

Jari Heiskanen toivoi asemakaavatyypistä ohjausta rakentamiselle melualueella. Melua tulisi torjua ensisijaisesti rakennusten sijoittelulla ym. vastaavilla keinoilla. Janne Nulpponen korosti, että oikeusvaikutteisen yleiskaavan ohjauskeinoille asetetaan tässäkin suhteessa tavanomaista enemmän vaatimuksia.

4. Lisäselvitystarpeet: Ympäristökeskus katsoo, että rakennuskulttuurin osalta tulee tehdä paikallisen tason täydennysinventointi. Tähänastiset inventoinnit ovat palvelleet seudullista suunnittelua ja ne ovat 10-12 vuotta vanhoja. Mm. entinen osuusliikerakennus on purettu. Muinaismuistojen esiintyminen tarkistetaan Savonlinnan maakuntamuseon Martti Kuposelta. Lisäksi tarkistetaan PIMA-kohteet ESA:n Esa Rouviselta.²⁾
5. Viranomaisyhteistyön jatko: Koska kyseessä on tavallaan uudentyypinen kyläkaava, olisi hyvä järjestää erikseen työpalaveri, jossa käytäisiin tarkemmin läpi määräystekniikkaa ja muita kaavallisia ohjauskeinoja. Työpalaveri voi tarvittaessa korvata luonnosvaiheen viranomaislausunnot.
6. Muita esille tulleita asioita: Alueella ei ole todettu erityisen korkeita Radon-arvoja. Konsultti selvittää, onko Holiday Clubilla Hiekkalahden alueen osalta sellaisia suunnitelmia, jotka voisivat vaikuttaa tähän työhön. Palaverin lopuksi tutustuttiin alustavaan kehityskuvaluonnokseen.
7. Risto Huttunen päätti kokouksen n. kello 12.

Muistion vakuudeksi

Matti Veijovuori

1) ”Puruveden länsipuolisten maatalousalueiden monimuotoisuus Kerimäellä ja Punkaharjulla”.

2) Konsultti tarkisti kokouksen jälkeen, että Kulennoisten lopetettu K-kauppa Asematie 5:ssä on SOILI-ohjelman kohde.

Jakelu: Pekka Häkkinen, Satu Karjalainen, Saara Ryhänen, Jarmo Vauhkonen, Janne Nulpponen, Martti Koponen, Museovirasto/ kirjaamo, Pertti Asikainen, Jukka Valjakka, Pekka Nousiainen, Risto Huttunen, Jari Heiskanen.

Muistio

**PUNKAHARJUN KUNTA
KULENNOISTEN OSAYLEISKAAVA**

Pöyry Environment Oy
Valtakatu 25
FI-53100 Lappeenranta
Finland
Kotipaikka Helsinki, Finland
Y-tunnus 0196118-8
Puh. +358 10 33 37370
Fax +358 10 33 37351
www.environment.poyry.f
Päiväys 21.10.2008 täydennetty 3.11.08
Viite 67070207.BR
Sivu 1 (3)

LUONNOSVAIHEEN VIRANOMAISNEUVOTTELU

Paikka: Punkaharjun kunnanvirasto, kokoushuone 202

Aika: 20.10.2008 kello 10-11.40

Läsnä:	Satu Karjalainen	Etelä-Savon ympäristökeskus (ESA)
	Saara Ryhänen	”
	Pertti Asikainen	Tiehallinto/ Kaakkois-Suomen tiepiiri
	Pekka Nousiainen	Punkaharjun kunta
	Risto Huttunen	”
	Jari Heiskanen	”
	Matti Veijovuori	Pöyry Environment Oy

1. Pekka Nousiainen avasi kokouksen. Sovittiin, että puheenjohtajana toimii Nousiainen ja sihteerinä konsultti.
2. Edellisen viranomaisneuvottelun muistioon ei ollut huomautettavaa.
3. Matti Veijovuori esitteli perusselvityksiin edellisen palaverin jälkeen tehdyt täydennykset. Maisemarakenteesta on laadittu teksti ja karttaesitykset. Rakennetusta kulttuuriympäristöstä on laadittu historiateksti karttoineen ja kohdekuvaukset kuudesta maakunnallisen inventoinnin ulkopuolelle jääneestä kohteesta. Ratatärinästä saadaan lyhyt selvitys viikolla 46. Ratamelusta voidaan ajaa ns. putkimalli, mikäli saadaan rataliikenteen ennuste.

Satu Karjalainen totesi, että lakikin edellyttää rakennuskulttuurikohteiden selvittämistä. Selvityksistä tulee lisäarvoa omistajille ja mahdollisuus saada korjausavustuksia. Maakunnalliset kohteet on jo arvotettu, niiden lisäksi on nyt selvitetty paikalliset. On hyvä, että kohteet on nyt kuvattu, tekstiin tulee vielä lisätä kohteiden arvotus. ESA mainostaa silti vielä kulttuuriympäristöselvitystä/ hoito-ohjeita. Ohjeet toimisivat kannustimena kiinteistönomistajille. Tehty maisemarakennetarkastelu vaikuttaa hyvältä.

Kysyttäessä selvitysten riittävyttä ei tehtyihin selvityksiin esitetty lisäselvityksiä.

4. Matti Veijovuori esitteli alustavan kaavaluonnoksen. Uudisrakentaminen on keskitetty olemassa olevan vesi- ja viemäriverkon tuntumaan, nykyistä rakennetta on täydennetty mm. Pausunmäellä. Uusia rakentamisalueita on sijoitettu Jukolaan koulun itäpuolelle (10 rakennuspaikkaa) ja Rauhalan alueelle (17 rp).

Satu Karjalainen totesi, että toimintojen sijoittelu on pääosin ihan looginen. Palvelujen sijainti vt 14:n varressa on hyvä. On erinomaista, että kaavassa on varauduttu myös palveluihin, vaikka toteuttajista ei vielä olekaan tietoa. Jukolan 10 tontin alue menee vielä täydennysrakentamisena. Rauhalan alue on ehkä hajanainen, mutta sitäkään ei suljeta pois. Kahdella uudella omarantaisella tontilla ei ole virkistyskäytön kannalta merkitystä, koska ne ovat olemassa olevien tonttien välissä ja toisaalta yleiseen käyt-

töön on osoitettu hyvät rannat muualta. Moninniemen alue on muodostunut rantakaavalla 1960-luvulta lähtien. Koska kyseinen ranta-[asema]kaava on ristiriidassa nyt esitetyn maankäytön kanssa, tulee se kumota. Kaava-asiakirjoissa tulee mainita, että tämä osayleiskaava kumoaa Puruveden ranta-OYK:n siltä osin, kuin ne ovat päällekkäisiä.

Uuden sähkölinjan muuntamolle tulisi varata ET-alue. SPY ja Elisa rakentavat 3G-verkon, jota varten tulisi suunnitella mastojen paikat yhdessä operaattorien kanssa. EV lisätään määräysosaan.

Pertti Asikainen totesi, että luonnoksen melumerkintä (55 dB) on asianmukainen, ja että liikennemelu on otettu kaavaluonnoksessa riittävästi huomioon. Pit Stopin päivämelunormi on 45 dB(A), mikäli alue katsotaan loma-asutukseksi. Kaavaluonnoksessa maankäyttö on ajateltu motellityyppiseksi, jolloin normi olisi lievempi; konsultti selvittää vielä asiaa.

Asikainen tiedusteli, onko TY-alue riippuvainen valtatiestä, mihin todettiin, että liittymä valtatielle olisi tarpeen. Pienteollisuusalueita tarvitaan ja tässä olisi valmis kunnallistekniikka ja kunnan maanomistus. Toiminta olisi pienimuotoista eikä synnyttäisi suurta asiakasliikennettä. Kaupallista toimintaa varten on P-alueita. Asikainen varoitti, että TY-alueesta ei saa muodostua asutuksen viereen ”rötypesää”.

Ratamelun osalta todettiin, että radan varten ei ole osoitettu uutta asutusta. RHK:lta on pyydetty liikenne-ennuste, jonka pohjalta voidaan tarvittaessa ajaa ns. putkimalli myös ratamelulle.

AM-alueille ei ole osoitettu rakennusoikeutta, koska maatalousrakennusten laajuutta on vaikea ennakoida. AO- ja AP-alueiden normaalit tehokkuudet eivät yleensä ole maataloilille riittäviä. Sovittiin, että merkintöjä ja määräyksiä voi kommentoida tarkemmin sähköpostilla konsultille.

Mahdollisten rakentamisohjeiden laatimisesta kaavan täydennykseksi käytiin keskustelua. Jari Heiskanen totesi, että lupamenettelyssä on aina tietyt hankaluudet, oli ohjeistoja tai ei. Pelkillä ohjeilla ei ole juridista sitovuutta eikä niillä voi pakottaa, mutta ne antavat ryhtiä lupamenettelyyn. Ohjeiston tarvetta harkitaan vielä ja katsotaan miten ohjeistot ovat toimineet muualla.

Saara Ryhänen totesi, että on hyvä, että seutukaavan maisema-alue raja- ja suojakaava on mukana omana rajauksenaan. Muutamien AP-varausten tarvetta tulee Ryhäsen mukaan miettiä, kuten Haukiharjun talon eteläpuoli ja luontokohde 2:n ympäristö. Todettiin, että Haukiharjun ympärillä tontit voidaan ryhmitellä uudelleen niin, että vanha talo ei peity.

Pohjavesirajauksen tarkentamisesta konsultti on vielä yhteydessä ESA:n Anne Petäjä-Ronkaiseen. Uusimpien YM:n ohjeiden mukaan pohjavesialueille ei saisi sijoittaa uutta rakentamista. Tosin paikalliset virtausolot voivat vaikuttaa asiaan. Kaavaluonnoksen pv-määräys on Karjalaisen mukaan sinänsä riittävä.

5. Muuta: Konsultti selvittää vielä Savonlinnan museosta, tarvitaanko muinaismuistojen osalta tarkempia selvityksiä.
6. Kaavaluonnos on tarkoitus asettaa MRA 30 §:n mukaisesti nähtäville marraskuussa. Tärkeimmät maanomistajat kutsutaan erikseen neuvotteluun. Lisäksi on tarkoitus järjestää avoin yleisötilaisuus.
7. Pekka Nousiainen päätti kokouksen n. kello 11.40.

Muiston laati

Matti Veijovuori

Jakelu: Etelä-Savon ympäristökeskus
Etelä-Savon maakuntaliitto
Tiehallinto/ Kaakkois-Suomen tiepiiri
Savonlinnan maakuntamuseo
Museovirasto/ arkeologian osasto
Ratahallintokeskus
Punkaharjun kunta

Muistio

PUNKAHARJUN KUNTA
KULENNOISTEN OSAYLEISKAAVA
TYÖNEUVOTTELU

Paikka: Etelä-Savon ympäristökeskus, kokoushuone Saimaa

Aika: 2.4.2009 kello 10-11.45

Läsnä:	Satu Karjalainen	Etelä-Savon ympäristökeskus (ESA)
	Sirpa Peltonen	”
	Janne Nulpponen	Etelä-Savon maakuntaliitto
	Pekka Nousiainen	Punkaharjun kunta
	Risto Huttunen	”
	Matti Veijovuori	Pöyry Environment Oy

1. Satu Karjalainen avasi kokouksen. Sovittiin, että puheenjohtajana toimii avaja ja sihteerinä konsultti.

2. Mitoitusperusteista: Satu Karjalainen kertoi, että käytännön kokemuksia kyläalueiden oikeusvaikutteisista OYK:ista ei juuri ole. MRL:n muutosta koskevan hallituksen esityksen mukaan rakennuspaikkamäärä tulee osoittaa kiinteistökohtaisesti. Tässä voisi soveltaa rantayleiskaavan mitoituseriaa. Ensin katsottaisiin mihin ei saa rakentaa ja loppualueita katsottaisiin maanomistuksen mukaan, perinteisen rakentamistavan mukaan. Osa-alueet ovat eriluonteisia. Pausunmäellä voitaisiin pitää kiinni tilan tunnusta; perinteistä rakennustapaa noudattaen. Rakentamisen maksimimäärä on määriteltävä.

Pekka Nousiainen totesi, että Jukola on rakentunut omalla tavallaan. Varsinaisella kyläalueella on vain yksi toimiva maatila (Heikkilä), jonka toiminta on turvattu kaavassa. Pausunmäki on eri asia, useat maanomistajat ovat ostaneet sieltä peltoa rakentamista varten eikä peltopohjainen maisema tule säilymään. Maanomistajilla on eri tarpeet. Suuria intohimoja ei maanomistajilla ole kaavan suhteen ollut.

Matti Veijovuori esitti kartan, josta ilmeni, että peltomaisema on viime vuosina monin paikoin umpeutunut keskeiselle kyläalueellakin eikä kehitys todennäköisesti muutu.

Janne Nulpponen totesi, että rantayleiskaavan mitoitustapa ei saa tulla ns. kuivan maan kaavoihin. Infra ja maisema perustelevat varauksia. Etelä-Savossa ei ole sellaisia paineita, että kaava pitäisi ”mitoittamalla mitoittaa”. Pausunmäellä lupamenettely voi olla haasteellista, koska ei ole tarkkaa kaavaa, ja jos alue toteutuu maanomistajien myynti-innon mukaan. Voi olla, että ohjeellinen uusi rakennuspaikka-merkintä ohjaa riittävästi.

Satu Karjalaisen mukaan täydentävän kyläyleiskaavan ajatus toteutuu Jukolassa ja Peräahossa, mutta ei Pausunmäellä, jossa uudisrakentamisen määrä on suurempi. Jukolan ja Peräahon alue ovat ympäristökeskuksen mielestä kunnossa. Peräahon luontoarvoalueita voi pienentää, mikä oli kaavakartalle jo tehtykin.

3. Rakennuspaikkojen sijoittelu ja maisema: Keskusteltiin, mitkä peltoalueet tulisi säilyttää vapaana rakentamiselta. Nousiaisen mukaan metsittymistä ei voi estää, jos viljely loppuu. Ympäristökeskuksen mielestä T-varaus työntyy liikaa avoimeen maisemaan,

mistä syystä sen koillisosaa tulisi viištää. Kunta haluaa turvata T-varauksella olemassa olevan yritystoiminnan ja mahdollistaa logistiikkakeskushankkeen. Liitto ja ympäristökeskus pitivät tärkeänä T-alueen maisemointia peltoaukean puolelta.

Sirpa Peltosen mukaan ns. tuettuja taimia ei maisema-alueille saa sijoittaa. Maisema-alueet sitovat mm. metsäkeskusta ja valtion viranomaisten toimintaa. Heikkilä, Haukiharju ja Iskola ovat peltomaisemassa keskeisiä, Iskola ei kuitenkaan niin ensisijainen. Jos esitetyt uudet rakennuspaikat toteutuvat, tulevat sukupolvet eivät miellä aluetta maaseutumaiseksi. Pitäisi pysyä tietyillä totutuilla alueilla, mihin ennenkin on rakennettu; ei mitoitusaustomaattia, vaan päällimmäiseksi maisemarakenne. Halolan tilan kohtaa tulisi väljentää. ESA:n mielestä tulisi pyrkiä perinteiseen tienvarsirakenteeseen.

Pekka Nousiainen kertoi, että kunnan potentiaaliset rakentamisalueet ovat täynnä. Tuunaansareen voi tulla jopa 400-500 työpaikkaa, minkä vuoksi tarvitaan tontteja. Alueella on maisema-arvoja, mutta niiden säilyminen ei ole realistista. Huttusen mukaan kaavassa on suhteellisen pitkä aikaperspektiivi.

Matti Veijovuori esitti Pausunmäen alueen tarkentamista siten, että kaava-asiakirjoista ilmenee, ettei aluetta ole tarkoitus rakentaa mattomaisesti, vaan jäsennellysti.

Janne Nulpponen totesi, että Heikkilän ja Haukiharjun ympäristössä voi miettiä, ovatko kaikki tontit tarpeen vai annetaanko maisemallisia ohjeita, ettei tule torsoja pihapiirejä maisemaan nähden. Rakennuspaikkoja voisi muutamain osin vähentää, kyse ei kuitenkaan ole suurista asioista. Uudet rakennuspaikat eivät muuta näkymiä tielle. Rakentamisen perusteena tulee olla luonto, maisema-arvot ja näkymät sekä infra.

Satu Karjalaisen mukaan tilan koko ja rakennettavuus on huomioitava, mutta ei matemaattisesti. Maanomistajien tasapuolinen kohtelu on jossain määrin huomioitava, tarkastelu kiinteistökohtaisesti.

Matti Veijovuori totesi, että kylän rakentamista osoittavat kartat (1946-1972-2007) osoittavat perinteisen kylärakenteen hajonneen jo 1970- ja -80-luvuilla, minkä vuoksi vaatimusta asutuksen sijoittamisesta perinteiseen tapaan on enää vaikea noudattaa.

Muut kaavamerkinntät ja -määräykset: ESA:n edustajat pitivät vanhan maantien s-1-merkintää asianmukaisena. 110 kV:n linja on merkitty suunnitelman mukaisesti, lunastus on kesken.

Pohjavesialue: ESA:n mukaan tärkeille pohjavesialueille ei saa sijoittaa minkäänlaista uudisrakentamista. Jos kyseessä olisi ranta-OYK, voitaisiin tietyissä tapauksissa hyväksyä rajoittavilla määräyksillä. ESA:n mukaan Ruutlampeen rajoittuva alue tulisi rajata muutenkin pois kaavasta, koska sitä ei voida pitää kyläaluetta täydentävänä rakentamisena.

Matti Veijovuori korosti, että omakotiasuminen ei ole riskitoiminto, joka vaikuttaa pohjaveden laatuun ja muodostumiseen. Kaavassa on lisäksi määräys pv-alueen huomiomisesta.

4. Yhteenvetona ESA:n edustajat esittivät mitoitusta Pausunmäen osalta huomattavasti pienemmäksi ja luonteeltaan täydentäväksi. Maisema-alueilla ja radanvarressa tulee tehdä säättöä. Lisäksi todettiin, että rakennusjärjestyksen mukaan samassa pihapiirissä voi olla kaksi asuinrakennusta.

5. Muuta: Maakuntakaavassa katsotaan seudullisesti koko aluerakennetta. Liiton mukaan olisi ollut toivottavaa, että tässä vaiheessa olisi voitu tehdä myös kuntarajat ylittävä rakenneyleiskaava. Suoraan se ei kuitenkaan vaikuta tähän yleiskaavaan. Ympäristökeskus ilmoitti, ettei kulttuuriympäristöasioista vastaava arkkitehti Kirsti Kovanen ehtinyt tutustua kaavaehdotukseen ja että siltä osin ympäristökeskuksen mahdolliset täydennyskommentit toimitetaan konsultille myöhemmin.
6. Satu Karjalainen päätti palaverin noin klo 11.45.

Muiston laati

Matti Veijovuori

Jakelu: Etelä-Savon ympäristökeskus
Etelä-Savon maakuntaliitto
Tiehallinto/ Kaakkois-Suomen tiepiiri
Savonlinnan maakuntamuseo
Museovirasto/ arkeologian osasto
Ratahallintokeskus
Punkaharjun kunta

Muistio

PUNKAHARJUN KUNTA
KULENNOISTEN OSAYLEISKAAVA

MRL 66 § JA MRA 18 § MUKAINEN EHDOTUSVAIHEEN VIRANOMAISNEUVOTTELU

Paikka: Punkaharjun kunnanvirasto

Aika: 4.11.2009 kello 10.00-11.10

Läsnä:	Satu Karjalainen	Etelä-Savon ympäristökeskus (ESA)
	Sirpa Peltonen	”
	Pekka Nousiainen	Punkaharjun kunta
	Risto Huttunen	”
	Jari Heiskanen	”
	Matti Veijovuori	Pöyry Environment Oy

1. Pekka Nousiainen avasi kokouksen. Sovittiin, että puheenjohtajana toimii avaja ja sihteerinä konsultti.
2. Pekka Nousiainen totesi, että ehdotusvaiheen lausunnot on saatu ja tarkoitus on viedä kaavaprosessi loppuun lähiaikoina.
3. Matti Veijovuori esitteli kaavaehdotuksesta saadut lausunnot sekä kaavanlaatijan vastineet ja kaavaan tehdyt muutokset (13.10.2009 päivätty korjattu yleiskaavaehdotus).
 - Haukiharju: Kahden rakennuspaikan poistaminen peltoalueelta sopii ympäristökeskukselle.
 - Lahdenkyläntien liittymän itäpuoli: Ympäristökeskuksen edustajat esittivät, että tilan 7:15 itäisin rakennuspaikka muutetaan MA-alueeksi ja rakennuspaikka siirretään pohjoisemmas metsän reunaan. Muutoksella turvataan mäeltä peltoalueelle avautuvan näkymän säilyminen. Kunnan mukaan kaavaa voidaan muuttaa ESA:n esittämällä tavalla.
 - Halolan alue: Korjatun kaavaehdotuksen tienvarsi-asutusta noudattava rakenne sopii ympäristökeskukselle, vaikka rakennuspaikat eivät aivan yhdessä rivissä olekaan. Ympäristökeskuksella ei ole korjattuun kaavaehdotukseen tältä osin huomauttamista.
 - Hiekkalahdentien varsi: Ympäristökeskuksella ei ole korjattuun kaavaehdotukseen huomauttamista (AP-1- ja AO-1-alueet on poistettu ja alue rajattu kaavan ulkopuolelle).
 - TY-alue valtatie varressa: Liittymä valtatielle on poistettu tiehallinnon esityksestä.
4. Myös kaavan mitoitus on ympäristökeskuksen puolesta hyväksyttävissä.
5. ESA:n mukaan vanhalla kyläalueella tulee rakentamista ohjata yleiskaavaa täydentävällä rakentamistapaohjeistolla. Ohjeiston luonteva raja-alue olisi Pausunmäen ma-1-alue. Jukolaa ei välttämättä tarvitse ottaa mukaan. ma-1-määräyksen perään tulisi liittää esim. lause: ”Pausunmäen ma-1-alueelle on laadittu rakentamistapaohjeet. Alueelle

voidaan myöntää rakennuslupia rakentamistapaohjeiston pohjalta.” Ohjeilla ei ole sitovuutta, jos niitä ei linkitetä yleiskaavamääräyksellä kaavaan.

Satu Karjalainen tarkistaa vielä, mikä on ohjeiston tarkka juridinen sitovuus tässä tapauksessa, kun ohjeiston laadinta ei ole tapahtunut samanaikaisesti kaavan kanssa. Kuntalaisiin päin asialla ei kuitenkaan ole käytännön merkitystä, tärkeintä on viestittää että alue on arvokas ja siksi rakentamisessa on tiettyjä rajoitteita.

Ohjeet pyritään laatimaan tammikuun loppuun mennessä. Sekä kaava että ohjeisto hyväksyttäisiin helmikuun valtuustossa.

6. Ympäristökeskus esitti vielä SR-1-merkintää muutettavaksi muotoon *suojeltava rakennus tai rakennusryhmä*. Lisäksi historiallisen Viipurin tien S-1-aluetta tulisi pidentää kaakkoisosassa noin 150 metrin matkalla. Osa vanhasta linjauksesta on jäänyt nykyisen valtatie alle. Sovittiin, että kyseiset muutokset voidaan tehdä vielä kaavakartalle.
7. Yhteenvedona todettiin, että yleiskaavaehdotus voidaan ympäristökeskuksen puolesta hyväksyä edellä mainituilla muutoksilla ja lisäyksillä. ESA pitää Kulennoisten osayleiskaavaa hyvänä kyläkaavan pilottikohteena.
8. MRA 19 §:n kuulemisen jälkeen tehdyt muutokset ovat luonteeltaan sellaisia, ettei kaavaa tarvitse asettaa uudelleen nähtäville. Niitä maanomistajia, joita muutokset koskevat, tiedotetaan henkilökohtaisilla kirjeillä ennen kaavan viemistä hyväksymiskäsitelyyn.
9. Pekka Nousiainen päätti palaverin noin klo 11.10.

Muiston laati

Matti Veijovuori

Jakelu: Etelä-Savon ympäristökeskus
Etelä-Savon maakuntaliitto
Tiehallinto/ Kaakkois-Suomen tiepiiri
Savonlinnan maakuntamuseo
Museovirasto/ arkeologian osasto
Ratahallintokeskus
Punkaharjun kunta

**KULENNOISTEN OSAYLEISKAAVA
LYHENNELMÄT MRA 19 §:N KUULEMISESSA SAADUISTA LAUSUNNOISTA JA
KAAVANLAATIJAN VASTINEET NIIHIN****1. Etelä-Savon Ympäristökeskus (ESA):**

Ympäristökeskus on kaavasta käydyssä työneuvottelussa mm. esittänyt alueita, joille rakentamista ei tulisi osoittaa. Osa näistä kaavaluonnokseen merkityistä rakennuspaikoista onkin poistettu ehdotuksesta ja kaava on niiden osalta parantunut. Edelleen ympäristökeskus kuitenkin edellyttää seuraavien AP-1-alueiden poistamista kaavasta: kaksi rakennuspaikkaa Haukiharjulta, neljä rakennuspaikkaa Lahdenkyläntien risteyksen itäpuolelta, 10 rakennuspaikkaa Halolan tilan ympäriltä sekä pohjavesialueelle sijoitetut neljä rakennuspaikkaa (irrallaan muusta rakenteesta).

MRL:n mukaan ns. kyläyleiskaava (oikeusvaikutteinen yleiskaava, jonka perusteella voi myöntää suoraan rakennusluvan) voidaan laatia alueelle, jolla ei ole merkittävää rakentamispainetta. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan yleiskaavaratkaisun pohjana tulee myös olla perusteltu väestönkehitysarvio. Kyseiseen lainsäädäntöön perustuen ympäristökeskus siten katsoo, ettei lain tarkoitus kyläyleiskaavan osalta täysin toteudu suunnittelualueen luoteisosassa Pausunmäellä, jolle olemassa olevien 44 rakennuspaikan lisäksi on osoitettu likimain saman verran (39) uusia rakennuspaikkoja. Rakennuslupaan oikeuttavan yleiskaavan laatiminen on Kulennoisten tapauksessa perin hyödyllistä sekä valmiin infrastruktuurin hyödyntämisen, maaseudun elinvoimaisuuden että kulttuuriarvojen huomioimisen kannalta, mutta mitoituksen nostaminen näinkin korkeaksi saattaa maksimaalisesti toteutuessaan johtaa alueen kulttuurihistoriallisten arvojen - tässä tapauksessa lähinnä agraaristen piirteiden - häviämiseen.

Koska kaava-alueeseen sisältyy maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö, esittää ympäristökeskus edelleen, että ainakin Pausunmäen alueelle laadittaisiin rakennustapaohjeet, joilla varmistettaisiin, että uudisrakentaminen sekä määrältään että laadultaan ja mittakaavaltaan sopeutuu alueen kulttuurihistoriallisiin arvoihin.

Vastine: Haukiharjun kaksi rakennuspaikkaa Kulennoistentien lounaispuolelta poistetaan. Tilalle 13:19 jää kolme AP-1-rakennuspaikkaa sekä rakentamismahdollisuus peltoaukeaa ympäröiville M-alueille.

Lahdenkyläntien risteyksen itäpuolisten rakennuspaikkojen uudelleen sijoittelusta rakentamisen määrää vähentämättä on sovittu viranomaispalaverissa 4.11.2009. Muutoksen myötä peltoaukea avautuu paremmin lännen suunnasta. Ympäristökeskus on ilmoittanut hyväksyvänsä 16.2.2010 päivätyssä kaavakartassa esitetyn ratkaisun.

Halolan tilan ympäristön osalta kaavaa muutetaan siten, että rakentaminen keskitetään tienvarsialueille ja rakennuspaikkojen määrää vähennetään viidellä. Ympäristökeskus

on viranomaispalaverissa 4.11.2009 ilmoittanut hyväksyvänsä kaavaratkaisun kyseisellä tavalla muutettuna.

Pohjavesialueelle sijoitetut neljä AP-1-rakennuspaikkaa ja Ruutlampeen rajoittuva AO-1-rakennuspaikka poistetaan ja alue rajataan kaavan vahvistusrajan ulkopuolelle.

Pausunmäen alueelle on laadittu rakennustapaohjeet yleiskaavan täydennykseksi ja maininta rakentamishjeistosta on ympäristökeskuksen pyynnöstä lisätty yleiskaavakarttaan.

Mitoitus: Asuinrakentamisalueille on merkitty edellä mainittujen muutosten jälkeen yhteensä 232 sitovaa rakennuspaikkaa, joista uusia on 82 kpl (lisäystä 54,7 %). Pausunmäellä uusien rakennuspaikkojen osuus on hieman suurempi ja Jukolassa vastavasti pienempi. Kulennoinen on edullisen sijaintinsa vuoksi Punkaharjun kunnan kehittämisen painopistealueita keskustaajaman ohella. Kulennoisista on matkaa lähimpään kaupunkikeskukseen Savonlinnaan vain 20 – 25 kilometriä. Kylän alueella on peruspalvelut (vuonna 2003 valmistunut ala-asteen koulu ja päiväkoti) sekä keskeiset alueet kattava vesi- ja viemäriverkosto.

Yleiskaavalla vahvistetaan kunnan tonttivarantoa ja varaudutaan kuntaan mahdollisesti tuleviin uusiin työpaikkoihin. Punkaharjun työpaikkaomavaraisuus on 113 %, mistä syystä kunnassa on potentiaalia uusille rakentajille. Viereiselle Tuunaansaaren alueelle on kaavailtu matkailuinvestointeja, jotka synnyttävät yli 200 uutta työpaikkaa. Kaavan mitoitusta ei voida pitää epärealistisena kun otetaan huomioon, että sen tähtäin on 15 – 20 vuoden päässä. Lisäksi yksityisten omistamien rakennuspaikkojen toteutuminen täysimääräisenä on epätodennäköistä.

Kulttuurihistoriallisten arvojen säilyminen voidaan turvata riittävästi edellä mainituilla rakennuspaikkojen sijaintia koskevilla tarkistuksilla sekä rakentamistapaohjeilla. Kyläalueen perusrakenne säilyy muutosten jälkeen olemassa oleviin yhdysteihin tukeutuvana tienvarsiasiutuksena eikä kaava sisällä selvästi nykyisen rakenteen ulkopuolelle tulevia laajennusalueita lukuun ottamatta Jukolan yhdeksää uutta tonttia.

Kaavaratkaisu täyttää myös muilta osin MRL 44 §:ssä mainitut edellytykset yleiskaavan käyttämisestä rakennusluvan perusteena. Lain mukaan määräys voi koskea vain kyläaluetta, johon ei kohdistu merkittäviä rakentamispaineita. Edellytyksenä on lisäksi, että yleiskaava ohjaa riittävästi rakentamista ja muuta maankäyttöä kyseisellä alueella (rakennuspaikkojen lukumäärä ja likimääräinen sijainti on osoitettu kiinteistökohtaisesti). Yleiskaavan määräys sen käyttämisestä rakennusluvan myöntämisen perusteena on voimassa enintään 10 vuotta kerrallaan (todettu yleiskaavamääräyksissä).

2. Etelä-Savon liitto:

Ei huomautettavaa.

3. Tiehallinto/ Kaakkois-Suomen tiepiiri:

Luonnokseen esitetyt, tieverkkoa koskevat tarkistukset ja täydennykset on otettu pääosin huomioon. Valtatien varteen osoitetun uuden TY-alueen osalta toistetaan se, että yhteys sille voidaan järjestää vain yhdystien 15205 kautta (Sama yhteys AP-1 alueelle).

Vastine: a) Kaavaa muutetaan niin, että yhteys TY-alueelle on vain tien 15205 kautta.

4. Punkaharjun kunta/ Valvontalautakunta:

Lautakunta hyväksyy omalta osaltaan kaavaehdotuksen esitettyssä muodossa eikä sillä ole huomautettavaa kaavaehdotukseen. Niiltä osin, kun nyt tämä osayleiskaava risteää Puruveden osayleiskaavan ja Moninniemen ranta-asemakaavan ja kaavamääräysten kanssa, tulee kunnanhallituksen ryhtyä toimiin näiden kaavaosien kumoamiseen ja/tai muuttamiseen.

Vastine: Puruveden OYK kumoutuu siltä osin, kun tämä yleiskaava menee sen kanssa päällekkäin. Moninniemen ranta-asemakaavan kumoaminen tapahtuu erillisenä kaavaprosessina

Matti Veijovuori

Pöyry Finland Oy

(Viranomaisten nimet on esitetty vuoden 2009 organisaatioiden mukaisina)